

31/7/23

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 7-వ తేది గురువారము

No. 6

సంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభవనామ సంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ షష్ఠి.

చించి క

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యాగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గను తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచవివరించి.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా-1-కి 0-10-0

డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
లేక

249, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఆటంకపరచుటకుదురుట

ఒకసారి
దీనిని
ఉపయోగించి

ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి
లోకమయహర స్మారిమాత్రలు

దీని
నిజమును
గ్రహింపుడు.

Regd
TradeMark

అమృతంజన ఓషధులు, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తాక్రమంగా తయారుచేయబడినవి.
కంటూలముతోగాని, విడిగాగాని ఉపయోగింపవచ్చును.

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ
భేది, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, వలబద్ధము, అజీర్ణచే గలగు కడుపునొప్పి మొద
లగువాటికి ప్రత్యాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, చేత, లింగ వయస్సు భేదము
లేక అనేక సం॥ రమలనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది.
250-300 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0 4 0, పొట్టుఖర్చు 0 4 0, పోస్టుఖర్చుతో సహా 6 కి రు 1 8 0,
12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:— మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలుగుచున్న అమోఘమైన సుగుణమును చూచి
బహుశా అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది.
కానీ పోకుండుటకై మా పర్యక్ గుణులునుచూచి తీయుడు. ప్రతివూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును.
లిపిగీతర్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫెసరు,
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

మహా ఘనత వహించిన నిజాం సర్కారువారి ఇనుపదారి

(చట్టముల ప్రకారం ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

3554

భద్రాచలం శ్రీరామనవమి పుత్సవము

శ్రీరామనవమి పుత్సవమునకు పోదలచిన యాత్రికులు భద్రాచలమునకు ౨౦ మైళ్లుమాత్రం
దూరములోవున్న, నైజాంరైల్వే కొత్తగూడెం స్టేషనుకు టిక్కెట్లు తీసుకోవలయును.

పుత్సవ కాలములో బెజవాడ కొత్తగూడెంలమధ్య ప్రతిదినమున్ను, అవసరమునుబట్టి యింకా
తెగ్గూడెం తరుచుగానున్న రైళ్లు నడపబడును.

చాలినంత మంచి నీటిసదుపాయమున్ను, ఆహార పదార్థములున్ను కొత్తగూడెం వద్ద యేర్పాటు చేయ
బడినవి.

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు ఆఫీసు,

శికింద్రాబాదు ౫-వ, మార్చి, ౧౯౨౭

బి. వెడ్డి

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు

WANTED

3168

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

కావలెను

మా 'ప్యాఫ్' కుట్టు మిషనుల విక్రయించు
టకు చెన్నరాజధానియందంతటను ఏజంట్లు. కా
వలెను. ప్రస్తుత మమ్మబడువానికన్నిటికంటెను
చాలా మేలైనవి, దృఢమైనవి. వివరములకు వ్రా
యుడు.
బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)
1/186 మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్

ఇన్సూరెన్సు సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు:—కలకత్తా
కేవలము హైదరాబాదుచేతనే నడుపబడు జీవితముల భీమా ఆఫీసు.
భీమా చేయబడిన మొత్తము రు 2,00,00,000
రాబడి రు 75,00,000
భీమా నిధి రు 60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారకులు కావలె
ను. విశదములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

పి. రంగస్వామయ్యంగారు

పులవర్తి సూర్యనారాయణరావు

లొంగబడును

3543

బ్రాంచి మానేజరు పోస్టుబాక్సు 223 మద్రాసు.
గోదావారి, కృష్ణాజిల్లాల ప్రతినిధి, కాకినాడ.

ముగ పేరికి పాఠవేమనలయనని ఆశించుచుండెను. పురాణదేవతలీ నందఱు నుతించుచుగాని దైవసమావేశమహో నంగీకరింపడు. వారి యమృతకార్యములు, మహిమలు సర్వసాధారణములయే భావించును. భక్త్యావేశముతో గేయముల రచించువట్లు పురాణగాథలందలి విషయము లెంతవరకు గ్రహింపవలెనో ఎంతవరకు విశ్వసనీయములో యిందుకైనను విచారించెడివాడు కాదు. కాలపరిణామముల కనుగుణముగనైన రచియించెడివాడు కాదు. ఆయన కొన్ని వేళల చెప్పవలయుములు ఆయనకుగల సందేహముకు ప్రతిబింబకముగ నుండెడివి. సరామాత్యుడగు రామునిపూజించుటయే ప్రథమకర్తవ్యమని ప్రబోధించుచుండెను రామునకు బదులుగా కొన్ని వేళల 'సత్య', 'నిత్య'యని నడుపుటయు, ముతించుటయు కలదు. ఆసత్యవ్యభూతానునీ నిరంతరము చింతించెడివాడు. రఘువులద్రవీపకుడగు శ్రీ రాముడు సర్వాంతర్యామియు, సర్వలోకకృపాజ్ఞుడగు రాముడును వేర్వేరి భావించుచుండెను. ఇట్లుభిప్రాయపడుట గరుగున రామానందనుల మతమునకు విరుద్ధము. కబీరు భక్తకళిఖానులులలో జేరినవాడయ్యును, భక్తిమార్గములో ముఖ్యముగ అంగీకరించునది పరమాత్మచింతనము మాత్రమే! జ్ఞానులకును, తాపనులకును పరమాత్మయందెట్టి నిశ్చితాభిప్రాయములు గలవో కబీరునకు అట్టి యభిప్రాయములే యుండియుండెను. భగవంతుడు, సర్వసముదాయము, తీవ్రకోటిలో నెద్దానినైనను ప్రత్యేకానుగ్రహము కలిగియుండ జాలడని సిద్ధాంతీకరించుచుండెను. సృష్టినిశిలయకారణుడగు నానుహిమాన్యుడు అచింత్యసర్వాభుడనియు, అవాక్యాననగోచరుడనియు యాతని దృఢవిశ్వాసము. 'నిష్కారభక్తి'తో దేవుని స్మరించుటయే, చింతించుటయే మనుజుల ముఖ్యకర్తవ్యమని బోధించుచువచ్చెను. కేవలము భక్తిమోక్షమార్గముపైగాని, కేవలము జ్ఞానయోగమార్గముపై గాని విశ్వాసములేక, చిత్తానుస్థానముగ రెంటిని యనుసరించుచువచ్చెను. కేవలము భగవానునిపై భారమువేసి తన్నుదరించునని కాన్లు చేతులు ముడుచుకొని మూల కూర్చుండువానికి ఆకాశంగము కలంగగలదని పలుమారు చెప్పెడివాడు. ఇట్టి భయసంతకములు లేకుండెను ఋజుహార్షయు ననుసరించి దేవుని స్వాధ్యయపూర్వకముగా ప్రేమించి ఆయన కృపను బడయుజాల మనియే యందలిభావము. ఋషిల్యాలుల తమకును దేవునకును నడుమ ఘనామృదును నిలుచుండబెట్టి ఆయనద్వారా ముక్తిని బడయుజాతురు. అట్లు చేయుట దేవతాదామణి మది కబీరు అభిప్రాయము. కబీరు తన గేయములలో కొన్నిటియందు పారహరికచింతతో దేవుని నారాధించువానిని మనోహరునిరాకత యెదురుజూచుచుండు కామినితో పోల్చుచుండెను. కాని యా మనోహరుని కరుణారసములేని, కానుభవకారములేని యొక పరమవేదాంతిగ వర్ణించును. కామ్యునీడితయగు నామె విలాసచేష్టలు, హాసభాసములు క్రిగింబునైనను చూడ నోర్చని రసహీనునితో పోల్చి వర్ణించుటచే కబీరు గేయములందలి కొన్ని వర్ణనలు సాదృశ్యములు మిథ్యాభూతములుగనగు, అనుచితముగను, అసందర్భముగ నుండును. ఈ వర్ణనలు కనకుంబుంబుయొకప్పుడరిశిలయ ననుసరించి వర్ణించినవో పాప మతిని భార్య యుభిభాజనమునజీవితము గడపియుండెనని వేఱుగ చెప్పనక్కరలేదు. కబీరు గేయములలో నెట్టి గూఢార్థములు సాంకేతికపదములు నుండవు. జనుల భ్రమింపజేయుటకై ప్రయత్నించియెరుంగడు. ఆకారణమున కబీరు రచించిన గేయములలో కొన్నిటియందు చమత్కృతి, స్వారస్యము అంతగానుండవు. మనోహరీ మనోహరులనుండు ప్రేమానురాగముయొక్క వ్యవస్థకును తృప్తికాతురులగుచు మనోవికారకూన్యమగు ప్రేమపాత్రముయొక్క

మౌన ఇండియా కార్యాలయము

ర్యాలయ వేసవిలో ప్రారంభమగును

ఆరుతేక ఎనిమిది అంతస్తులుండును

300 వేల పానులగును

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 6.—ఆంగ్లంలో "మౌన మౌనము"

దగ్గర ఇండియా కార్యాలయమును క్రొత్తగా గట్టుటకు వేసవిలో ప్రారంభించెదరు. అంత్యవివరములను ఛట్టర్జీ గారును సర్ హెచ్.బి. డేవీ గారు పరిష్కారము చేయుచున్నారు. మౌన మౌనమునకు వేసవిలోను, ఈ కార్యాలయపు నమోనా. అసహ్య కరముగనుండు శిల్పిని విడిచివేయెదరు. ఆరుతేక 8 అంతస్తులుండును. మూడువందలపంద బట్టెదరు, 300 వేల పానులు ఖరీదగును భవనమునకు. లోపల నగిషీ పనులను ఇండియాలో కట్టినగిషీ పనులు అందుతో జేసినటుల భవనమును చిత్రించెదరు. అంతయు ఇండియాలో ఉన్నటులనే జేయ సంకల్పమును భారతదేశ తివాసులను అలంకారములను అమర్చెదరు.

బస్రా కరాచీ వైమానిక పయనము

ఆగిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కయికో, ఏప్రిల్ 6.—పెరిషియా ప్రభుత్వము అంగీకరించక పోవుటచే మొదట ఏప్రిల్ 8 తేదీనుండి బస్రా నుండి కరాచీకి ఏర్పాటుచేసిన వైమానిక ప్రచారమును ఆపు జేయవలసి వచ్చెను. కయికో నుండి బస్రాకు ప్రతిపక్షమునకు బదులు ప్రతివారము వైమానిక ప్రచారము నేర్పరిచిరి.

స్వాంగుపా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

స్వాంగుపా, ఏప్రిల్ 6.—స్వాంగింగునుండి విడిచి పొమ్మని జెప్పినను బోవుటకు ఇష్టములేనివారు 11 గురు పురుషులు ఆరుగురు స్త్రీలు మాత్రమే యున్నారు. వీరు మతబోధకులు. బ్రిటిషు వ్యక్తులే. యుద్ధనాకమీద బ్రిటిషుకాన్సులు స్వాంగింగును బయలుదేరి పోయెను.

రుమేనియా రాజు ఆంత్య కాలము

ఊపిరితిత్తులు పాడగుట

స్టూరిస్, ఏప్రిల్ 6.—రెడ్డి నామ రాజు ప్రాణములను విడిచి దివికి వెళ్ళుచున్నాడు. ఊపిరి తిత్తులు పాడైనవి. ఆశలన్నియు నిరాశలైనవి. వైద్యులు రాజునుండి ఆగి పోవడం మందు తిమ్మచున్నారు.

యూర్పు ప్రభువంశము క్రీస్తునాడు జేరిరి. ప్రధానామాత్యుడు స్మిత్తుగారు స్వాగత మొసగిరి. క్రీస్తునాడును యొక్క ముఖ్య ప్రదేశములను జూచెదరు.

ఆస్ట్రేలియా బీము సర్వీసు (వాయువాంతా ప్రచారము) ముక్రవారము ఉదయమున ప్రారంభించెను. లండను మెలోబురులో తిన్నగ తంతులు బోవును.

కేపుట్రున్ బంబడికను నేటాలు నాతీయపక్ష ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గమువారు అంగీకరించిరి.

భారతనాకాదళము

కెన్వర్టీ గారి సవరణ

లండన్, ఏప్రిల్ 6.—కెన్వర్టీ గారి సవరణను ఆమోదింపితిమని ఎవ్వరుగూడ ఇండియాను ఆమల బంబడికన ఏ నాకాదళమునకు యుగ వ్యయమును ఇండియా నడుపుటపడదనిరి, వింటర్వెక్ ప్రభువు. ఇట్టి నిర్ణయముతో గూడుకొన్న ఏర్పాటును భారతీయులపై విధించుటకు ఈసభవారి యుద్దేశ్యము కాదు. భారతీయుల దేశభక్తి అంత నిర్బంధములతో గూడుకొన్నదిగాదు. సాధారణ రక్షణమునకు గావలసినపుడు మాడ వా రెన్నడును సామ్యునియరు.

ఇకోపాయనములో భారత వైనికవ్యయమునుగూర్చి వెడ్జ్విడ్ గారు ప్రస్తావించిరి.

ఇండియా సేనలకు డబ్బు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునా రిచ్చినదియు ఇండియాగూడ పెద్ద ముత్తమును ఇచ్చెను. యుద్ధవ్యయముక్రింద ఈసభవారి ఇండియానాకాదళవిషయమై ఇచ్చుటకు వీలులేక పోవుననియు వింటర్వెక్ ప్రభువునెను. సవరణవీగిపోయెను.

ఇండియా కావల వినియోగించున నాకలకు అనుభవ్య భారత సామ్రాజ్యసభ స్టేటుకపున్సులువా రభయుల సమృద్ధిలేనిది డబ్బు ఇవ్వరావని కెన్వర్టీ గారు సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి. ఈబిల్లును వృధాగా పాడుజేయకండుటకై ఈసభవారి నుపపాదించిరి. ఈనాకాదళము స్వాతంత్ర్యచిహ్నముగ ఏర్పడవలెనని యుద్దేశించుచున్నాడ ననిరి.

కెన్వర్టీ గారి సవరణ నంగీకరించిన ఇండియాలో భారతీయులు మనకు వారిపట్ల ముగ్ధుడైనామని లేవనకొనెదరు. అవలంబించు వన్నను అటులే అనుకొందురు. కెన్వర్టీ గారు క్రొత్తగా చెప్పిన సిద్ధాంతము ఈ అనుబంధముచే పాడుగాలేదు.

ఇందులో భారతీయులకు కోపమువచ్చునదేనియు లేదు. ప్రస్తుత విధానమున ఇండియాకు పూర్తిగా తన ఆదాయముపై యధికారమున్నదని ఎవరును అనలేను. కామన్సుభ ఇండియాకున్న సంబంధమును విచారించుట కొక కమిషను నేర్పాటు జేయవలెననిరి. ఈకమిషను ఏర్పడి వ్యవహార మంతయు పరిష్కారమగునరకు ఏప్రభుత్వమైనను ఇట్టిబిల్లును చెప్పినపుడు సైన్యమునకు వర్తింపజేయుపద్ధతి నే, విధానమునే వర్తింపజేయును. ఇది క్రొత్తవిషయముగాదు. సభవారి విషయమును త్వరలోనే విచారించెదరుగాక యని వింటర్వెక్ ప్రభువు నుడివెను. సవరణ వీగిపోయెను.

ఈ బిల్లు విధానమంతయు క్రమక్రమముగ భారతీయులకు స్వపరిపాలనమును అప్పుడప్పుడు కౌన్సిలిని ఇచ్చుటయే మనియు ఆవిధానమును అమలు జరిపెదనియు హెచ్చరించుచు నున్నారనిరి. తనరక్షణకార్యమే మరల క్రొత్త భారతీయులు తీసికొననటులజేయుట అయియున్నదనిరి. దీనితోబాటు క్రమేణా యిచ్చు స్వపరిపాలనను నిచ్చుటయు ఒక రెప్పపాటులో నగునని కావు. సామ్రాజ్యములోనున్న ఇతర దోమినియులలో బాటు ఇండియానుగూడ అదేసితిలోనికి తెచ్చుట కిట్లు యుద్దేశ్యమనిరి.

మూడుసారిట్లు ఆమోదించబడినది.

వికింగు పరిస్థితులు

వికింగు, ఏప్రిల్ 6.—తమ యధికారుల శిథిలపూర్వకమైన ఉత్తరువుతో చాంగ్స్ లను గారి వైన్యములో నూర్గురు సాయగులై సోవియటుకార్యాలయమును ముట్టుకొంచిరి. భవనమును చుట్టుకేసి లోపలకొనిబడిరి. ఒకగండుబిల్లు విన్పించెను. వీరందరును లోపలకొనిబడిరి. గండుబిల్లు విన్పించినతరువాత ఒకరషియనును కొట్టుచు పైకిలాగిరి. కాలుచేతులనుగట్టి మోటారులో గొంపోయిరి. ఇంతవరకు ఆరుగురు రషియనులు, 15 నుండి 20 చీనావ్యక్తులను పోలీసు వైద్యమును దీక్షపొయిరి ఒక మరగంగి, 15 తుపాకులు కొంతమందిగుండు సామగ్రి, సోవియటు కార్యాలయపు రాయబారినుండి గొంపోయిరి. సోవియటు రాయబారులను, అధికారులను వారికార్యాలయములోనే యుండునటులజేసిరి. సేనలు ఇంకను కార్యాలయ భవనము నాక్రమించుకొనుచున్నవి.

స్వాంగుపా, ఏప్రిల్ 6.—స్వాంగుపాను మామప్రక్కల తీగలకంచెలతో ఆవరించిరి. మందు గట్టు ఒకచే బహిరంగముగనున్నది, నాకాదళము లేకుటకు. ఈదీక్షమునకు దూరముగ రెండు బ్రిటిషు, రెండు ఫ్రెంచి, ఒక అమెరికనుయుద్ధ నౌకలు వేచియున్నవి.

స్వాంగింగు, ఏప్రిల్ 6.—స్వాంగింగుమీదను, పోలీసులు రెండేసిహాయిలును ఉత్తరదేశ వైమానికులు నేరిరి.

వికింగుమీద కేగుట

ఉత్తర చీనాసేనల నెదుర్కొనుట

స్వాంగుపాలో దోపిడి

త్వరలోనే స్వాంగింగు పరిహారము నీయువలెనని లేఖనంబెదరు.

మరల ఇట్టి దురంతములు జరుగకండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు మాత్రము డిశంబరు కార్యక్రమమున జెప్పిన విధానమునే చీనాపట్ల అవలంబించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

యాగి స్త్రీలూపరిస్థితులు వడితగ్గలేదు. జపాను వారిరవిదేశీయులు ప్రాచీనక్షత్రార్థము లేవిపోవుచున్నారు.

స్వాంగిలో జపానీయులు ఖాళీజేయుచున్నారు, బ్రిటిషు, జపాను యుద్ధనౌకలలో నున్నారు.

చీనా చర్య

రుగ్గి, ఏప్రిల్ 6.—చీనా పరిస్థితులను చర్చించుటకు లేపు మధ్యాహ్నము వ్యవధి నిచ్చెదమని కామన్సుభలో ప్రధానామాత్యుడు ప్రకటించెను.

స్వాంగింగులో దోపిడితండుడేయుట కెట్టి చర్యను దీక్షి కొనలేదట. విదేశీయుల కొంపల విషయమై కిటికీలనేగాక కిటికీ దబ్బుములనుగూడ తీసుకపోయిరట.

బాతీయవాదుల దాడి

స్వాంగుపా, ఏప్రిల్ 6.—బాతీయవాదులు ఎల్లొనడి ముఖముగ బోవుచున్నారు. ఉత్తర చీనా సేనలు నిరోధమును జూపుచున్నవి. ఆదివారము తిరుగబడిరి. భూరము: పోరాడి క్యాంపినును బట్టుకొనిరి. బాతీయవాదులు సైన్యములను సహాయమునకు బంపుచున్నారు.

స్వాంగింగులో బాతీయవాదులు తుతగాత్రులైరి. స్వాంగింగుకు 100 మైళ్లు ఉత్తరమునకున్న రైలుదగ్గర చంకనంగు, చాంగుసేనలు నిలబడినవట.

ఇద్దరు జపానులు చనిపోయిరి. ఇద్దరు తుతగాత్రులైరి 7 గురిని బట్టుకొనిరి 10 చీనావారు చనిపోయిరి. చాలమంది తుతగాత్రులైరి

జపాను కల్లబ్బును, జపాను ఆస్పత్రి, జపాను కలపపము రుగ్గింగులను వోచుకొని పులబెట్టిరి. ఇంతవరకు బ్రిటిషు సాత్తును ముట్టుకొనలేదు. ప్రాత బ్రిటిషు పట్టణము నెమ్మదిగనే యున్నది.

స్వాంగుపాలో దోపిడి

వికింగు, ఏప్రిల్ 6.—స్వాంగుపా రాష్ట్రములో ఉప్పు ప్రదేశములో దోచుకొనుచున్నారు, చంపుచున్నారు పింగులూ రేపుదగ్గర మేజిస్ట్రేటు కచేరి, లవణ శాఖాకార్యాలయములు మరితరభవనములను తగులబెట్టిరి. ఉప్పు అధికారులను జంపిరి.

ఈ హంతకులపైకి స్వాంగుపా సేనాని సేనలనంపిరి.

స్వాంగింగు పరిహారమును గోరుచు బ్రిటిషువారంపులేఖ యు అమెరికను, జపాను లేఖయు ఒకేమోతరుగ నున్నవి. స్వాంగిలో చేనుగారికి మూడులేఖలను ఒకసారి అందజేసెదరు.

ఈ మరతులను చీనా నిరాకరించినచో చేయవలసిన కర్తవ్యమును ఆలోచించుచున్నారు, చీనాకు అంబులెన్సు, బ్యాటరీలనంపిరి.

దాదాలు బోవుచున్నారు చికిత్సకు.

లెప్టినెంట్ కర్నలు మెక్సిక్కుగారు లండనులో చనిపోయిరి

సార్వభౌముని పరమము, పార్లమెంటు పరమముల బిల్లును ప్రభువుల సభవారు మూడుసార్లు ర్యాయము ఆమోదించిరి, కామన్సుభలో మార్చి 15 తేదీనే ఆమోదించిరి.

రషియా వైమానికదళము

లండన్, ఏప్రిల్ 6.—తా స్కెంట్లు మున్నగునట్లు 100 రషియా విమానములున్నవని బోయినా యని కామన్సు సభలో కర్నలు హార్డువారిగాను అడుగ, ఆరిని సమాచారము సరియైనదిగాదనియు, సరిగాలేనిదానిని ఆధారముగ గొని ప్రత్యుత్తరము జెప్ప వీలులేదని సర్ ఫిలిప్ సామోగారు చెలియజేసిరి.

కంతులను శాస్త్రవికల్ప ఆవసరములేమండ ఒమగులతోను, రసములతోను కోయుటకు పరిశోధనలను సల్పుచున్నారు, గ్లాస్గోలో.

గూర్కుప్రభుదంపతులు బ్రిస్టేనుకు బయలుదేరిరి. వర్ష ముమరీయుచున్నను జనులు గుంపులుగూడివచ్చిరి. స్వాగత మొసగిరి.

టిపోలీ చిక్కులు

రహిబాలోయలో తిరుగుబాటు

చియనునేలలు మరలిపోవలసివచ్చెను

రోము, ఏప్రిల్ 5.—టిపోలీలో ఇట్టి వెనుకకుపోవ లసివచ్చెను. చియనునేలలు ఎల్లియకోటలోనికి పోవలసివచ్చెను. రహిబాలోయలో తిరుగుబడినవారిని ఓడించుటకు పోయెను. తక్షణము గవర్నరు కట్టుదిట్టములను జేశెను. ఆపర్యతప్రాంత మందున్న జిల్లాలందు దేశీయులు నెమ్మదిగనేయున్నారు. పరి స్థితులు ముత్తముమీద తృప్తికరముగనే యున్నవి.

శ్రేడ్ డిస్ట్రీబ్యుట్టు బిల్లు

వ్యాపారతగవులు - మంచిచెట్టము

కార్మికపక్షమువారి ఆక్షేపణ

శ్రేడ్ డిస్ట్రీబ్యుట్టు బిల్లు చాల ముఖ్యమైన దగుటచే ఎన్నికలసమయమునందు తక్షణపులేనిదే ముందుగనే ప్రభుత్వము వారు ఆమలుజరుప సాహసించరని కార్మిక సంఘములును శ్రేడ్ యూనియనులును ఆనుకొనుచున్నవి.

ఈ బిల్లుపరతులు సరిగాలేవనిరి. శ్రేడ్ యూనియను కౌన్సిల్ కార్యదర్శి అందులో నున్న మొదటి నాలుగు పదుతుల నెవరును ఆక్షేపించలేదని టైముస్ పత్రిక వ్రాయు చున్నది.

ప్రత్యేక శ్రేడ్ యూనియను సభవారు తమ ఆసక్తి తిని దలుపుటకు దేశ మంతటను ఒకరోజు సమ్మెగట్టెదరని తెలియుచున్నది.

శ్రేడ్ యూనియను సొమ్మును ఈబిల్లుకు వ్యతిరేకముగ ఖర్చుపెట్టినచో అట్టార్నిజనరలు గావాతెచ్చి ఆపుడేయ నచ్చును.

కార్మికనాయకుని ఖండము

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 6.—ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టవలచిన శ్రేడ్ యూనియను బిల్లును కార్మికపక్ష నాయకులందరూ ఖండించిరి, ఏకగ్రీవముగ. పార్లమెంటు కార్మికసభ్యులు సమా జేశమైరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చర్చించువరకు తమయభి ప్రాయమును దలుపరాదనిరి. శ్రేడ్ యూనియను కౌన్సిల్ జనరలు కవున్నిలు గొప్ప సంరంభమును ప్రారంభించిరి. ప్రతి హిలముగ.

లిబరలు పక్షమువారు

నేటి సాయంకాలము సమాజేశమగుచున్నారు. సమ్మె విషయమై ఈబిల్లు తప్పక ఉండవలసినదే యనుచున్నారు. చిక్కిన విషయములలో ఏమియు జెప్పబలేదు, నెనుకాడు చున్నారు.

తనకు తెలిసినంతవరకు ఇంత ప్రమాదకరముగ కార్య ముక్కుటిలేదనిర్చి ముగ్ధులగుటకు సిద్ధిర్చుకొనుకాసముగాని జ్యోతికాని క్లయిస్తున్నారనిరి. పాక్షిక భావముతో గూడు కొన్నదినిరి. ఇది ముసానీసిని కాసనమునలెన్నుచునియు నివిలు సర్వమువారు ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటు గట్టననియు బ్రతుకుగా రనిరి.

ఈబిల్లు కార్మికలపై యుద్ధ ప్రకటనమనియు నిరుడు కంప్లెక్సిక్యున తగాదా ఇచ్చును ఏర్పడుననియు కుక్కుగా నిరి.

ఈబిల్లు నంగీకరించుచో హారి శ్రేడ్ యూనియనుస్టలు అందుకును ఎవరు నేటు చెంపాలలో నుండురగిరి కాస్తా కుగారు.

సూడాను నిజీనస్థయి

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 6.—సానాసరక్కు నుండి సూడానుకు నిజీనస్థయిని గూర్చి యడుగ జాతినమితివా రీ పంచాయితీ విషయమై ఆలోచించుచున్నారనియు రాయబారము పక్ష ముగాంచువరకు అదిసీరియా ప్రభుత్వమున కిది రుదించునో తోడో జెప్ప వీలులేదనిరి చాంబర్లెనుగారు. కామన్సుస్థలో టిప్టరు శతావధినినము లండనులో దివ్యముగ జరిగినది.

పోలీసు ఉద్యోగుల హత్యలు దోరిస్ ప్రిల్లిను అను ఇద్దరు బాళకలు ఓడపందెములను జూడబోయి ఇంటికీరాలేదు. వారు డిస్పెన్సరీలో కనిపించుట తుదకు.

క్రాయిడనులో వాయువార్తా ప్రచారక కార్యాలయము పంపుకొనేదగు.

దాసునిధి లెక్కలు

సెను గుర్తగారిపై కేసు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—మల్లీకుగారిచే గాఖలుచేయబ డిన దావాలో రీ గురు స్వరాజ్యవాదులకు సమ్మతులు జారీయ్యెను. కాంగ్రెసు ప్రచారాధ్యక్షుడు గ్రామపువర్ని రామ నకును నిమూలుచేయబడిన ధనమునకు లెక్కలమాపవలసినదిగ కేసునుపై మొదలగువారిపై కేసు చేయబడెను. (ఫ్రీప్రెసు)

శిక్షననుభవించిన వైదీ తప్పనుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—ఒక పోలీసు తన ఉద్యోగమును గోల్పోయి పేరును టర్నరుగా మార్చించుకొని 55 వేల రూపా యలవరకు ద్రోహముచేసినందులకు మూడేండ్ల శిక్ష ననుభవించి తిరిగివచ్చి జారర్లపై కేసు పెలుచేసెను న్యాయాధికారిదానిని తోసివేసెను. (ఆ.ప్రె.)

నిరుద్యోగ ఘోరరాక్షసి

యవదంపతుల ఆత్మహత్యప్రయత్నము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—బెంగాలయవకులలో నిరుద్యో గసమస్య ఎంత తీవ్రముగ నున్నదో తెలిసికొనుటకు ఈ దినప విషయములన బోధపడగలదు. బోహేంద్రమోహనగుహాయను యవదంపతులు ఆత్మహత్య స్నేహితయు ఈయవదంపతుల నల్ల మందు మింగి ఆత్మహత్య జేసికొన ప్రయత్నించిరి. పోలీసు వారికి తెలిసి నైద్యాలయమునకు వారిని గొంపోయిరి. వా రిప్పుడు కులాసాగానే యున్నారు. (ఫ్రీప్రెసు.)

నాగపురము, ఏప్రిల్ 6.—న్యాయమూర్తి నేడు క్రిమినలు అప్పీల్స్ విచారించిరి. బసంతరాయి, జలిత, చింధ్యా, మరోతీ గార్లను విడుదలచేసిరి. బాధ్యుగారికి 7 ఏండ్లముండి 4 ఏండ్లకు తగ్గించిరి ఇతరముద్దాయిల శిక్షలు ఖాయపరుపబడెను. (ఆ.ప్రె.)

దొంగమింటు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—దొంగమింటును, దొంగనోట్లను పట్టుకొన ప్రమాదకరమరాదాసుగారికి పోలీసువారు 7 ఏండ్లక తినవరము విధింపచేసిరి. ఆయన సోదరుడు ఆస్టామగారిని మూడేండ్లవరకు మంచినడవడిగలిగి యుండుటకుగాను జూరిను తీసికొనిరి. (ఫ్రీప్రెసు.)

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—బందిపోటు జరుగునని తెలిసి కొని పోలీసువారు దాని జగత్ కిక్కిరుసాహాగారిని మరి 7గురు ను పట్టుకొనిరి. వారిపద్ధ కత్తులు కచారలు ఈటెలు తుపాకులు దొరకెను. ఇండ్లలో దొంగలన మరీకొన్ని అయుధములనొరకెను (ఫ్రీప్రెసు.)

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6.—జయరామనువారి యింట 20 మంది అర్ధరాత్రమున ప్రవేశించి దోపిడి గావించిరి. పెద్దముత్త మే దొంగిలించబడెను. 4 గురు బందిపోట్లు అరెస్టయిరి. (ఫ్రీప్రెసు.)

శ్రీ సంస్కృత సాహిత్య మహాసభ-బెజవాడ

శ్రీసంస్కృతసాహిత్యమహాసభ బెజవాడలో జరుగుననియు, సభానిర్వహణాధ్యక్షుడు దేశ్భారత కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు వహించుననియు వినుట మిక్కిలి సంతో సాహమము. జగత్ప్రసిద్ధవిద్వాంసులను శ్రీమదవధానిశిరోమణి కాశీకృష్ణాచార్యులవారు సభాధ్యక్షులనకు వహింప నంగీకరించి నందులకు, మనదేశము మిక్కిలి ధన్యమని చెప్పకతప్పదు.

ఈ సభ తొల్లిట, బందరునందే జరిగియుండవలసినదయ్యు కాక కారణాంతరములచేత నంతజయప్రదముగ జరుగకపోయెను.

ప్రకృతము మహాసభా శయములగుర్చి ఇకమిత్తమని స్పష్టముగా తెలియజాలునన్నా ముదరాకు విశ్వవిద్యాలయ మున శ్రీ అక్కిరాజు ఉమాకాంతగారు ప్రవేశపెట్టిన తీరు మానమునకు దీనికిని యేమయిన బాంధవ్యముగలదాయను శ్రీంక పాడముచున్నది. కాక ఇది స్వతంత్రముగ, సంస్కృతభాషా యోగక్షేమములను విచారించుటకు బయలుదేరినదో తెలియ కున్నది.

కాన సభానిర్వాహకులు దయచేసి చదువకలకారకు యీ యంతమును స్పష్టముగ ప్రచురించి సంశయము బాపుదు రని ప్రార్థించుచున్నాము.

టి. కే. గోవిందరావు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున

దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యప్రభుత్వ ప్రకము— రామానంద శర్మగారు 0-3-0

శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు. 0-8-0

కారదాంబ, (శ్రీగృహభోధిని)నాటకము—టి. శ్రీనివా స రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0

శబ్దకాముది (నిఘంటువు)—శిరోధామణి, వేంకటరంగాచా ర్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. జేబులోనిముద్రును. 1-4-0

ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0

ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0

ఆత్మశిక్షాసాసంఘము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగా రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0

సత్యసత్యపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. ఆద్యుత్కల్పన ములతో నిండియున్నది. 1-0-0

గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట మంచి తిరుకలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4

తిలకు మహాశయనిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము లు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0

తత్వమనందికా (ప్రభుభాగము)—సన్నిధానము నూ ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0

సంగీత శమంతకమణి. 0-8-0

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సరికము).—పారనంది రామ శాస్త్రిగారు 0-12-0

మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము —మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖా ముగ జదువవలసినది. ఘెదర్లెట్టుకాగితము. పుటలు 214 క్యా లికోబైండు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0

హిందీ తెలుగునిఘంటువు—పంచాంగుల ఆదినారాయ శాస్త్రిగారు (జేబులో నిముడునది.) 1-0-0

హిందీ మొదటివాచకము " " 0-6-0

హిందీ బాలశిక్ష " " 0-6-0

వీనిని చదివి తెనుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును. అన్నిగ్రంథములకును (తపాలాఖర్చులు ప్ర త్యేకము)

శ్యామాసుందరము(నవల)—ఒంతలి సత్యనాథము గారు. నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపఱచిన రంపయ న్దమునకు సంబంధించినకథ యిందు వర్ణింపబడినది. కథ, వర్ణన లు, పాత్రలు, హృదయములై పాతకులమనముల నాకర్షించును. 1-0

బారిష్టరు పార్వతీశం (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశా స్త్రిగారు(సాహితీసమితి) హాస్యరసభరితముగకథ. 1-4-0

(కవుల జీవితములు గల, శతకములు.

(మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు)

శతకకవుల చరిత్ర—వం. కుబ్జారావు 3-0-0

కవిత్వత్వత్వవిచారము 2-0-0

సకలనితీసమృతము 1-8-0

వృషాధిపశతకము 0-4-0

సర్వేశ్వర శతకము 0-4-0

దేవకీనందన శతకము 0-4-0

ఒంటిమిట్ట రఘువీరశతకము 0-4-0

అవిమారకము 0-10-0

ననచోళచరిత్ర (ద్విపద) 0-12-0

ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్రము 5-0-0

నారాయణ శతకము 0-4-0

కాళహస్తీశ్వర శతకము 0-4-0

దాశరథి శతకము 0-4-0

శ్రీరావ తాగకశతకము 0-4-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

నెం. 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, జూర్జుటపుణ, మద్రాసు

వ్యవస్థకను గల భావభేదముల ఆయన బాగా గణన తెలుగు కుండెను. ఒకానొకరాత్రివేళ కభిపాతిముగా వర్తము గురియు చుండ భార్యను కడీరు తన భుజములపై నెక్కించి ముకొని ఆమెను విటునియింటికడ దిగవిడిచి పుచ్చెనని యొక వాడుక కలదు. అదియే వాస్తవమగుచో సహజముగ నవల కుండు కామవికారము కడీరున కంతమాత్రములేదని వేటుగ చెప్పనక్కరలేదు. తాపసోత్తముడగు నీతినిపట్ల నిది యొక గొప్ప లోపముగ నెంచినను సామాన్యమానవుడు కాడనియు భర్తలందఱి వంటివాడు కాడనియు, తెలియగలదు. కావుననే స్త్రీపురుషుల వివిధ వ్యవస్థలను, సంబంధములను పట్టించునపుడు పారబడుచుండును. మనోహారీ మనోహరుల హాసభావములు వికారపుచ్ఛెట్లు మృత్యుదేవతాభినయననృత్యములతో దుర్లభములుగ పట్టించుచుండెను. పాణి గ్రహణ మనైన మృత్యుదేవతనుగ్రహమనియే యాయనకలంపు. వాడప్రతివాదనలు చేయు సందర్భమునను, మతవిషయములు ఖండించుపట్లను మొగమోటము, గొంతు జంతు లెట్టివో యెటుంగడు. శ్రోతలయొక్క హృదయములపై ఆయనమాట లచ్చొత్తినటుల ప్రసన్నముగా ద్యోతకము గావలసినదే. అనివార్యమగు భావోద్దేశముతో ప్రసంగించునపుడు వాక్యము లతితీవ్రముగా బయలుపడెడుచుండును. ఆయనమాటలలో కొన్ని వేళల మృదుత్వ పెట్టివో యుండదు. సానబెట్టని రత్నములవలె ఆయనమాటలు కొన్ని లేజోవిహీనముగను కరకుగ నుండినను, ప్రకృత్యాత్మకముగను సహేతుకముగను స్వభావసిద్ధముగ నుండు కొన్ని బోధనములు లేజాపుంజములును, ప్రదీప్తములు నగు రత్నములవలె జాజ్వల్యమానముగా ప్రతిఫలించుచుండును. ఈవాక్య రత్నములనే జాగ్రత్తతో సమకూర్చుననియున్నది. ఆస్తికు లెల్లరు కరుణాగిధియగు పరమాత్మయొక్క ప్రేమసూత్రమునే యాధారముగకొని బోధించుచుండుదు. వారును కనికరముగల వారగును, సత్స్వరత్నకలవారుగను నుండుదు. కబీరు రచించిన గేయములలో ప్రేమరసము పొంగిపారలుచుండును. నీతులు కుప్పతిప్పలుగ నుండును. మతవిషయకాడంబరములను ఆవేశములను తీవ్రముగ నిషేధించుచుండెను. ఇతడు హిందువుడనిగాని, మహమ్మదీయుడనిగాని నిర్ణయింపజాలము. ఆయనభావములు, ఆశయములు హైందవసంప్రదాయానుకూలముగ నుండెననుట నిశ్చయము. పురాణముల వాధారముగ గైకొని మిథ్యావాదమును సమర్థించుచు వచ్చెను. ఆయనకు పునర్జన్మ యందు విశ్వాసముగలదు. ఈక్రింది విషయములను నయ్యది లేకుండ గలదు. “ఓయీ! నిర్దోషుని ధ్యానించనిచో నవద్యారయాలనుగ నీనగరము (కేరీరము) నకు మాటిమాటికి త్రోయబడునపుడెల్ల పశ్చాత్తాపపడుచుండువు. కర్మబద్ధుడవై పలుజన్మలెట్లు సంభవించును. మానవజన్మ మతిదుర్లభము. మాటిమాటికి సిద్ధింపదు”.

ఆయన ముఖ్యాభిప్రాయ మేమనః జీవులలో నూటికి కోటికి యొకటిగాని నరజన్మము సిద్ధింపదు. హిందువుల యభిప్రాయ విదియే హిందూమతసంప్రదాయములందు గల కొన్ని తంత్రులు, జావాగ్ధాడంబరములు, అట్టహాసములు, బూటకములు ఎంతమాత్రము కబీరునకు గిట్టకుండెను. మహమ్మదీయమతము నందలి పటాహాసములను బహుకరింపముగ తీవ్రముగ తోసి వేయుచువచ్చెను. అతాస్త్రీయములును, వావిమరుసలు లేని వైవాహికసంబంధముల నతితీవ్రముగ ఖండించుచువచ్చెను. జంతుహింసయనిన లేకమైనను సరిపడదు. ఒకచోట నిట్లు చెప్పెను:—మహమ్మదీయ తాపసులు, ఫకీరులు కోడిపుంజుల పండుమలకును, పెట్టెలమాంసమునకును మూగ చుండుదు. మహమ్మదీయుడు పినతల్లిమాతలను వివాహమాడును. వావిమరుసలు చూడకయే సంభోగాదిక్రియల జేయును. “హిందూమతంతర్గతముగ కొన్ని విధములలో నిట్టి యాచారములు కొన్ని గలవు. కబీరు ఉత్తమ తరగతి హిందువుగ తన్ను దానెంచుకొనుచువచ్చెను. కబీరు శుద్ధమైన హిందూదేశపు కవిశేఖరుడు, మునిపుంగవుడు. వేదవిశిష్టుడైనను వేదవోదితములగు వాక్యములతో తులనాగు సంకేతులను బోధించుచుండెడివాడు.

మసలాశ్రమమతమునందు గల కొన్ని లోపములు సంస్కరింపబడుచో, అమతమునందే యమరక్తి కలిగి యుండెడివాడు. జననముచేతగాని, దత్తతచేతగాని యేమతమునకు జెందినవాడైనను ఆయనయందు హైందవవాదర్యములు, హైందవాభిప్రాయములు మూర్తిభవించి యుండెనని చెప్పవలెకు సందియముండదు. ఆయనతత్త్వము శుద్ధహిందూ తత్త్వము. ఆయనచేయబడిన. సంస్కరణములు ఆర్యమతసంప్రదాయానుకూలములు.

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారికి హేనుకలశము నొసగుట - కలశమునకు వర్గరన్ననువారే (వె. భో. వీ.)

(వె. భో. వీ.)

శ్రీకృష్ణవేద్యవిద్యార్థుల వసతిగృహమువారు తమరెండవసాంవత్సరికోత్సవమును మహారాజరాజశ్రీ అల్లాడి కృష్ణస్వామియ్యరుగారి అభ్యక్షతను జరిపిరి.

(వె. భో. వీ.)

పెంట్లండు ప్రభువు స్మారక చిహ్నము

ఎగ్మూరు సెంట్రల్ ఆర్మడూసు కర్కునందు నిర్మింపబడిన యీస్మారకచిహ్నపు ప్రారంభమహోత్సవమును గోషనుప్రభువుగారు జరిపిరి.

సహకారము, గ్రామపునర్నిర్మాణము (స్వకీయవిలేఖరి)

[ఆర్. రామచంద్రరావుగారు]

కాకినాడ, మార్చి 29:—కాకినాడలో పెండా వెంకటసుబ్రహ్మణ్య పురమండలమున నిన్న సాయంకాలమున బహిరంగసభ జరుపబడినది. విద్యార్థికులైనవారు సభకు వచ్చిరి. రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరును జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బాంకు డైరెక్టరును అగు శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు సభాధ్యక్షులుగానుండిరి. “గ్రామపునర్నిర్మాణము-సహకారము” అను విషయమును గురించి చిట్టచివర వరకు ఆర్. రామచంద్రరావుగారు ఉపన్యసించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణోద్యమమును సహకారోద్యమమును ఒకటే అనియు అన్వేష్యపరచియున్నా మనియు సహకారోద్యమముయొక్క మూలతత్వమును గ్రహించినయెడల సంఘము బాతి పునర్నిర్మాణమును గలదిగాను గుర్తించుననియు స్పష్టముగ గాని దానితత్వమునుండి తొలగుటకు కారణముననియు చెప్పిరి.

మండలమున నీ ప్రాంతమున పరపతిసంఘముల యభివృద్ధి యెట్టిస్థితిలోనున్నదియో నాకు తెలియదుగాని ఇచ్చటి జిల్లా బాంకు రిపోర్టునందలి అంకెలనుబట్టి చూచినట్లయితే, అభివృద్ధి, తృప్తికరముగా లేనట్లు ఎవరైనను చెప్పవచ్చును. ఈ అంకెలనుబట్టి చూచినయెడల ఋగ్రహస్థితిలో మునిగి పరపతి యవసరము మిక్కిలిగ కావలసిన దీనివారి విషయమై వారిని పైకి లేపనెత్తి ఉద్ధరించుటకై ఏమియు చేయలేదని స్పష్టముగ చెప్పవచ్చును. ఈ బాంకునందు ఇంత స్పష్టమైన ఫంక్షన్ ఉండటము కారణమేదయో తెలియకున్నది. గ్రామబీదలకు అప్పగించు నిమిత్తమై బాంకులో పెట్టియున్న సామ్యము ఖర్చుపెట్టకుండా నిల్వయుంచుటకు యీ బాంకు డైరెక్టర్ల కేమిహక్కుగలదు? ఎందుచేత యీ ద్రవ్యమునకు పంపకము లేకపోయినది? అప్పు పుచ్చుకొనువారు లేక పోయిరా? ఉన్నయెడల వారి కెందులకి వ్వ లేదు? లే ని యె డల ప ర ప తి సం ఘ ము ల నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించిరా? ఉన్న వానిలోనివారికి ప్రబోధము గావించిరా? గ్రామస్థులను నమ్ముటకు వీలులేదు. అప్పిచ్చుటకు భయము అనికొందగిరి. ఇతరదేశములలో కోట్లకొలది ధనమును పరపతిబాంకులం దుంచుచున్నారు. ఒక్కడమ్మడియైనను వారిది పోలేదు. పోతుందను భయమునలేదు. అందులకు మూలకారణమేమి? ఒండొరులయందుండెడి, నమ్మకమువిశ్వాసము. ఇతరదేశములలో నట్లు జరుగుచుండగా, ఇచ్చట యీదేశములో సామ్య పోతుండేమో అని భయ మేల కలగవలెనని అట్లు పోతుందనే విశ్వాసమే యున్నచో, మనకీ రిక్కి,యశస్సునకు కళంక మాపాదించుదు. పరపతిసంఘము, సహకారోద్యమము అపజయముగాంచినదని ఎప్పుటను ఎక్కడను వినియుండలేదు. దానియొక్క జయపజయములు మనము, విద్యావంతులమైన మనము, పలుకుబడిగలవారమైనమనము ప్రజాప్రబోధము చేయుదానియందు దిమిడియున్నవి. సహకారోద్యమము ఎందులకు వచ్చినదో ఎందులకు స్థాపనయ్యెనో మీరు తెలిసికొన్నారెడలపరపతిసంఘములకేయోదాయకములుగ నేయుండగలవు. ఇప్పుడు మీరు చక్కగా పనిచేసి గ్రామస్థులజీవనముపునరుద్ధరణము గావించినచో సహకారోద్యమము హిందూదేశము అపజయము గాంచినదను నుదాహరణమును ప్రపంచములో పుట్టించినవారగుదురు. ఒకవేళ ఎప్పుడైనను సామ్యము కొంచెము భంగము వాటిల్లినను, సహకారచట్టములలోపము కాదని మీరు గుర్తించవలెను. సహకారులు సరిగా తమపనిని తెలిసికొనలేకపోయినందుచేత కారణముగను. ఎల్లప్పుడును సహకారసూత్రములు పదతులు ప్రబోధము గావించబడవలెను. పరపతిసంఘము పెట్టుటకు పూర్వమే పరపతిపద్ధతులు సహకారమును నేర్పవలెనని యత్నించుట నిష్ప్రయోజనము. సంఘమును స్థాపించిన పిదప, వ్యవహారము చేయుచుండగా బోధగావించినచో ఉపకారిగా నుండును. ప్రయోజనము కాననగును. స్వానుభవముతో మాడినచే యుండవలెను. సహకారవిద్యాప్రబోధము కావించవలెను. ఒక్కరి బాగునిమిత్రము కాకుండ బహుజనోపయోగమునిమిత్ర మని, సామదాయపు అర్థముగా గ్రహించునట్లు చేయవలెను.

ప్రభుత్వమువారు 2 సం॥ క్రిందటివరకును సంఘముల తనిఖీయును ప్రబోధమును ఇన్స్పెక్టర్లను సిబ్బందినిపెట్టి నడపుచుండెడివారు. వారిప్పుడెదిమానినై చినారు. 17,000 సంఘముల వరకు బయల్దేరినవని సంఘీంపించినారు. వారిప్పుడు అక్కంటు తనిఖీలేవ, డిపార్టుమెంటు ఒకవిధమైన అడ్డుకుటగా నుండుట తప్ప, ఏమియు సహాయముచేయుట లేదు. సంవత్సరనివేదిక యందు ప్రభుత్వమువారు ఒక పేరాలో హిందూదేశములో పరపతి ఉద్యమముచక్కగా అభివృద్ధిగాంచుచున్నదని అందుగా వ్రాసికొనుటయేతప్ప మరియేమిలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వముపై

నాశపెట్టకొనుటతగదు. మనయభివృద్ధికై యితరులనుపేషించుటకంటె మనమే భారము వహించి తనిఖీని యేర్పాట్లనుసరించు కొనుట శ్రేయోదాయకము. పరులతనభవనగూడ మనకేమియు లాభములేదు. మనయంతట మనమే కార్యమునకు గడంగి మనవిధిక్యతయును నెఱవేర్చినయెడల త్వరితముగా గమ్యస్థానము ను చేరగలము. గ్రామసంఘములు విశ్వాసార్థములుగను అనర్థదాయకములు కాకుండగను చేయువిధి యిక్కడిజిల్లాబాంకు డైరెక్టర్లచే ఉన్నది. ఇప్పుడు మంత్రిగానున్న ఎ. రంగనాథంబు దలియారుగారు వెనుకనొకప్పుడు చెప్పినరీతిగా, ప్రతిగ్రామమునకును ఒకపరపతిసంఘము అక్కరలేదని చెప్పవీలులేదనియు, చేయవలసినది క్రమపద్ధతిని చక్కగా పనిచేయుటయే. పరపతి సంఘములో రూపాయలు అజాలు పైపలలెక్కలుకాదు. జ్ఞానప్రబోధము గావలెను. అందలిసభ్యులు తమగ్రామమునకు సంబంధపడినవిషయమున చర్చించుకొనుచు, జ్ఞానాభివృద్ధిచేసి కొనుచు ఉన్నయెడల గ్రామమంతయును, ఇతరగ్రామములనును లాభమును గలిగించినవారగుదురు. అదియే ఒక గ్రామసంఘము చురుకుగావనిచేయుట. అనగా, గ్రామస్థులందరిలోను కదలిక, చురుకుదనము, గ్రామస్థులందరును ఒండొరులకు ఉపకారపర్త నులై యుండుట. అందులకు మీవంటిపలుకుబడిగల విద్యావంతులు వారికి ప్రబోధము గావించుట వారిని సక్రమమార్గమున నుంచవలెను. ఇట్లు చేసినయెడల క్రమక్రమముగా గ్రామజీవితము పునర్నిర్మితమగును.

రాజకీయ కార్యములందు మిక్కిలి శ్రద్ధ బూనుటకు ఆంధ్రదేశము ప్రసిద్ధి బడసినదిగదా? ఈ సంగతి ఎందులకు తెచ్చితిమనగా సహకారకార్యము రాజకీయకార్యమునకు ముఖ్య పరమని తెలియ జేయుటకు గ్రామస్థులు రాజకీయ విజ్ఞానము ను యితర విజ్ఞానమును సంపాదించవలసిన యవసరము గలదు. సామాన్యుడు విజ్ఞానమును సంపాదించి స్వపరిపాలనార్హతకు తగియుండటము సహకారపద్ధతులు ముఖ్యపరమము. హిందూదేశ గ్రామ పునరుద్ధరణమును గురించి ప్రా. ఫెనర్ లిస్ట్ కిక్రాయించు రాజకీయమును ప్రత్యేకించి యివ్వవలెనని వేటు చేయుటకు నాధ్యపదని చెప్పిరి. మరియొకరు పరపతిసంఘము నకు చెందుటయే మంచి నడనదే కలిగియుండుట యని చెప్పియుండిరి. గ్రామ జీవన పునరుద్ధరణము చేయుటలోనే గ్రామస్థులను నీతివర్తకులుగను మర్యాదవలనగను మార్చుటకు వీధిలేనది. పరపతిసంఘములో నుండటమన అవినీతి పోయి మనిషియందు నీతి పద్వర్తనము కలుగును. మీరు స్వరాజ్యమని భూతదయ యని నానవకోటి భ్రాతృత్వ మని మాట్లాడుదురు. కాని మీబట్టిలో గ్రామస్థుడు మీరు ఎంత అంతరము లోనున్నాలో చూచుచున్నారా? ఇట్టి యుపద్రవకర గునసంతరమును కలిపివేయుటకు మీరు ప్రయత్నించవలదా? మీరు వేటుగానుండుటవలన గ్రామస్థులు అజ్ఞానముననుండి వేటుగా నుండుటవలన బాతి కలిపివేడి బొన్నత్వము కలుగునా? కాబట్టి మీరు ముఖ్యముగా గ్రామస్థులను ఉన్నతికి దీసికొనవలసిన బాధ్యతను గ్రహించి పాటపడవలెను.

ఇచ్చటి జిల్లా పరపతి బాంకువిషయములో—పరపతి యగత్యముల నిమిత్తము 50 కోట్ల రూపాయలవరకు వ్యయ పరపవచ్చును. అయితే మీ విధిని నెఱవేర్చినట్లయితే చేయవచ్చును. బాంకులో కొంతసామ్యము లాగుచు పడియున్నది. జనోపయోగమునకై ఖర్చు చేయవలసినదని సామ్యము బాంకు కిచ్చియుండగా అప్పులుగా పంచిపెట్టక మీవద్ద నుంచుకొన్నందున నైతికముగా తప్పుచేసినవారు కారా? పరలోకములో మీరు శిక్షాపాత్రులు కారా? మీ బాధ్యతను మీరు గుర్తించుకోవద్దా? కాబట్టి యిప్పుడైనను స్థానికపరిస్థితుల ననుసరించి జీత మిచ్చియో లేక గౌరవార్థముననే సిబ్బందిని యేర్పరచి ఉన్న సంఘముల నభివృద్ధిపరచుచు నూతనసంఘముల నెలకొల్పుచు ప్రబోధము విరివిగా గావించుచు గ్రామ పునర్నిర్మాణము నిర్ధారణమైన విషయముగా చేయవలెను. ఒక సంఘమునకు పరపతి పద్ధతులుమీరు బోధించివారో మీయొక్క సామ్యమును పూర్వలేదు. ఏమియును కష్టముండదు. ఉన్న సంఘములు తీజింపుచున్నవి. వాటి యభివృద్ధికై పాటుపడవలెను. కొండలు దేశ నేవాపరులు దేశభక్తులు విశేషముగా శ్రద్ధ బూని పర్యటనము చేసి పాటుపడుచున్నందులన కొన్ని చోట్ల ఉద్యమఫలితము చక్కగా కనిపించుచున్నది. కావున దేశభక్తులందఱును యిందువిషయమై పూనుకొనవలెను. మహాదార్పణములనుపదేశించి దేశము నభివృద్ధికి లేవలెను. అని రామచంద్రరావుగారు తమ యుక్తకృతమును సుపన్యాసమునందు ప్రబోధించిరి.

అధ్యక్షుడు

సభాధ్యక్షుడు కడపట మాట్లాడుచు రామచంద్రరావుగారు చెప్పిన అంశములు నే హితుడు మనహితమును గోరి చెప్పినట్లుగా తీసికొని పాటుపడవలసియున్నదనియు తెలిపిలేలుగల పెద్దవనుష్యులచే బాంకు స్థాపింపబడి చక్కగా పనిచేయుచున్నదనియు విశేషముగా యీ బాంకుకు డిపోజిట్లు వచ్చుటకు కారణము డైరెక్టర్లయందుండెడి విశ్వాసమని

యు ఇతర స్థలములకంటె ఇక్కడే రైతులు మర్యాదయందును వర్తనమునందును నీతియందును తక్కువపడియుండలేదనియు, యువకులయినవారు ముఖ్యముగా పనిచేయవలసియున్నదనియు పారిశ్రామికదేశములలో కంటె మన దేశములోనే బహు సుఖపుగా గ్రామ పునర్నిర్మాణము చేయుటకు వీలగుననియు చెప్పిరి.

శ్రీ దుర్గి రాల. సూర్యప్రకాశరావుగారు ఉపన్యాసకునకును అధ్యక్షునకును వందనసమర్పణములు చేయుచు బాంకు స్థాపించి 8 సంవత్సరములైనదనియు అది యిప్పటికి చక్కగా పనిచేసినట్లు కనిపించగలదనియు గ్రామ సంఘములు గ్రామీణ పెట్టుటకును ఉన్నవానిని మంచి స్థితిలో పెట్టుటకును ప్రజాప్రబోధము గావించుటకును ఉపన్యాసకుని సలహాప్రకారము ప్రచారము చేయించేయేర్పాట్లు గావించి బాంకులోని సామ్య తగులిని ప్రజలకు పయోగ పడునట్లు చేయుచు నాతియు, ఉపన్యాసకుడు కొన్ని సంవత్సరములు జిల్లామేజిస్ట్రేటు పనిచేసియుండుటచేత ఇట్టియుపన్యాసముతో శిక్షార్థులనుగాచేయుట తగినదే అనియు ఎట్టిసదుద్దేశముతో ఆయన ఉపన్యసించిరో అట్టియుద్దేశముతోనే వారుచెప్పిన విషయములు గమనించుమనియు చెప్పిరి.

నేటియువయువకుల శ్రీ దు. సూర్యప్రకాశరావుగారి యింటిలో రామచంద్రరావుగారు శ్రీనివాసరావు పంతులుగారును బాంకు డైరెక్టర్లతో చాలసేపు ప్రచారక సిబ్బందిని చేయుటను గురించియు జిల్లా ఫెడరేషను గురించియు మాట్లాడిరి. పెద్దాపురంలో

నేటిమధ్యాహ్నము బయల్దేరి వారు పెద్దాపురం వెళ్లిరి. నేటి సాయంకాలము రామచంద్రరావుగారు కొంతమంది విద్యార్థికులకు పెద్దాపురం కల్లునందు సహకారసిద్ధాంతములగుర్చి ఉపన్యసించిరి. పరపతిసంఘ పుట్టుకనుగురించియు, వివిధరకముల పరపతిసంఘముల గురించియు, వీటివలన ప్రబోధయోగమునుగురించియు, అంతటి సహకార సిద్ధాంతములనుగురించియు కొంతవరకుచెప్పిరి. అప్పు లిచ్చుటయే పరపతి సంఘముయొక్క పరమావధికాదానియు, అందు అనేక నూత్న సిద్ధాంతములు ప్రజాజీవితమును సునీతియందు పెట్టుటకు ఏర్పడియున్నవనియు ఈ సహకార సిద్ధాంతములను గ్రామస్థులు చదువురానివారు గ్రహించెడి, చదువుకొనెడి, అర్థముచేసికొనెడి స్థితిలో లేకుండు నున్నారనియు, గ్రామస్థులు చెనుటయూర్చియుచ్చినపన్నుతో పెట్టుబడిన పాక్షికాలలో చదువుకొని విద్యార్థికులైనందులకు అజ్ఞానవంతుడైన రైతునకు విద్యావంతులు ఋణపడియున్నారనియు, ఆఋణమును తీర్చిదిద్ది తమపై నున్నదనియు, అందువలన సహకారసిద్ధాంతములను, జీవితమునందు మహాదార్పణములను గ్రామస్థులకు బోధించి వారిని బొన్నత్వమునకు దీసికొని వచ్చుబాధ్యత నెరవేర్చవలెననియు, అప్పుడే విద్య నేర్చినవారికిని విద్యలేనివారికినిగల బేధముపూడి ఒకరియందొకరికి విశ్వాసము అన్వేష్యము గలిగియుండుట తటస్థించుననియు యువకులైన వారికిని విద్యార్థులకును సహకారసిద్ధాంతముల తర్ఫీదు యియ్యవలెననియు హెచ్చరించి ఉపన్యసించిరి.

సిమ్మల నరసింహదేవర సత్సనారాయణగారు తెలుగున సహకారమును గురించి ఉపన్యసించిరి.

రేపటి యువయువకుల రామచంద్రరావుగారు పితాపురం వెళ్లుదురు.

మకాం, పెద్దాపురం, 29-3-27.

దొంగ సామ్యసృష్టి

పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు ఉద్యోగ మూడుట
లాహోరు, ఏప్రిల్ 6:—కోర్టులోని విచారణ బహుయింపుకేసుగా నిర్ధారణయగుటచే పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు తాను ముద్దాయనద పట్టుకొనిన రిపోర్టులమాట అనత్యమని నిర్ధారణగాగా ముద్దాయి విడుదలయ్యెను. తరువాత పోలీసుకాఫి వారు విచారణచేసి ఆయనను పోలీస్థానోద్యోగమునుండి తొలగించిరి.

పోలీసువారిస్టోదాలు

మరల క్రిమినలులా సవరణచట్టము
బ్రాహ్మపూరియా, ఏప్రిల్ 6:—శనివారము నాడు క్రిమినలులా సవరణ చట్టపు 17-వ సెక్షనుక్రింద వారంబుతో 4 ఇండ్లు సోదాచేసిరి. చాలాపాపములు తీసికొని పోయిరి. ఒకతగరపు డబ్బాలో ఒక తెలుపు పసుపు రంగుల పదార్థమును భూగర్భమునుండి తీసికొని పోయిరట. చాల సోదాలు జరిగినవి తెలియుచున్నది. కాని అరెస్టులు జరుగలేదు. (క్రి. ప్రెసు)

కాకినాడ

(స్వీయవిలేఖరి)

క్రాంతి కలెక్టరు

కాకినాడ, ఏప్రిల్ ౧౧ - కొన్నాళ్లనుండి ఆంగ్లముగానున్న కలెక్టరు డి.కె.గౌడగారు 4 రోజులపై వైదొలిగారు. తంజావూరు వెళ్లితట్టు ఆశీసరుగానుండినట్లు డి.కె.గౌడగారు చాటిచెప్పుకొనిరి.

ఒక యువన్యాసము

ఈనెల 1 వ తేదీన జరిగినందు బహిరంగసభ కాలము యాజమాన్యమున జరుపబడుచున్నది ఆక్రమణ జరుప లేక పోవుటచేత పురమందిర ఆవరణమున కొలదిమంది విద్యార్థులను శ్రీయల్లాజుగారు కామేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద శ్రీ దుర్గారామ నారాయణరావుగారు వివిధాంశముల నుపన్యసించిరి. ఆదిను అమావాస్యయగుటచేత సంతకమును 60 సంవత్సరముల కాలక్రాంతిమును నగుటచేత 60 సంవత్సరములనుండియు దేశమునందును జిల్లాయందును బిట్టిప్రభుత్వములను కలిగిన అభివృద్ధి ప్రజల కంతకలిగినదియు చర్చించి భావికాలము నందైనను ప్రజలు సౌఖ్యనంతులై అందును విద్యావంతులై సంపదగలవరై యందురను భావముతో నుపన్యాసమును నుగించిరి.

గొట్టెపూడి అక్విడెక్టు

గొట్టెపూడివద్ద తుల్యభాగము అను మురుగుకాలువమీద అక్విడెక్టు కట్టబడి అందునుండి కొవ్వారు మండేరుజంతుకాలువ పోనివ్వబడినది. 10 సంవత్సరము లాకాలున పడవప్రయాణములు లేకుండ మూసివేయబడినది. పిమ్మట గోదావరిజిల్లా సంఘముయొక్క ఆందోళనముతో రాకపోకలకు కాలువ తెరువబడినది. అధికవర్షములు కురియునపుడు గొట్టెపూడివద్ద ప్రక్కల గ్రామములు మురుగుకాలువ ముంపుచేత బాధపడకుండ వానిపంట పోకుండనుండుటకు అక్విడెక్టును పడగొట్టుటగాని కాలకు ప్రతి సంవత్సరమున అధికవర్షములందు గండ్లు కొట్టుటగాని చేయవలసినదని అధికారులగోరుదు గత సంవత్సరమున కాకినాడలో జరిగిన ప్రత్యేకమండల సభయందు తీర్మానముగావించబడినది. అందునుగరించి చాల దూరము నూపరింపెండిను ఇంజనీరు దర్వాపుడైన తర్వాత అక్విడెక్టు పడగొట్టబడని ఒక్కసారిగా నిశ్చయమైనదనియు ప్రతి సంవత్సరమునను గండ్లుకొట్టుటకంటె కొవ్వారు మండేరు జంక్షన్ కాలువకుండ ఎక్కువ తూములు మరికొన్ని వేయించిన బాగుగా నుండుననియు నూపరింపెండిను ఇంజనీరు గోదావరి జిల్లా సంఘమునకు తెలిపెను. కొరింగంపై వెనక కొరింగం నదిలో పడునట్లు తుల్యభాగము త్రవ్వ అలవచన జరుగుచున్నదనియు యందువల్ల వరదనీరు పూర్తిగా అందులోకి ప్రవహించగలదనియు యూహించబడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది.

పితాపురంరాజా కళాశాల

ఈ కళాశాలకు తగినంత ఆటవలయు లేకపోవుటచే గాక ఇప్పుడు డి. ఏ. క్లాసు పెట్టుటతోనే తరగతులకు తగిన విశాలము లేకపోవుటచేత తటస్థించినది. ఇప్పుడు కాళేశి చేయబోవునపుడు యూనివర్సిటీ కమిషనువారు వచ్చి పరిశీలించినప్పుడు తగినస్థలము కాకినాడ లాకులవద్దనున్న పితాపుర రాజావారిది ప్రాతేజ్ఞు బిల్డింగు స్థలము ఉన్నదనియు అనుకూలముగానుండుననియు యూహించబడినది. అదియట్లుంగా కాళేశి దగ్గరగనే స్థలము దొరకిన బాగుండుననికాబోలును! సమీపస్థలములు విచారించినట్లు కనిపించినది. జిల్లాకలెక్టరు నినపించుచుండు స్థలము బిల్డింగు (నూమారు 95 ఎకరముల సామి) పితాపురంమహారాజావారిని లోకవిదితము. దీనిని కాళేశికి తీసికొన్నయెడల మహా బాగుండునను నుద్దేశముతో వెల్లిపోయిన కలెక్టరు బ్రాకెసుగారితో యోచించినట్లును సరేబాగుందని ఆ బిల్డింగు కాళేశికి అప్పలమంతయు కాళేశి నిమిత్తము మహారాజాకు వశపరచుటకు బ్రాకెసుగా రంగీకరించినట్లు చెప్పబడినది. కలెక్టరు నివసించుటకుగాను కొరమాండేత్ కంపెనీ ఏజంటు సి. డి. పోర్నూగారున్న ఇన్వెస్ట్మెంట్ అను విశాలస్థలమును బంగాళాయను ఆ ఏజెంటు గవర్న మెంటునకు అమ్ముట కంగీకరించినట్లును తెలిసినది. ఇట్లుంగా జిల్లా కలెక్టరు కృష్ణులలో పురాతన రికార్డు తిరుగవేయబడగా జిల్లా కలెక్టరుగూ ఉన్న స్థలము పితాపురం సంసానమువారిది కాదనియు అది మొదట గవర్న మెంటు స్థలమే అనియు అది ఒక పితాపురం రాజాకు 99 సంవత్సరములు కవులకియబడినట్లును అందులో బంగాళా నిర్మించుకొనుటకు మహారాజా కధికార మియబడి

నట్లును అందువల్ల సమస్యలమును మహారాజాకు వశపరచుటకు వీలులేనట్లును కమిషనరుజేసినది చెప్పదురు. స్థలమును ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదో మహారాజావారికి హక్కుగలదో బిల్డింగుపడగొట్టి ఆకలపనరై సామానుపట్టుకున్నట్లుగా హక్కుమహారాజాకు కలదో లేదో యిదియంతయు కొరకునచ్చి కాలయాపనము జరుగగలదని యూహించబడుచున్నది. ఇంక ఎటువంటిదను, కాళేశికి యిరువార్వలములను కంటలను మహారాజా తీసికొనవలసియున్నది. కాళేశికి పడమట, కాళేశి బిల్డింగులలో నొకటిగా పరిమించుచున్న చిన్న బిల్డింగును ది: అందులో కాస్తాపొట్టుకట్టబడి ఉన్నది. అది ముఖ్యముగా ఒక లెక్కరువాసునకును సరిపడును. అది కాళేశికి తీసికొన్నయెడల కల్లు మరయొకచోటికి మారవలసియున్నది. కాళేశికి తొమ్మిదవ స్టేషను కి సుమారు మైళ్ళుంటున్నది. ఈస్టిగును ప్రజరిఅక్కిను బిల్డింగులలోనికొకటిగా యిది కాళేశికి అద్దెయిచ్చుటకు వెల్లిపోయిన కలెక్టరు బ్రాకెసుగారు అంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. కాబట్టి యిందు బిల్డింగులు వెంటనే మహారాజావారు పుచ్చుకుంటేనేగాని జూనునుండి డి. ఏ. రెండవతరగతులకు తగిన అవకాశము విశాలము ఉండవలయు, విద్యాకార్యమునకు భంగమువాటినుననియు కనిపించుచున్నది.

విద్యా దినోత్సవము

కాకినాడ విద్యాదినోత్సవము ఈనెల 2వ తేదీన నూర్యారావుపేట హయ్యర్స్ ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాలలో జరుపబడినది. మొట్టమొదట కాకినాడ ఉపాధ్యాయులు బ్రహ్మరెడ్డిలో సమావేశమయినపుడు విద్యాదిన మనునది ప్రతిసంవత్సరదివండుగనాడు జరిపించి ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికి ప్రబోధముగావించుటకు తీర్మానించెరి. పిమ్మట వారిలోవారికే అభిప్రాయము మారినది. మార్చి నెలలో మరల ప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యాయులు సమావేశమయినప్పుడు ఏపదినుండియో లేవ్వ తక్కినవారు బహుళసంఖ్యాధికులు. ఈవిద్యాదినము ప్రస్తుతము జరిపించవలసినయు మరియొకప్పుడు దీనిని గురించి ఆలోచించవచ్చుననియు తీర్మానించెరి. ఈవిద్యాదినమునకు ముఖ్య కారకులు మిమ్మా బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడైన గాడిపల్లి నూర్యనారాయణగారని చెప్పబడును. ఆయన తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా జరుపించ నుద్దేశించి తానీవిద్యాదినోత్సవమును చేయవలసివిననియు ఇష్టమయినవారు తమతో కలిసివని చేయవచ్చుననియు ఉపాధ్యాయులను కోరిరట. చివరకు తెలుగు సంవత్సరాది దినమున జరుగక అంతకు పూర్వపు దినమున తమ యువ్యమును నడిపించెరి. అధికసంఖ్యాకుడైన ఉపాధ్యాయులు దీనియందు తృప్తిపాముజాపక ఉపేక్షా భావమును జూపించుటచేత తగినంత ఉత్సాహముగా లేనిది చెప్పవలసియున్నది. ఈ విద్యాదినముయొక్క ప్రాముఖ్యమును కనుగొనలేదు. నూర్యనారాయణగారి కోరికపై మునిసిపల్ డైరెక్టర్ విద్యాదినోత్సవము నిమిత్తమై మునిసిపల్ పాఠశాల లన్నియు మూసివేయవలసినదనియు ఆ యుత్సవమునందు అందరు పాఠానవలసినదని ఒక సర్క్యులర్ డైరెక్టరుక్ పంపినట్లును, అట్లు చేయుటను బలవంతమని ఉపాధ్యాయులు భావించినట్లును చెప్పదురు. నూర్యనారాయణగారే తమయొక్క దీక్షను మరియొకరికి పరిమింపజేసి ఉపాధ్యాయులందరనుగూడ గట్టుకొని జరిపించినయెడల ఇంతకన్న వేయిరెట్లుగా మహాత్సవముయ్యెడిది. అనేకమంది ఉపాధ్యాయులను తమ యభిప్రాయమునకు కట్టుకొనికూడ గట్టుకోలేనప్పుడు అనాటికి యువ్యమును ఆపివేసినయెడల వచ్చిన ప్రమాదమేమియును గనుపించదు. ఎందుచేత నూర్యనారాయణగారు వారితో నేకిభవింపు ఏ కొలదినుండియైనను బహుజనాభిప్రాయమునకు ప్రతికూలముగ ఎందుచేత ఈ విద్యాదినమును నడిపించవలెను అనియే ప్రశ్నగా యుండి పట్టామునం చిలజడిగా నుండెను.

బహిరంగసభ

ఈనెల 2వతేదీ సాయంత్రము 5. 30 గంటలకు విద్యాదినోత్సవ బహిరంగసభ నూర్యారావుపేట హయ్యర్స్ ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాలలో కాకినాడ మునిసిపల్ డైరెక్టరుక్ అయిన శ్రీదామోదర కృష్ణమూర్తి నాయకు బి.వి.బి.యల్, గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది. సభాకార్యక్రమమునందు 13, 14 విషయములు, పాటలు పద్యములు, స్వాగతము ఇత్యాదులు లభి. ఒక ప్రార్థనతప్ప తక్కినవన్నియు బాలికాపాఠశాలలే పాల్గొని సభకు వచ్చి తేచ్చినవి. ప్రాంతభోపన్యాసము చేయుటకు డి. బి. దురితేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు తొందరపనులుండుటచే రాల్చే

పోయినందున శ్రీ దుర్గారామ నారాయణరావుగారు శాసనదేరి. ఆయన ఉపన్యాసించుచు, ఆదిను యువనత్వరంతమును, 60 సం. కాలక్రాంతిమును అనుభవము తానెప్పుడు 62 సం. అయినది కనుక ది.స.పర్యాయము విద్యాభివృద్ధియందు దేశము ఎంత అభివృద్ధి గాంచినదియు అంతగాను చేయుట ప్రస్తుతము మనము ని 1818 సం. నాటినుండి యీ ప్రభుత్వమువారు నడిపేయుచున్న విదేశ మిమనరీతును చేసిన ప్రయత్నముల వివరించి విద్యయందు తరగతులయందు ఉద్యోగములందు కలిగిన మార్పులను తెలియజేసి విద్యాశాఖ ముఖ్యకంటె ఇప్పుడు ఎంత పెరిగినదను ప్రశ్ననుచుందువుకొన్నవారి సంఖ్యవ్రాతముల బహుళమునగా యుండుననియు ఇంత ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను ఇంతవరకు భారతీయుల ఆత్మగౌరవమునకు తగినట్టిదయు వారి అనుకూలమైనట్టిదయు అను విద్యారాతననియు పర్యవసానముగా శిష్టి భావికాలమునందు త్వరలోనే భారతీయులందుకును తగినవిద్య ఏర్పడి అభివృద్ధిగాంచగలవని కోరి. ఈ జిల్లాయందు మొట్టమొదట స్త్రీవిద్య విషయమై అభిమానము జూపి, రాజమహేంద్రవరమున బాలికాపాఠశాల పెట్టినవారు ఇప్పటి విజయనగరము మహారాజావారి తాతగారియు, వారి తరువాత లోకమున ప్రసిద్ధిగాంచిన రా. బి. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారిని చెప్పవలసియున్నదనియు ప్రభుత్వమునందు విద్యాభివృద్ధికి ఎక్కువపాటుబడినవారు ననగా, యువనై టెడు స్త్రీలునుండిచ్చిన మినహనరీతులకు చెప్పవలసియున్నదనియు వారే విశేషముగా వారి దేశమునుండి ద్రవ్యమును దెచ్చి ఈదేశమున వెచ్చించిరియు, ఇంగ్లీషు మిషనువారు ఇంగ్లాండునుండి ద్రవ్యమును దెచ్చి ఇక్కడ వ్యయపరచి నట్లు కాన్పించదనియు తమ యువన్యాసమును శిష్పిరి.

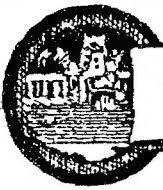
సభాధ్యక్షుడైన కృష్ణమూర్తిగారుపన్యసించుచు గాడిపల్లి నూర్యనారాయణగారి జయప్రథమను యత్నములను బహుకరించిరి. ప్రాథమిక విద్యయొక్క ఆవశ్యకతను చూపించి ఇందువిషయమై గ్లాస్టన్ మంత్రియను, గోల్డెయను చేసిన ప్రయత్నములను తెలియజేసి ఈ పట్టణమునందు ప్రాథమిక విద్య ఉచితముగానే శిర్వబడుచున్నదనియును, ఇందువలన అందరను తమంతట తాము పిల్లలను పంపించుటలేవలయు అందుచేత బలాత్కారముకూడ అవసరమనియు, విద్యను నిర్బంధముజేయుటకు మునిసిపాలిటికి తగిన ధనములేవలయు, అందుచేత పాఠశాల రూపాయికి కాని లేక అర్థశా పన్ను విధించుకొన్నయెడల పట్టణమునకంతకును విద్యకి అభివృద్ధి కారణమగుననియు, పురపాలకసంఘమునందు బలాత్కారపు విద్యగాజేయుటకు ప్రయత్నింపబడెనుగాని క్రొత్త ఈస్టల్యుషన్ను విధించినయెడల పట్టణములో ఏమిగల్గొలుబయలుచేరునో అనుభయముచేటి ఆట్టి తీర్మానము కావించబడలేదనియు, అందుచేత పాఠశాల చక్కగా ఈ విషయము వాలోచించి ఈస్టల్యుషన్ను విధించుట కంటే కలిగించి తమ పురపాలక ప్రతినిధులకు వెనుకబడము నిచ్చినచో పట్టణమునందలి పిల్లలందరకును ఉచితముగ విద్య శిర్వబడుటకు వీలుగను అని చెప్పిరి.

మెక్లారిన్ మోస్కూల్ ప్రిన్సిపాల్ రివరెండు డి. బి. మెక్లారిన్, ప్రాథమిక విద్యానిశ్చయతను గురించి ఉపన్యాసించిరి. విద్యవలన భయముపోవుననియు, హాస్యమునుండి వినుదల కలుగుననియు, భిన్నత్యముపోయి సుఖత్యము కలుగుననియు ఈ మాడు విషయములనుగురించి మాట్లాడిరి.

బాలికలు, బాలభార్యద్యమమునందు పాల్గొనుట ప్రదర్శింపబడినది. సభజయప్రథముగజరిగి రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసెను.

వస్తు ప్రదర్శనము

ఈవిద్యాదిన సందర్భమున హయ్యర్స్ ఎలిమెంటరీస్కూల్ బాలబాలికలను, కాన్వెంటు పాఠశాలవారును, కాకినాడ మహిళా పాఠశాలవారును, మల్లాది సభ్యులింగంనాయకరు పాఠశాల సి. బి.ఎం. బాలికాపాఠశాల మున్నగు పాఠశాలలలో తయారైన మోడెల్సు, లేసువర్కు, ఎంప్రాయిజ్మెంట్ వసులు, వస్త్రములు, శీతబట్టలు, పటములు, ద్రావిడముల మొదలైనవి చక్కగా ప్రదర్శింపబడినవి. ఇందులో కొన్నిటికి బహుముతులు నిర్ణయింపబడినవి. మరియొక్కసభలో నివి యా యుబడును.

మహాపాప వార్తలు

మద్రాసు కార్యోచనము:— లోగడవాయిదావేయబడిన సభ తిరిగి యీ నెల 11 తేదీ సోమవారం సాయంత్రము 5-15 గంటలకు జరుగును.

ట్రెస్టి కేసు అర్బన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ:— ఈసంఘ ప్రతిష్ఠాపకలలో నొకరు కీ|| శే|| పి. వి. కృష్ణ స్వామి అయ్యరుగారు స్వర్ణసులైవందున వారి సంస్కరణార్థము ఈనెల 9 వ తేదీ శుక్రవారము హైదరాబాదు కౌన్సిలములను మాయబడును.

హిందూధియాలాజికల్ హైస్కూలు! సాహిత్య సరిష్కము.— ప్రైవేటుముయొక్క వార్షికోత్సవము ఈనెల 8 తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు స్కూలు హాలులో జరుగును.

కజిన్యసతిగా రక్షణత వహించురు.

నేనుగోపాలస్వామి దేవాలయము - ఉదక మండలము:— పై దేవాలయమునకు మద్రాసు వర్తక శ్రేణులగు తాతా నాగయ్యచెట్టిగారు రు 150 లను కానుకగా సమర్పించిరి. ఈ పర్యంత విహారప్రాంతములకు వేసంగిలో చను దేవు లక్ష్మీపుత్రులకు ప్రాజెక్టివ వర్తక శ్రేణులు మార్గదర్శకులైరి.

ఇంటనున్న యీ దేవాలయము అనేక హిందూమతావలంకలను శ్రేయోదాయకము. గనుక దీనికి స్థిరమైన ధర్మాదాయవనతి ఏర్పరచవలసిన బాధ్యత ఇనటికే తెచ్చి పైందపు లంకరివిష వన్నది. బొబ్బిలిరాజుగారు యీ దేవాలయమునకు ధూపదానముల చేసియున్నారు.

ఈ దేవాలయమునకు విద్యుద్దీపముల నేర్పాటుచేయు నిమిత్తము ఖర్చుకుగాను మద్రాసునివాసులగు యం. రంగయ్య చెట్టిగారు రు 75 లు ఇచ్చిరి.

మద్రాసు నగరములోని మరణసంఖ్య.— ఏప్రిల్ 2 తేదీతో అంత్యమైన వారమునకు దామాషాయిని నెయ్యింటికి 87.4 చొ|| మరణించిరి. గతవారము 89.5 చొ|| మాత్రము. మృత్యుచిక్షము 20 మందికి పైకిలెను 2 రు మరణించిరి. ఇన్ ఫ్యూజియం వల్ల 2 రు స్వర్ణములైరి. ఎంటెరిక్ జ్వరంవల్ల 2 రు చనిపోయిరి. 24 రు మలేరియా వాతబడిరి. ఇతర జ్వరములకు 28 రుకు ఆహుతియైరి.

గత సంవత్సర మిదే గోసాలలో మరణసంఖ్య 41-1 మాత్రమే యుండెను.

మద్రాసు మండల టీచరుమానేజర్ల సంఘము.— ఈనెల 9 తేదీ శనివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు యం.సభా ప్రతిపక్షిగారు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో (నాల్ టాక్సు థియేటరు ఎదురుగా ఉండునది) పై సభ్యులయొక్క అవసరసభయొక్క జరుగును.

సర్పంచ్ విత్ విద్యార్థిగాన మమలులో పెట్టబడిన ప్రదేశముల ప్రవృత్తసహాయమునగుచున్న విద్యార్థిగాన సంస్థలకు యివ్వబడు ప్రతిఫలముల విషయములో కార్యోచనముయొక్క వైఖరిని గుర్తిచి చర్చించబడును.

రాకపోకలు:— బాన్ దేవిడ గారు ఈనెల 10 తేదీన సాన్సేరి నుండి ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసుకు 10-11 గంటల మధ్య తేరముని తెలియజేసివారు.

కీ||బి|| ఆర్. యస్. ఆగోగ్యస్వామి మొదలియరుగారు నేటిఉదయం నెల్లూరువెళ్లిరి.

కా|| సర్ మహమ్మదుహమ్మిల్లాగారును బాజిపాయిగారు గుర్రాత్రి కోయంబుత్తూరు వెళ్లిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారును (ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వైసు చాన్సలరుగారును) బొబ్బిలి రాజుగారును, ఎమ్. కె. ఆచార్యగారును, పాపరెడ్డిగారును (జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారును) నేటి ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి. మేజరు హిల్లీ (బ్రాండుగారు, సర్ అలెగ్జాండరుగారు, తేజీమాన్ గలుగారు, సి. ఇ. వుడ్ గారు గతరాత్రి పొంబాయి వెళ్లిరి.

రైల్వే ఇంజనీరుగారి శవము రైలుబండిలో పడియుండుట.— బెజవాడ జంక్షనువద్ద మద్రాసు దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైల్వే అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారుగల కృష్ణమోహనుగారు తమ స్వంతరిజుర్గుడుబండిలో చనిపోయియుండిరి. కారణము విచారించబడుచున్నది.

ఆస్పత్రికి పోతూఉండగా ఆయువు పోవుట
ఎగ్జురునుండి చెంగల్పట్టుకు పోవుచుండిన రైలు పరుగ్రుచుండగా 25 సెం|| రముల హిందువొకడు దుబుకను. శీవమైవ గాయములైరిలెను. జనరలు ఆస్పత్రికి కొనిపోబడుచుండగా జనరలు ఆస్పత్రి కనుచూపుమేరలో నుండగానే అతడు నేటి ఉదయం మరణించెను.

ట్రెస్టి కేసు అర్బన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఎన్నికలు.— ఈనెల 8 తేదీ ఆదివారమునాడు (ట్రెస్టి కేసు కోఆపరేటివ్ సొసైటీయొక్క 21 కాఖలను డైరెక్టర్లు ఎన్నుకొనబడుటకు సభలు జరిగినవి.

12 కాఖలకు ప్రతికక్షులు లేకుండ ఏకగ్రీవముగా డైరెక్టరులై ఎన్నుకొనబడిరి. 6 కాఖలయందుమాత్రమే అభ్యర్థుల పోటీలునచ్చెను.

6 కాఖలను అనగా రాయపేట-కోమలేశ్వరంపేట-కీల్పాకు కాఖలందు డైరెక్టరుల ఎన్నికలు జరుపుటకు సమావేశము కావలసియున్న కనిష్టసంఖ్యాకసభ్యులు సమావేశము కానందున సభలు జరుగలేదు. అందువల్ల ఎన్నికలు జరుగలేదు.

ఈదిన 18 కాఖలను యీక్రింద పేర్కొనబడిన డైరెక్టరులై ఎన్నుకొనబడిరి.

డైరెక్టరు	కాఖలు
(1) ఏ. శివరామమోహను	ఎగ్జురు
(2) టి. యస్. అనంతరామయ్య	తిరువల్లిక్కేరి
(3) ఏ. వెంకటాచలం పంతులు	మైలాపూరు 1-వ కాఖ
(4) సి. కృష్ణమాచార్యులు	మైలాపూరు 2-వ కాఖ
(5) యం. వార్ధాసారథి అయ్యంగారు	మైలాపూరు తేరు వీధి
(6) యస్. వెంకట్రామ అయ్యరు	చేపాకం
(7) పి. వి. పశుపతి మొదలిగారు	తిరువల్లిక్కేరంపేట
(8) యస్. విశ్వనాథ అయ్యరు	నుంగంబాకం
(9) పి. వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు	పరకువాకం
(10) శే. శ్రీనివాస అయ్యరు	వేపేరి
(11) యస్. ఆర్. గణేశ అయ్యరు	బొట్టిబువు 1-వ కాఖ
(12) యస్. పార్థసారథి అయ్యంగారు	బొట్టిబువు 2-వ కాఖ
(13) టి. పట్టాభిరామ అయ్యరు	సామలకూరుపేట
(14) యస్. ఆర్. సంబంధంపిల్లే	రాయపురం
(15) యస్. ఆర్. సూర్యనారాయణ అయ్యరు	పెరుంబూరు
(16) పి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు	నైదాపేట 1-వ కాఖ
(17) జి. రత్నంపిల్లే	నైదాపేట 2-వ కాఖ
(18) సి. యస్. శ్రీనివాసరావు	మాంబరం

కోమలేశ్వరంపేట, రాయపేట, కీల్పాకు కాఖల ఎన్నికలు ఈనెల 10 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు జరుగును.

మహాత్ముని దేహస్థి

ఈనెల 13 తేదీవరకును అంబోలీలోనే యుండును
మహాత్ముడు రెండు నెలలవరకును విశ్రాంతిగొనకతప్పదని డాక్టరు శివరాజు మేహతాగారు తెలిపినందున ప్రస్తుతము సంచారము చేయబాలడు. ఈనెల 14 తేదీవరకును అంబోలీలోనే యుండును. ఇప్పుడు వెనుకటికంటే మలాసాగా నున్నార.

జాతీయ వారము

గాంధీజీవ్యాసము
ఆస్పత్రిశ్రేణు నిర్మూలించవలెను. మద్యపానము చేయ నూడదని పోధింపవలెను. ఖడ్గరును విక్రయింపవలెను. ఎవరికి అనుమతమునవని వారేర్పరుచుకొని ఆవిధముగా దేశసేవచేయవలెను. బ్రహ్మాండమంతటనియుండగా నేనొక్కడను రసంభవని చేసిన నేమిలాభమని నిరాశకెంది విరమింపనూడదు. వ్యక్తుల సమదాయమేజాతివ్యక్తికి నిరాశకలిగినచో దానిపరిణామము జాతికినూడ కలుగకమానదు, అని గాంధీజీ వ్రాసిన వ్యాసము నేడు వెలువడిన ఎంగుయిండి గులో ప్రకటింపబడిన.

వైస్రాయిగారు చేపలుపట్టుట

కామ్పీరు సంచారము
శ్రీవగరము, ఏప్రిల్ 6:— రాజప్రతినిధిగారు కామ్పీరు మహారాజుగారిలో గలసి ధాన్యపుకొట్టు, ఆస్పత్రులు విద్యా లయములు, గ్రామ సహకారసంఘములు, ప్రాచీనసాధము లన్నింటిని జూచుచున్నారు. 9, 10 తేదీలందు బాతులనేల జరుగును. 12వ తేదీన విందుజరుగును. పిమ్మట సిమ్లావరకు. నిన్నున వైస్రాయిగారు చేపలపట్టిరి. అందు 10 పానులు, 51 పానులు బరువుగలవి. రెండు గలవు. (ఆ. ప్రె.)

గుంటకల్లు ఖాని.
గుంటకల్లులోని డిప్రెస్సర్ల కో నూపరింటెండెంటు ఆఫీసు గుమాస్తాను ఖానీచేసిన హంతకులు తప్పించుకొని పారి పోయిరిని యిదివరలో ప్రకటించబడినది. కాని ఖానీదారులు పట్టుపడివారు. వీరు ముగ్గురు. వీరిలో కృష్ణమూర్తియను గుమాస్తా బ్రాహ్మణుడొకడు గలడు ఇంకొకడు మహమ్మదీయుడు. అతడొక కావలాబంట్లోను. మూడవవాడు ఎరుకల యానాది. దొంగలగుంపులో చేరినవాడు.

చంపబడిన రాయుడు అనే బ్రాహ్మణుడు గ్రామము లోని యొక దేవాలయమునకు వెళ్లి తిరిగివచ్చి ఏవో స్త్రోత్రగీతములు ప్రార్థనాదికములు చెప్పుకొనుచుండగా వెనుకనుండివచ్చి అతనిని సాడిచి చంపిరి.

మూడవముద్దాయి హత్యగావించినరాత్రి ఎవరికిని తెలియకుండానే పోలీసుచేమలోనే నిద్రించెను.

రైల్వేశాఖ వార్తలు

ఆంధ్రులకు ఆంధ్రపత్రికతప్ప ఇంకొకదినపత్రిక లేదు. రైల్వే వర్తమానములు తెలిసికోవలెనన్నయెడల ఆంగ్ల దినపత్రికలకు కొనవలసినప్పుడును. కాబట్టి రైల్వే జనరలు బ్రాఫెసు మేనేజరుగారు వయచేసి రైల్వేవర్తమానములను ఆంధ్రపత్రికలోనూడ ప్రచురించవలెనని ఆంధ్రులు కోరుచున్నారు.

ఇట్లు
పి. వి. శ్రీనివాసరావు,
బరంపురి, గంజాంజిల్లా.

సాధురూపమున చోరిజేయుట

హరిద్వారములో 50 అరెస్టులు

పంజాబు సేవాసమితివారు యాత్రికుల సంరక్షించుట

హరిద్వారము, ఏప్రిల్ 6:— సేవాసమితి బాలభటులకార్యదర్శియూ, భారతశాసనసభ్యుడు న గు పండిత పౌరదయనాథ కుంజుగారు నేడుదయము వచ్చిరి. సేవాసమితి వారి కార్యక్రమమును స్వయముగ పరీక్షించుచున్నార. సేవాసమితి విచ్చికట్టులు 1500 మంది హరిద్వారువరానూరు, కంఖలు, టుషీకేశ మున్నగు స్థలములలో పనిచేయుచున్నారు.

నేడుదయము ఖుగోడ సాధువుల బసవద్ద అగ్నిప్రసాదము సంభవించెను. పంజాబు వంగమహావీరదత్త భటులు నిప్పు చల్లార్చిరి. పండిత మాలవ్యాగారు, స్వామి విశ్వానందగార్లు స్వయముగ నచ్చాటికిబోయి నాయవడిరి. 12 ఏండ్ల బాలుడు గంగానది వంటెనపై తెలివదప్పి పడియుండగా సేవాసమితివారు గొంపోయిరి. అచ్చటతెలివినచ్చెను. ఒక పోలీసుజవాను వోరుని వద్దలంచు ముపుచ్చుకొనుచుండగా జూచి సేవాసమితివారు పట్టుకొనిరి. ఒకమహమ్మదీయుడు సాధువురూపమున హక్కిపారీయను అరెస్టుజేయబడిన. అతని ఒడలిపై అనేకరకముల దుస్తులుండెను. ఎన్నెన్ని పనులలో నోయవియుద్దేశంపబడినవి. ఇతను చాల ముఖ్యమయిన సేరములను అంగీకరించెనట. దొంగతనములు వోరత్యము బాగుగ ప్రబలియుండెను. సుమారు 50 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. యాత్రికులకు విషము పెట్టినందులకు 12 గురు అరెస్టుకాబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెంగుళూరు బడులలో రాట్నము
బెంగుళూరునందు వెన్లీమిషను బాలికా పాఠశాలయ నూలవడుక నేర్పుటను నిశ్చయించిరి. రెండు విద్యాసంస్థలందు ముందుగా నూలతరగతుల ప్రారంభింప పాఠశాలసూపర్వైంటెంటు విశయమ్ము కన్యకోరబడిన.

న్యాయస్థానవార్తలు

శిశుమాతృ

ముద్దాయిలు విజ్ఞప్తిచేయబడుట

(ప్రాశ్నిత్య క్రిమినల్ సెషన్సు)

ఆశ్చర్యకరమైన శిశువును హత్యచేసి పాపము నేరము నారోపించబడిన, రుక్మిణి అమ్మ పార్వతమ్మ అను వారల కేసునందు, ముద్దాయిలు నిర్దోషులని జూరీ సభ్యులు నిర్ణయించుటచే ప్రధాన న్యాయమూర్తి ముద్దాయిలను విడుదల చేసిరి.

ముద్దాయిల హత్యలను సాక్షులవిచారణ ముగిసిన పిమ్మట మొదటి ముద్దాయి ఈవిషయముగ వాఖ్యాల మొసగెను.

“జనవారి నెలలో ఒకరాత్రి నాకు జబ్బుచేసెను. నాకొక శిశువు పుట్టెననియు, శిశువు ఆరాత్రి వెంటనే చనిపోయెననియు, శిశువు శవమును పారవేసెననియు మా అమ్మచెప్పెను.” ఆరాత్రి నాకు జబ్బుగానుండుటచే ఏమిజరిగినది నాకు తెలియదు. అప్పుడుగాని, అటుతరువాతిగాని నేనాశిశువును జూడలేదు. సిగ్గుచేతిను, అవమానముచేతను ఈవిషయమై నేనెవ్వరితోడను చెప్పలేదు. నా శిశువును హత్యచేసెనని “బీడను సతి” లో నేను చెప్పలేదు. నా కవుడు మనశ్శాంతిలేక సంతకుడుచు మా అమ్మ ఎక్కడనీ అడిగితిని. నేను నిర్దోషినియే మొదటినుండియు చెప్పుచుంటిని. పోలీసువారు నన్ను మేజిస్ట్రేటు యొడుటకు గొనిపోయి, హత్యచేసెనని నాచేత బలవంతముగా గూడ బిప్పించుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారల నెరుపుచును అనిచెప్పెను. నేను నిర్దోషినియే తిరిగిచెప్పితిని. అప్పుడు డేలు మెంటునొసగుటకు నాకిష్టములేకపోయెను. పోలీసువారినిజూచి అప్పుడుభయపడితిని.

రెండవముద్దాయి వాఖ్యాలము

రెండవముద్దాయి యాక్రింది విధముగా వాఖ్యాలము నొసగెను:—

“జనవారి నెలలో ఒకరాత్రి మొదటిముద్దాయి (నాకు మాత్రం) ఆకస్మికముగ ప్రసవవేదనలచే వ్యాధిగ్రస్తురాలయ్యెను. అప్పుడు నాకు సహాయముజేయుటకెవ్వరును లేకపోయిరి. ఆమె చాలనేపు వేదనననుభవించెను. మంత్రసానిపనలలో నాకేమి అనుభవములేదు. శిశువు తలమాత్రము బయటకువ్రేలాడుచుండెను. కాని శరీరముమాత్రము చాలనేపటివరకు బయటకురాలేదు. ప్రసవముచాలకష్టమయ్యెను. తుదకు బలవంతముగా శిశువును బయటకు లాగవలసివచ్చెను. శిశువునుబయటకులాగగానే నాకుమాత్రం సహాయముకావలెనని పిలచెను. అప్పుడు నేచాలభయోద్రేకముచే వణికిపోవుచుంటిని. నాకూతురు సహాయముకొరకు పిలవగానే అవాత్రు శిశువును క్రిందపడవేసి సహాయముచేయుటకు వెళ్లితిని. తిరిగి శిశువును చూతునగాదా మరణించియుండెను. అప్పుడు నేను చాలభయపడిపోతిని. నాకూతురి అవమానమును తలచుకొని క్రుంగిపోతిని. ఏమిచేయుటకు తోచలేదు. కనుక శిశువును తీసుకొని వెళ్లి బయటపారవేసితిని. తరువాత నేమిజరిగినది నాకూతురుతో చెప్పితిని. నేను నేరస్థురాలనుకాను.”

క్రానుప్రాసిక్యూటరు వాదన

ప్రభుత్వమువారితరపున కె. పి. ఎం. మినసుగారు వాదించుచు, ఈకేసునందు నేరమును స్వయముగ జూచినవారు లేరనియు, అంతయు, పరిస్థర సంస్కరములపై ఆధారపడవలెననియు నుడిపిరి. మొదటిముద్దాయికి శిశువుజనించినవిషయము అందరు అంగీకరించినదే. ప్రసవించినరా తంతయో క్రమపడిగాని ఇటునటు సడువలేరని డాక్టరు బీడనుగారు చెప్పిరి. 1 వ ముద్దాయి రాత్రి ప్రసవించిన సమయము నాడుచుయు గూఢావిధిగ తిరుగుటకు ప్రారంభించెను. తాను ప్రసవించిన డైవర్సికిని అనుమానముగలుగకుండజేయుటకే ఆమె అటుల నడచుటకు ప్రారంభించెను. ఆమెవర్తనము చాల అనుమానాస్పదముగనున్నది. ఈవిషయమునంతయుచూచి, నశ్చేచెట్టి పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసెను. అప్పుడు నశ్చేచెట్టి అన్ని అబద్ధములాడుచున్నాడనియు మొదటిముద్దాయినిందించెను. తరువాత చచ్చినబిడ్డ పుట్టినదేను. అటుపిమ్మట పుట్టినతరువాత ఆకస్మికముగ మరణించెనెను. శిశువు బలవంతముగా మరణించెనని డాక్టరుసాక్ష్యము స్పష్టపరచుచున్నది. విభవరాలరు తనకు శిశువు పుట్టుటవలన, సంఘబహిష్కారము గలుగునని భయపడినట్లు

న్నది. ఏపాపమొగని, నోరులేని పసికందు నీవిధముగ హత్య చేయుట కడుపాపమును కృత్యము.

న్యాయమూర్తి:—మీరు జూరీ భూలలో నుండేకము గల్గియుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని అట్టిప్రవర్తన నీతిబాహ్యమని నేనెంచుచున్నాను.

ప్ర. ప్రాసిక్యూటరు:—“నీతిబాహ్యము”ని మీరనరాదు. మీరిట్లు నుడివినందులకు తీవ్రముగ అసమ్మతిని చెబుచున్నాను. బర్సెను హత్యప్రభువు రిడింగుప్రభువు జూరీయెటుట నీవిధముగానే వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి:—బర్సెను హత్యప్రభువుగాని రిడింగు ప్రభువుగాని నాయెటుట వాదించినపుడు ఆలోచించెదను లెందు.

ప్ర. ప్రాసిక్యూటరు:—నేననేక వత్సరముల నుండి క్రానుప్రాసిక్యూటరు గవని చేసితిని. నాప్రవర్తన ఆనీతికరముగ నున్నదని అనుటకదియే ప్రభువుము. నేనిక్కడ ఒకరిసహాయముచేగాని ఒకరిఅభిమానమును సంపాదించవలెననిగాని వాదించుటలేదు. ఇప్పుడునును వారికందరకును ఈవిషయము దోయెను. మీరావిధముగ నుడివినందులకు తిరిగి నా అసమ్మతిని చెబుచున్నాను.

న్యాయమూర్తి:—నుంచిది.

ప్రభుత్వప్రాసిక్యూటరుకనుకొంచెమునేపు వాదించినవిమ్మట కొద్దవారు ఫలహారములకులేచిరి.

ఫలహారానంతరము కొద్దవారు తిరిగి సమావేశమైనపుడు టి. యస్. వెంకటేశ అయ్యగారు రెండవముద్దాయితరపునను వెర్మాకేటుగారు మొదటిముద్దాయితరపునను వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి

పిమ్మట కేసువివరములను న్యాయమూర్తి సంగ్రహముగ జూరీసభ్యులకు వివరించుచు శిశువు జన్మించినతరువాత హత్య చేయబడినదా? అటులే అనుచో ఎవరుహత్యచేసిరి? అను రెండు విషయములను వాత్రమే జూరీసభ్యులు విచారించవలెనని నుడిపిరి. బక్సింగుహాము కాలనువద్ద కనుపించిన శిశుశవమును 1 వ ముద్దాయి కి జన్మించిన శిశువును ఒకటే నని ప్రాసిక్యూటరువారు బుజువుచేయజాలకపోయిరి. ముద్దాయిలలో ఒకరుగాని ఇద్దరుకలసిగాని శిశువును హత్యచేసెనని నమ్మినయెడల ముద్దాయిలు దోషులని జూరీవారు నిర్ణయింపవచ్చును. లేక, బక్సింగుహాము కాలనువద్ద కనుపించిన శిశువు 1 వ ముద్దాయికి జన్మించినదేనని నమ్మినయెడల, ముద్దాయిలు హత్యను దాచిరను నేరముక్రింద దోషులని నిర్ణయింపవచ్చును.

జూరీనిర్ణయము

జూరీసభ్యులు గదిలోనికిపోయి 15 నిమిషములలో తిరిగివచ్చి, ముద్దాయిలు ఇద్దరును నిర్దోషులని ఏకగ్రీవముగ నభిప్రాయమొసగిరి. అందుపై న్యాయమూర్తి ముద్దాయిలను విడుదలచేసిరి. తీర్పుచెప్పసరికి నాయంతయు 5 గంటలయ్యెను.

కన్నడరాష్ట్రమున కలరా

బొంబాయి, ఏప్రిలు 6:— కొన్ని వారములక్రిందుల బీజపూరు, బెల్గాము, ధార్వారు, కనడాజిల్లాలో ప్రజలయిన్న కలరాజాడ్యము యిప్పుడు తగ్గుచున్నట్లు ప్రభుత్వప్రకటన వెలువడెను బెల్గాముజిల్లాలో 145 గ్రామములలో కలరా తగిలెను. నుమారు 900 మంది చనిపోయిరి. మొత్తము 2284 మందికి 288 గ్రామములలో కలరా తగిలెను. గతవారమునందు యీసంఖ్య తక్కువగ 922 యుండెను. అంతకుముందు వారము 2262 మందికి వచ్చెను. బెల్గాముజిల్లాలో సోగలుగ్రామమునందు దేవాలయమువద్దనున్న ప్రవాహముగ బోవుచున్న జలమునందు కలరాజాడ్యము ప్రారంభమయ్యెననియు, అనీటినిపునుఫరీక్షింప గ జాడ్యుచిన్నాము లగుపడలేదనియు ప్రవాహముగలుగుచి కొద్ది కాలమే నిలిచియుండి అంతలోనే యంతమందికి బాధకల్గిన నియు ప్రకటనయందు గలదు. గూమ్మాగనందు మార్చి 22వ తేదీనసంతకు 80000 మంది బొంబాయి ముదరాను నైజాము రాష్ట్ర ప్రాంతములనుండి వచ్చిరి. అందు నైజామునుండివచ్చిన వారిబసలో ప్రారంభమై సంతలోనే 50 మందికి కలరాతగిలి 81 రు చనిపోయిరి. అధికారులు శుశుక్రద్ధ పీఠకాశుచున్నారని. ప్రతిగ్రామములోను మందు సంచితముగ పంపించుచున్నారు. (ఆంధ్రపత్రిక)

బీహారు ఒరిస్సారాష్ట్రపు గవర్నరు సర్ హెన్రీ పీటరు గారు పీటరుప్రెస్టితో ఏప్రిలు 6 తేదీ పోక్తూనుండి బొంబాయికి ప్రయాణమైరి. బొంబాయినుండి కొద్ది ఇంగ్లండువైతరకు. కొత్తగవర్నరు సర్ హ్యూజ్ ట్రేవెన్సు గారు 7 తేదీ ఛార్జిపుచ్చుకొనవారు.

“న్యూ ఇండియా”

వారపత్రికయందు బిసెంటుగారి సందేశము

బొంబాయి, ఏప్రిలు 6:— న్యూ ఇండియా వారపత్రిక ప్రభువసంచిక డా॥ బిసెంటు, జమ్మి దాసు ద్వారక దాసుగార్ల సంపాదకత్వముక్రింద నేడు నెలువడినది. కాలిఫోర్నియా నుండి డా॥ బిసెంటుగారు యీ దిగువనీతిని సందేశముపిరి:— ఇండియా ప్రధాననగరము బొంబాయిలో పునరుద్ధరింపబడిన “న్యూ ఇండియా” నాశ్వరించుచున్నాను. వివాదకరము సాంఘిక మతపక్షపాతములను నిర్మూలించి అన్నివిషయములను జాతీయదృష్టితో గమనించి, జాతీయభివృద్ధికి యావత్రిక పాటుబడును. పార్లమెంటులో కార్మికపక్షము వారిచే నంగీకరింపబడిన హోమరూలు బిల్లును యీపత్రిక బలపరచును. ఈబిల్లు చట్టమయినచో ఇండియా తన పరిపాలనా విధానమును తాను నిర్ణయించుకొనగల్గును. (ఆంధ్రపత్రిక)

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 7-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	ముగడిగల్గిన గ్రేడ్	ముగడిగల్గిన గ్రేడ్	ముగడిగల్గిన గ్రేడ్	ముగడిగల్గిన గ్రేడ్	ముగడిగల్గిన గ్రేడ్
	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	జనవారి నెల 1-వ తేదీ నుండి	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము మొత్తము
గోపాల్ పూర్	88.8	78.8	...	0	0.05
విశాఖపట్టణం	86.8	79.9	...	0	0.07
కాకినాడ	93.2	74.8	...	0	0.10
మచిలీపట్టణము	95.8	81.0	...	0	0.07
కర్నూలు	105.8	76.8	...	0	0.05
బళ్లారి	103.0	77.6	...	0	0.08
అనంతపురం	0.02	0.06
కడప	105.6	85.6	...	0	0
నెల్లూరు	103.1	81.0	...	0	0
మద్రాసు	100.7	80.8	...	0	0.04
కడపూరు	103.1	78.8	...	0	0
పీలము	104.0	77.0	...	0.32	0.01
కోయంబూరు	94.8	72.9	0.28	0.28	0.16
తిరుచనాపల్లి	106.1	79.6	0.01	0.01	0.08
నాగపట్టణము	102.1	78.4	...	0	0.01
చాచుర	102.2	77.7	...	0.22	0.08
పాంబక్	90.6	73.4	1.16	1.16	0.91
తిరునల్వేలి	0	0.26
తిరువేండ్రము	87.4	79.7	...	0.01	0.69
కొచ్చిక్	87.9	80.8	...	0.01	0.64
కాలికట్టు	91.8	79.9	...	0	0.10
మంగళూరు	90.6	79.4	...	0.01	0.08
బెంగళూరు	97.8	83.8	...	0	0.11
మెరకూర్	84.0	65.0	...	0	0.85
కొడైకనాల్	73.0	55.2	...	0	0.99

సర్కారు:—ఈ తేదీయన ఆకాశము నిర్భలముగ నున్నది. దక్షిణమున మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 3 మచిలీపట్టణములో 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డెక్కె:—ఆకాశము నిర్భలముగనున్నది. ఆర్ద్రత తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకను:—మేఘములు లేనచే చెప్పవలె. కొంచెము ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 4 1/2 నుండి 12 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరు కడపూరులో 103.1, మద్రాసులో 100.7 డిగ్రీలు పగటివేడిమి.

నిన్నటివలెనే యున్నవి పరిస్థితులు. డెక్కెములోను రాజధాని అగ్నేయములోను ఎంపి క్షేత్రముగ యున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయవాతావరణప్రజ్ఞాను.

అఖిల ఆశియా సమ్మేళనము

చీనా జాతీయోద్యమము

నవ ఎటుననుగారి ఉపదేశములు

1911 లో చీనాలో విప్లవముకలుగుటకు సమ ఎటుననుగారి ముఖ్యకారణముని తెలియుచున్నది. చీనా రిపబ్లికుకు మొదటి అధ్యక్షుడు సన్ ఎటుననుగారే. 1913 లో యూనివర్సికాయి గారి నిరంకుశపాలనమును రద్దుపరచుటకు సన్ ఎటుననుగారు మరల విప్లవమును కలిగించిరి. గాని అది విఫలమైనది. పెకింగుపార్లమెంటు రద్దయిన పిమ్మట సేర్పడిన కాంటన్ దొరతనములకు సన్ గారి నాయకత్వం. ఆదొరతనములే క్రమముగా జాతీయోద్యమముగా వికసించి సేతు చీనాదేశమునం దంతటను గూడ నాయోద్యమమే న్యాయించుచున్నది. సన్ గారు 1925 మార్చిలో షిషింగ్ యిరి. చీనావారికి సమగారిపట్ల గల భక్తి నిరూపనము. రష్యాలో తెనిగుగారి కెట్టి పలుకుబడి యుండెడినో చీనాలో సమగారికిగూడ నట్టి పలుకుబడియే యుండెను. జాతీయపక్షము (కొమింటాంగు) వారి సభలు జరుగునపుడును జాతీయప్రభుత్వమునందు పాతకాలను ప్రారంభించునపుడునుగూడ తొలుత సన్ గారి పటమునకు ముమ్మారు నమస్కరించుటయును సమగారి అంత్యకాసనమును చదువుటయును ప్రధాననియమముగా సేర్పడియున్నది. సేతు చీనాదేశమునందు ప్రతివిద్యార్థిగదిలోను సన్ గారిపట మొకటియైన విధిగా నుండును.

సేతు చీనాలో జాతీయవాదులు సమగారి యుపదేశములను వేదవాక్యములుగా భావించుచుండుట కిదియే కారణము. 1924 నవంబరు 28 వ తేదీని సమగారు కడపటిసారి పెకింగు పోనున్నపుడు జపానులో యోకహమాలో అఖిల ఆశియా సమ్మేళనమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. దానిని ధియోడో యోగ్యుగారు మొదట ఆంగ్లభాషలో ననువదించిరి.

సన్ గారి ఉపన్యాసము

“ విదేశీ ప్రభుత్వములతో చేయబడిన సహనలాభిరహితములగు సంధిపత్రములను జపానువారు రద్దుపరచిన పిమ్మటనే ఆసియాలో వికాసము ప్రారంభమైనది. అప్పటినుండియు ఆసియాఖండమున జపానుదేశము ప్రభుత్వాతంత్ర్యదేశముగా నిలువబడ గలిగియున్నది. ఆసియాలోనున్న చీనా, భారత, పారసీక, ఆఫ్ఘను, అరబు టర్కీమున్నగు దేశములన్నియును ఐరోపాఖండవాసుల ఆధీనమునందే యుండెను. ముప్పదేండ్లక్రితము జపానుగూడ నటులే యుండెను. జపానువారు వివేకవంతు లగుటచే తమ నీచస్థితిని గ్రహించగలిగిరి. అందువలన సంధిపత్రములను రద్దుపరచి జపాను స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింపబూనిరి. అందువలన ఆసియాఖండమునందలి యితరదేశములవారికిగూడ స్వాతంత్ర్యమునం దాశ కలుగ నారంభించెను. ముప్పదేండ్లక్రితము ఆసియాఖండవాసుల కట్టి ఆశలేకమైననుండలేదు. ఐరోపావారికి అత్యుద్యమములను రసాయనిక పారిశ్రామికాభివృద్ధిని బలమున నేనలను చూచి ఆసియా వాసులంతయువూర్వము తామెల్ల కాలమును ఐరోపావారికి బానిసలుగా నుండుటయే గతియని నిరాశకెందియుండిరి.

జపానువారు సంధులను రద్దుపరచిన పిమ్మట పదేండ్లకు రష్యాజపానుయుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఆయుద్ధమునందు రష్యావారు పరాజితులైరి. పెక్కువేల వత్సరములకు పిమ్మట ఆసియావారికి కలిగిన మొదటి విజయ మిదియే.

ఆవిజయమువలన ఆసియాఖండవాసులలో గొప్పనూర్పు కలిగినది. ముఖ్యముగ ఐరోపా సరిహద్దులో నివసించుచుండుటచేత రుచుగా పాశ్చాత్యులతో సంబంధము కలుగుచుండుటవలన పాశ్చాత్యులచే బాధింపబడుచున్న భారతీయులలో నధికముగ మార్పు కలిగినది. అంతటితో పాశ్చాత్యుల ఏలుబడిని త్రొసివేయ నలెలను సంకల్పము ఆసియావారు ప్రబలమైనది. పారసీకము టర్కీ ఆఫ్ఘనుదేశము ఆరేబియామున్నగు దేశములందేగాక భారతదేశమునందు గూడ స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రారంభమైనది. ఇరువదియేండ్లలోపుననే హోమ్ రూల్ టర్కీ పారసీకము ఆఫ్ఘను ఆరేబియాదేశములు స్వాతంత్ర్యమును బడయగలిగెను. భారతదేశమునందుగూడ స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రతిదినమును ప్రబలముగ నున్నది.

ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమ తీవ్రతమైన పిమ్మట ఆసియా ఖండవాసులందరూ యేకీభవించినో స్వాతంత్ర్యము తప్పక

చేయవలెను. ఆసియా పశ్చిమభాగమునం దిటీవల ప్రజలు అకలంకముగ సుఖాధ్యాయమును నెలకొల్పగలిగిరి. తూర్పుభాగమునందే యీ ఆసియా సమ్మేళనమునకు ముఖ్యముగ (పోస్టా) హామకరిగినను చీనా జపానుదేశములకింక నట్టి సుఖాధ్యాయము కలుగలేదు. ఆసియాఖండము వెనుక నెట్టి సుఖోన్నతస్థితియందుండెనో అట్టిస్థితిని మరల బడయవలెననిన నిట్టి సమ్మేళనము ముఖ్యవనరమే యగును.

ప్రాచ్య పాశ్చాత్య నాగరికత

కొన్ని శతాబ్దములనుండి ఐరోపాఖండమున భౌతిక నాగరికత చాల అభివృద్ధి చెందుచున్నది. ఆసియాఖండమున నది వెనుకటివలెనే యున్నది. పైపైన చూచువారికి పాశ్చాత్య నాగరికతయే చాల శ్రేష్ఠముగా కనబడును. కాని బాగుగా పరిశీలించినచో దానియందేమున్నది? కేవలము నైహికసౌఖ్యానుభవము తప్ప మరేమియును లేదు. విమానములు, అగ్నిగోళములు, యంత్ర శక్తిములు మున్నగు పశుబలసాధనములే పాశ్చాత్యనాగరికతకు ఫలితమై యున్నవి. ఈ మార్గ సాధన సంపదవలననే పాశ్చాత్యులు మనలను బానిసలుగా చేయగలిగియున్నారు. మనము స్వయంసహాయమున ముందుకు పోజాలకున్నాము.

ప్రాచ్యదేశములవారు మొదటినుండియు ధర్మపరిపాలనమునే కోరుచుండిరి. గానవారు పశుబలాధికారమును నిరసించుచునే యుండురు. మన నాగరికతకు ధర్మము ప్రేమ పరోపకారము మున్నగు నవి మూలాధారము లగుటచే నది చాల శ్రేష్ఠమైనది. ఐహిక సౌఖ్యసంపదయందు (ప్రాచ్యదేశీయుల యభివృద్ధి యల్పముగానే యుండినను నైతిక సంపదయందు వారి అభివృద్ధి అత్యధికముగా నున్నదనియును మానవసంఘ కళ్యాణమునకు నైతికసంపదయే ప్రధానమనియును యిటీవల ప్రాచ్యనాగరికతను పరిశీలించిన పాశ్చాత్యులందరును గూడ అంగీకరించిరి.

ఈరెండు నాగరికతలలోను న్యాయమును మానవులలో ప్రేమను వృద్ధినింపించునదేదో మానవజాతికిని విశ్వమానవకోటికిని అత్యంతోపయుక్తమగునదేదో పూర్వకాలమున ననగా ఇప్పటికి 500 ఏండ్లక్రితమును 2000 ఏండ్ల క్రితమును చీనాదేశము ప్రపంచమున చాల ప్రబలముగ దేశముగా నుండెను. ఇప్పుడు అమెరికా బ్రిటనుదేశము లెట్టి స్థితిలో నున్నవో అప్పుడు చీనాదేశ మట్టి స్థితిలో నుండెను. అప్పుడు చీనా కీడనదేశ మింకొకటి యుండనేలేదు. అప్పుడు చీనాదేశమువారి తర దుర్బలదేశములపట్లను ఇతర దుర్బలదేశములవారు చీనాదేశముపట్లను యెట్టిభావమును కలిగి యుండెడివారు? చీనాదేశాధికృత నితరదేశములవారు గుర్తించి చీనాదేశమునకు కప్పమును చెల్లించుచుండిరి. చీనాకు కప్పము చెల్లించుటయే గౌరవమనియును చెల్లించకుండుట అగౌరవమనియును గూడ దుర్బలదేశములవారు భావించుచుండిరి. సామంతదేశములుగా నంగీకరింపవలెనని చీనాదేశమువారిని నైర్భక్తముగా కోరుచుండిరి. ఆసియాఖండమునందలి దేశములు మాత్రమేగాక పాశ్చాత్యదేశములు గూడ చీనా కపుడు సామంతదేశములుగా నుండెను. చీనా నాగరికతయందలి సుగుణములే ఈదేశముల పలుకు వశపరచుకొన గలిగెను. పెక్కుశతాబ్దముల వరకును చీనాకును యితరదేశములకును ఇట్టి సంబంధ మెడతగకుండ సాగుచునే యుండెను.

భారతదేశమున కుత్తరభాగమున నేపాళము బూటాను అను చిన్న రాజ్యములు రెండు కలవు. ఈ దేశములు రెండును విస్తీర్ణమున చిన్న వేయైనను, యీరెండు దేశములలోను గూడ ప్రజలు చాల బలశాలిలును సాహసవంతులును యుద్ధమున ధైర్యశాలులును నిపుణులునై యున్నారు. ముఖ్యముగా నేపాళమునందలి ఘూర్ఖాలను జాతివారి కీర్తి జగద్విదితము. ఈఘూర్ఖాలను నేనలో చేర్చుటకు ఆంగ్లేయులు నేపాళమున కేగి వారి నాకర్షించుచుండురు. అతివిశాలముగ భారతదేశము నాంగ్లేయు లాక్రమించుకొని పాలితదేశముగా చేయగలిగిరి గాని నేపాళమునందు తమ యుద్ధోగ్గి నుంచుటకు నేపాళ ప్రభుత్వము వారనుమతించినందులకు వారికి ప్రతివత్సరమును ఆంగ్లేయులు చాలధనము నొసగుచునే యున్నారు. ప్రపంచమందగల గొప్ప దేశములలో నాంగ్లే దేశ మొకటియై యుండినను నేపాళమును గౌరవించవలసియే వచ్చినది. దీనివలననే నేపాళదేశమంత బలమైనదో స్పష్టము కాగలదు. మారేండ్లనుండి భారతదేశము ఆంగ్లేయుల అధీనమునందుండినను నేపాళము భారతదేశము నంటియే యుండినను నేపాళమువారి ఆంగ్లేయుల కెట్టి కప్పమును చెల్లించక పోవుటయేగాక ఆంగ్లేయులవలన కప్పమునుగూడ గ్రహించ గలుగుచున్నారు.

చీనా-నేపాళ రాజ్యములు

చీనాదేశము నేపాళదేశమునకు చాలమార్పుగానున్నది. ఈ రెండు దేశములకును మధ్యటి బెటుదేశపు మహోన్నతపర్వత శ్రేణులున్నవి. చీనాకు యిప్పటికిని నేపాళము కప్పము చెల్లించుచునేయున్నది. నేపాళయ బ్రిటనుకు కప్పము చెల్లించక పోవుటయు చీనాకు కప్పము చెల్లించుటయు చాలబంతగా కనబడుటలేదా?

చీనాదుర్బలముగానున్నను చీనానాగరికత నేపాళము నకామాదకరముగానున్నది. బ్రిటనుచాల బలవంతులుగానున్నను యైహిక సంపద లభింప మెండుగానున్నను (బ్రిటనునాగరికత నేపాళమునకు సంత్పత్తిగరముగా నుండలేదు.

నిజముగా నిపుడు ప్రాచ్యపాశ్చాత్య నాగరికతలకే స్ఫురయ్యేదినది. ప్రాచ్యనాగరికతకు ధర్మమును ప్రేమయును మూలాధారములు. పాశ్చాత్యనాగరికతకు పశుబలమును స్వాధిపత్యమును మూలాధారములు. ప్రాచ్యనాగరికత ప్రేమవలన ప్రజలను వశపరచుకొనును. పాశ్చాత్యనాగరికత శక్తిములవలన ప్రజలను వశపరచుకొనును. ప్రేమవలన నొక దేశమునకు వశపరచునవారు ఆత్మదేశము దుర్బలమైననుగూడ కృతజ్ఞులుగ నేయుండురు. చీనాపట్ల నేపాలుకుల కృతజ్ఞతయే యిందులకునిదర్శనము. శక్తిములకుజడిసి వశపరచునవారు అటులవశపరచుకొనినదేశము బలవంతులుగానుండిననుగూడ దానిబారినుండి తప్పించుకొనుటకే చూచుచుండురు. ఇందులకు యిండియా యాజిప్త్యదేశములే నిదర్శనము. బ్రిటనుదేశమున కెన్నడైన దౌర్బల్యముకలిగినచో యాజిప్త్య యిండియాదేశము లపుడు విధిగా తప్పించుకొనిపోవును.

అఖిల ఆసియా సమ్మేళనము సేర్పరుపబడినచో దాని కెయ్యది మూలాధారముగా నుండదగును. ధర్మము సత్యము ప్రేమ సీతి మున్నగునవి మూలాధారముగా నుండదగును. వీని నాధారముగా గొని యీ సమ్మేళనము సేర్పరుపవలెను. పిమ్మట పరిశ్రమలను యుద్ధసాధనములను వృద్ధిపరచుటకు పాశ్చాత్యకాస్త్రములపై నాధారపడవలెను. కానిపాశ్చాత్యదేశములవారివలె మనము యితరదేశములను జయింపనుగూడదు బాధింపనుగూడదు. ఆత్మరక్షణముకొరకే మన మాయోధముల నుపయోగింపవలెను గాని పరపదనముకొరకు గాదు.

ఆసియాఖండమునందున్న దేశములలో జపాను దేశ మొక్కటి మాత్రమే సైనిక-విజ్ఞాన శాఖలలో పాశ్చాత్యపద్ధతులను జయప్రదముగా నవలంబింపగలిగెనునాకా-సైనికదేశముల విషయము ఐరోపా ఖండముపై నాధారపడవలసిన అవసరముగాన నాదేశ మొక్కటే ఆసియాఖండము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నునుభవించుచున్నది.

రెండవది టర్కీదేశము. ఐరోపామహాసంగ్రామ సమయమునందీదేశము జర్మనీతో చేరినది పరాజితమైనది. బహువిధములకు నష్టములకు గురియైనదిగాని అటుపిమ్మట పాశ్చాత్యులను తిరిమివేసినది. ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నది. ఇప్పుడు ఆసియాఖండమునందు టర్కీ-జపానుదేశములు విజయగృహములుగానున్నవి. పారసీక, ఆఫ్ఘను అరేబియా దేశములుగూడ పాశ్చాత్య సైనికపద్ధతులనే అవలంబించుచున్నవి. నేపాళముపట్లగూడ బ్రిటనుదేశమునకు చాలగౌరవముగలదు. చీనాదేశమునందీపుడు యోధులు హెచ్చుగా నేయున్నారు, యుద్ధసామగ్రిలును కలవు. వికమత్త్యమేర్పడినవెంటనే చీనాదేశముగూడ ప్రబలముకాగలదు.

ఆసియాఖండ సమ్మేళనము సేర్పరుచుటలో ఆసియాఖండమునందలి దేశములపట్ల మనము ప్రేమసాధనమునే ప్రయోగింపవలెనుగాని యిప్పుడు ఆసియాఖండమును గొల్లకొట్టుచున్న పాశ్చాత్యుదేశములపట్ల మాత్రము పశుబలసాధనమునే వినియోగింపదగును.

ఆసియాఖండమున జపాను టర్కీదేశములలో యుద్ధసాధనసామగ్రి సమగ్రముగ నేయున్నది. ఆఫ్ఘను అరేబియా నేపాలు పారసీక దేశములవారుగూడ యుద్ధమునందు నిపుణులుగానే యున్నారు. చీనాలో నిపుడు 40 కోట్లమంది ప్రజలున్నారు. వారు సహజముగా కాంతినే కోరెదరు గాని ప్రాణావసరసమయము వచ్చినపుడుమాత్రము వెనుదీయరు. కావున ఆసియాఖండవాసు లందరు నేకీభవించి ఆయుధసామగ్రిని సన్నద్ధమొనరించినచో తప్పక విజయము కలుగును.

కేవలము జనసంఖ్యనుమాత్రమే తీసుకొనినచో చీనాలో 40 కోట్లమందియును భారతదేశమున 35 కోట్లమందియును సయాము ఆసాము మున్నగు దేశములలో పెక్కుకోట్లమందియును కలరు. ప్రపంచమందలి జనసంఖ్యలో అర్థ భాగ మొక్క ఆసియాఖండమందేకలదు. ఐరోపాఖండమున 40 కోట్ల మంది మాత్రమే కలరు గాని ఆసియాఖండమున 90 కోట్లమంది కలరు. 40 కోట్లమంది 90 కోట్లమందిని వశపరచుకొనుట న్యాయమును ధర్మమునుగూడ కొడు. అధర్మమునకు అపజయము నిశ్చయము.

పాశ్చాత్యులలోగూడ ధర్మమునం దాసక్తికలవారు చాలమందికలరు. బ్రిటను అమెరికా దేశములవారిలో కొందరిపుడు ధర్మమును బోధింప నారంభించిరి. ఇతర అనాగరిక దేశముల

దు పైతము ధర్మనిరతులు వెలువడుచున్నట్లు. క్రమముగా పాశ్చాత్యనాగరకతయందలి పశుబలమును ఆసియా నాగరకతయందలి ప్రేమబలము వశపరచుకొనుటయే నిశ్చయము.

రమ్యాదేశము

ఇపుడు ఐరోపాలో క్రొత్తజాతీయత యొకటి యేర్పడినది. అది వివశరమ్యమంటి దని ఆఖండమునందలి తెల్లజాతులన్నియును రమ్యాను బహిష్కరించుచున్నవి. ఆసియాఖండమునందుగూడ కొందఱులే రమ్యాను విరిసింపుచున్నారు. రమ్యావారు ప్రేమసాధనము నామోదించి పశుబలసాధనమును పరిత్యజించుటయే యిందులకు ముఖ్యకారణము. అందువలన రమ్యావారు పాశ్చాత్యులసంబంధమును వదిలి మనతో చేరవచ్చుచున్నారు. రమ్యావారిప్రయత్నము సఫలముగనేమో యని తెల్లజాతులవారు రమ్యా నిపుడు నాగరికతకు శత్రునిని నిరసింపసాగిరి.

ఆసియాఖండపశ్చిమమునకు ముఖ్యసారాంశ మేమి? పరాధీనతనుండి విముక్తలముగంటే. బాధించువారి బారినుండి బాధింపబడుచున్నవారిని విముక్తుల నొనరించుటయే. బాధింపబడువారు ఆసియాఖండమునందు మాత్రమే గాక ఐరోపాఖండమునందుగూడ కలరు. ఇట్టి యుద్ధములన్నియును విప్లవము లనియే పలువురు భావించు చుందురు. అని డాక్టరు సను ఎటుసనుగా రుపన్యసించిరి. (న్యూయార్కు-పత్రిక)

కెన్యా పరిస్థితులు

విద్యాభివృద్ధికై ఆంగ్లేయులు చెల్లించుపన్నును తగ్గింప ప్రభుత్వమువారు యత్నించుట

భారతీయులకు అన్యాయము జరుగుట

బోంబే, ఏప్రిలు 5:-డి. బి. దేశాయిగారికి కెన్యానుండి ఈ క్రిందితెలిపివార్త వచ్చినది. -మార్చి నెల 10వ తేదీ కెన్యా శాసనసభ జరిగెను. విద్యాభివృద్ధికై ప్రస్తుతము ఆంగ్లేయులపై విధింపబడుచున్న పన్ను రద్దుచేసి ఇతరవిధముల నాయాదాయమును రాబట్టుటకై ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని నైరోబి ప్రతినిధియును కాప్రమస్కానర్వజాగా లొక తీర్మానముపాదించిరి. కడచిన సంవత్సరమే ఆంగ్లేయులు ఈ పన్నును ఆక్షేపించియుండిరినియు కావున ఈసంవత్సరమైనను ఈ పన్నును రద్దుచేయుట న్యాయమనియు కాప్రమ స్కానర్వజాగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడే ఉపపాదనమును అంగీకరించెను. ఒక విచారణసంఘముగూడ నియమింపబడెను. అనగా విద్యాభివృద్ధికై ఆంగ్లేయులు చెల్లించుచున్న పన్నును రద్దుచేయవలయునను సిద్ధాంతమును కెన్యాప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినట్లు దీనివల్ల విశేషముగనున్నది. విద్యాభివృద్ధికై ఆసియావాసులపై విధింపబడుచున్న పన్ను విషయమై ఎట్టిప్రస్తావన లేదు. కెన్యాలో భారతీయులు ఆంగ్లేయులు సమానముగనే పన్నులు చెల్లించుచున్నారని ఇటీవల భారతశాసనసభలో గౌ. భోరుగారు చెప్పిరి. కాని కెన్యాలో పరిస్థితులు వేరువిధముగ నున్నవని ఈ సందర్భమున స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ఇండియాప్రభుత్వమువారి విషయమై జోక్యము కలుగజేసికొని భారతీయులకు న్యాయము కలుగజేయవలయునని కోరుచున్నాను.

(ఆ. ప్రె.)

రైల్వేరేట్ల సలహానంపువిచారణ

అలంబికు రసాయనాగార కంపెనీవారి వ్యాజ్యము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 5:- అలంబికు రసాయన కంపెనీవారు తమ స్వల్ప ఖరీదుగల మందులపై ఎక్కువరేట్లు విధించుచున్నారను వ్యాజ్యమును నేడు రైల్వేరేట్ల సలహాసంఘమువారు విచారించుచున్నారు. రైల్వేతరపున అడ్వోకేటు జనరలుగారు వాదించుచున్నారు. కేసు నడుచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కరాచీ మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు రాబోవు శనివారము జరుగును. అభ్యర్థుల పోటీ తీవ్రముగనున్నది.

కరాచీ రేవువ్యాపారము

కరాచీ, ఏప్రిలు 6:- 1927 మార్చి నెలలో కరాచీ రేవునందు 2 కోట్ల 50 లక్షలు రూప్యములు విలువగల సరకులు దిగుమతియయ్యెను. 2 కోట్ల 81 లక్షలు విలువగల సరకులు ఎగుమతి చేయబడెను. ఎగుమతులు తగ్గినవి. దిగుమతులు అధికమైనవి.

జాతీయవారపు టుత్సవములు

వంగరాష్ట్రము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 6:- కలకత్తాలో జాతీయవారపు టుత్సవములు నేటిదినిమునుండి ప్రారంభమైనవి. నగరమునందు ఏడు ప్రదేశములందు జాతీయపతాకము లుంచబడినవి. ప్రతి సాయంకాలము బహిరంగసభలుజరుగును. జాతీయపతాకమును అమ్ముట, జాతీయవాక్యమును అమ్ముట, కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుట మున్నగు పనులు ఈవారమున విరివిగజరుగును.

‘విదేశవస్తువులను బహిష్కరింపుడు’

నేటదినిము సాయంకాలము శ్రీధానందా పార్కునందు జే. యం. సెనుగుప్తగారి అధ్యక్షతన గొప్పసభజరిగెను కాంగ్రెసునందు విశేషమును ఏర్పరచులయుననియు, ప్రజలు ఖిస్తరును ఎక్కువగ ధరింపవలయుననియు, విదేశవస్తువులను బహిష్కరించవలయునని సెనుగుప్తగా రువ్యాఖ్యించుచు ఇట్లుచెప్పిరి. జతీయనాటకాగార హత్యలను భారతీయులు మరచియుండరు. భారతదేశమునకు జరిగిన అవమానమును సహింపజాలక గాంధీ మహాత్ముడు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించెను. నూతనయుగము ప్రారంభమయ్యెను. కాని నేడు మన మందరము మిగుల విచారకరముగ నీవసతియందున్నాము. దేశబాంధవుడు పలోకముచేరెను. గాంధీమహాత్ముడు అనారోగ్యుడైయున్నాడు. వందల కొలది యువకులు కారాగృహములందు నిర్బంధింపబడియుండ హిందువులు మహామృదీయులు ఒకరినొకరు చంపుకొనుచున్నారు. యువకుల నాయకుడగు శ్రీయుత శుభాచలంద్రబోసు గారి ఆరోగ్యము దినదినము క్షీణించిపోవుచున్నది. దేశము ఇట్టి నీతియందున్నపుడు మనలో మ న ము త గ వు లాడుకొనుచున్నాము. మన విభేదములు మనలను నిర్వీర్యులుగ నొనర్చుచున్నవి. మన శత్రువుల బలము అధికముగనున్నది. కావున మనము ఈవిభేదములను విడనాడి ఐకమత్యముతో మెలగుట శ్రేయస్కరము’.

నేకు జమ్నాలాలు బహజుగారు జాతీయవాసర ప్రాముఖ్యమును గురించి ముచ్చటించుచు గాంధీ మహాత్ముని ఆత్మకాంతికారకైనను హిందువులు మహామృదీయులు తమ విభేదములను మరయు అవసరమనిరి. ఖిస్తరును ధరించుట విదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుట జాతీయ జీవితమునకు ప్రాణము లనిరి. దేశంధు చాయాపటము పుష్పమాలలతో ఆలంకరింపబడి సభమధ్య నుంచబడెను. ఖిస్తరు విరివిగఅమ్ముబడెను. గొప్ప ఉత్సాహము ప్రబలెను. (ఫ్రీ ప్రెసు)

వారణాసి

వారణాసి, ఏప్రిలు 6:- జాతీయవాసరపు టుత్సరములు నేటిదినిమునుండి ఈనగరమున జరుగును. శ్రీయుతులు ఇప్పటికైన గుప్తగారు, శ్రీప్రకాశంగారు, డాక్టరు అమరనాథ బెనర్జీగారు నేటిదినిము పీఠులలో ఖిస్తరుఅమ్మి కాంగ్రెసుసభ్యులను అధికముగ చేర్చిరి. పలువురు కాంగ్రెసు సభ్యులు నేటిదినిము ఉపవాసము చేయుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెసు)

లాహోరులో సంతానంగారి ఉపన్యాసము

లాహోరు, ఏప్రిలు 6:- “స్వరాజ్యసమరము సాగుచునే యుండవలెనన్నచో కాంగ్రెసును బలపరుచవలెను. కాంగ్రెసు లేనిది స్వరాజ్యమును సంపాదించుట కష్టసాధ్యము” అని పండిత సంతానముగారు జాతీయవారము ప్రారంభ సభయందు హోరీగేటుతోలలో నిన్నరాత్రి ఉపన్యసించిరి. భారతీయులన్ని తెగలవారు కలసిపనిజేయుటకు కాంగ్రెసుసంస్థ ఒక్కటే సరిపోయినది. 1921 సం॥ ప్రజలు అత్యుత్సాహముతో పనిజేసియుండిరి. భారతదేశమునందు మాతంకేక మారంభయినట్లుదోచెను. అని అప్పటి వైభవమంతయుజెప్పి నే డీఅధమనీతికి వచ్చుటకు ప్రజలయందు పట్టుదలతేకపోవుటయే కారణమని జెప్పిరి.

డా॥ సత్య పాలు గారు యుద్ధ శాసనము ప్రబలియున్న ఆదినములలోని ప్రజల హింసపునీతిని ఘోరముగ హింసలగుర్చి విఫలముగ దెలిపి యిప్పు డా విషయమంతయు ప్రజలు మరచిపోయినట్లున్నారు. 1919 సం॥ కాంగ్రెసుసమావేశము జరుగుటకు పూర్వమే ప్రధానమంత్రి సంస్కరణముల ప్రకటించవలెనని తొందరపడెను. ఇప్పుడు బర్కిను హెడు ప్రభువు ప్రజాభిప్రాయమునుతూలనాడుటకై సజంకమన్నారు. ఎందుచేత? మనము సఖ్యతలేక ఒకరినొకరు తూలనాడుకొనుచుండుటచేత. అని సత్యపాలుగారు నుడివిరి. డా॥ గోపిందుగారు రాజకీయవిధానము లేర్పరుచుట నాయమలకువిడిచిపెట్టవచ్చునుగాని కద్దరును మాత్రము అందరు ధరింప వలెననిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆత్మకూరు (నెల్లూరుజిల్లా)

29-3-27 లేదిన బోడ్డు మధ్యమ పాతశాలావిద్యార్థి సాహిత్యసంఘపు తృతీయవార్షికోత్సవము మేజర్, టి. శంకరశాస్త్రిగారి యధ్యక్షతక్రింద పాతశాలాభవనమున జనుప్రదముగా జరిగినది. అత్యంత శ్రీమతులు సరంగింగోలు కృష్ణరావుగారు రచించిన స్వాగతపద్యములు చదువబడినవి. వ్యాయామపు పోటీపరీక్షలయందు ప్రియలకు విద్యార్థులకు పాతశాలయందే తగాదుచేయబడిన వస్త్రములు బహుమతులుగా నొసంగబడినవి. శ్రీ అగ్నేశ్వరుడు శ్రీ స్వామి (శ్రీధానందజీగారి దవ్యచరిత్రమునుపన్యసించి వారి చా గూపటమును పాతశాలాభవనమున బహిరంగపజచిరి. పాతశాలా విద్యార్థులు చిద్రనకీయనాటకములలోని కొన్ని రసనంతరంగములను ప్రదర్శించిరి.

ఈ సందర్భమున జరిగిన స్వాగతపద్యము లిందు బొందుపరుపబడినవి.

సీ. గల్లడవరశేల ఆలరిపడశేల చిలరపను తెల్ల చేయనేల పిల్లలకై దాచిపెట్టినవెన్నకై దొంగవై యిల్లిలు దూరనేల చలకుండలగట్టి చిల్లలపడ గొట్టి కిలకలవవుడు కేరనేల చెల్లెలెరుసయ్యచేదీతవ తయో భోజాత్యజను గొని పోవనేల తల్లినివిడిచిప్రేపల్లెయశోచయ్యప్రియతనూజుండవైచెరుగనేల నల్లలపుట్టల నారచుంచుదువై గొంగడివఅచి వే కునుకనేల నల్లనిమోమున తెల్లనినానుంబు దిద్దియు గడ్డపై దిరుగనేల ఇల్లాండ్రకూటుమియేచాలరుచియిని కేసుచు కోడిగమాడినేల

అనుచు పామరజను లాడ నాలకించి వారమాయకులను గావంగడలంచి మట్టియాకునఁ బండిన కుట్టువాండు నల్ల నాఁడిమ్ము భద్రము తెల్ల మనకు.

సీ. ఆరోగ్యభాగ్యంబు లరుగించి జనులకు సంతోష మిచ్చు భిక్షగర్వరుండు రోగులు కుండి మొట్టోయని మొఱపెట్టు శమియింపఁ జేయు భిక్షగర్వరుండు గానినంతయుఁ జేతఁ దీఁవేసెనరిత కాంతింపఁ జేయు భిక్షగర్వరుండు కొండంత బాధను గోరంతగాఁజేయు చతురాననుండు భిక్షగర్వరుండు అట్టిపుణ్యలలోఁ దెచ్చనను మండ లాధికారము వహియించి యాత్మహరు పురికి దయచేసినట్టి సద్బుద్ధకుభకర శంకరా! నేఁడె నుదినమ్ము స్వాగతమ్ము.

ఉ. శంకరకింకరార్చిత విశాలయశోధనఘోరపాపనా శంకర మానిమానసవశంకర పంకజగర్వమిత్ర మా శంకలఁ దీర్చ బాలమలశక్తిని గన్గొని రక్షిగూర్చు శ్రీ శంకరశాస్త్రిరూపమున సభ్యులఁ దన్నగ వచ్చినాడవో.

శ్రీ సంస్కృతసాహిత్య మహాసభ-బెజవాడ ప్రచురణము

శ్రీ సంస్కృతసాహిత్య మహాసభా నిర్వహణమును గూర్చి గాని, చర్చనీయాంశములను గూర్చి గాని విద్వాంసులు భాషాభిమానులు తమతమ యభిప్రాయములను ముందు పంప ప్రార్థితులు. అధ్యక్షులగు శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణచార్యులుగారు; దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నానేర్వరరావు పంతులుగారు; ఉభయులును సభకు సాధ్యమైనంత పండితప్రాతినిధ్యమును సమకూర్చుటయే ప్రధానముగ పరిగణించుచున్నందున నీ ప్రచురణమును, విద్వాంసులును, పోషకులును, గమనించి యభిప్రాయముల పంపుదురని విశ్వసించుచున్నాము. (వ్యవహార.)

పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము.

వివరములకు 1 అణావిశ్వసంపవలెను. యాయవరం అగ వ్యవేశ్వరరావు, హెచ్. సీ. అంబు వీస్ డిస్పెన్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

గంధర్వపత్రిక

నాటకము, మేళములు, హాస్యము, కథలు, చతుష్టయశిలు, మున్నగు నాగరసమస్యలకు సచ్చిత్రమా సపత్రిక - సంవత్సరచందా, ఒకరూపాయిమాత్రమే! వలయువారు:- గంధర్వమహల్ - విజయనగరం.

భారతీయ నౌకాదళ చట్టము

శ్రీశ్రీశ్రీ

నౌకాదళ చట్టరూపముగ హిందూ దేశమునకు మరియొక అలంకారము దొడిగిరి. పార్లమెంటు సభలో నీచట్టము మూడవమా రంగీకరింపబడెను. భారతభూమికి స్వతంత్ర నౌకాదళ ముండుచో, ఎక్కుడులాభము గలుగు నని సంతసించినవారు సయితము, చట్టము వెలువడగనే ఆశాభంగులయిరి. కారణ మేమి? నౌకాదళచట్టము పేరుకు హిందూ దేశమునకు సంబంధించిన దయినను, బ్రిటీషునౌకాదళమున కంతర్భాగముగ నుండగలదు. బ్రిటీషు యువకులకు క్రొత్తపనుల గల్పింపగలదు. బ్రిటీషు అడ్మిరాలిటీవారే, హైదరాబాద్ నౌకాదళమును నడుపుచుండురు. ప్రస్తుతసమయమున సైనిక విధానము ఇంగ్లండునుండియే నడుపబడుచున్నదని చెప్పవచ్చును. భారతదేశ సైన్యమును విదేశములకు బంప గూడదనుసూత్ర మున్నను, ఇంగ్లండుకు బుద్ధిపుట్టి నప్పుడు విదేశములకు బంపుట తటస్థించుచున్నది. భారత శాసనసభవారి యంగీకారము నయినను బొందుటలేదు. కొంతకాలముక్రిందట భారతశాసన సభవారు వల దనినను, హిందూదేశ సైన్యములను చీనాకు పంపిరి. హిందూదేశాసనములకే సైన్యము చాలదని చెప్పవారు, దీని కెటుల సమ్మతించిరో తెలియదు. నౌకాదళమునకుగూడ అట్టిస్థితియే ప్రాప్తించును. ఇచ్చవచ్చినపుడు దీనినివిదేశములలో నుపయోగించుటకు, ఇంగ్లండు వెనుదీయదు. పార్లమెంటుసభవారి యంగీకారము బడయవలయు నను నామమాత్రపునియమ మున్నను, దానివలనగలుగు లాభము లేదు. పార్లమెంటుసభలసమ్మతి బడయుట కడు సులభము.

నౌకాదళ చట్టమునందు స్వల్పపు మార్పుల గావించుటకు లేబరుసభ్యులు ప్రయత్నించిరి గాని, ఇండియా సహాయమంత్రి యగు విన్టరుటనుగా రే మాత్రము వెనుతగ్గకబోయిరి. వీరి హేతువాదము, తమ ప్రధాని యగు ఇండియామంత్రిగారి ధోరణిని మరిపింపజేసెను. పెత్తిక్ లారెన్సుగారు, హిందూదేశమువెలుపల నౌకాదళచట్టము నుపయోగించుట కవకాశ ముండగూడదని సవరణను ప్రతిపాదించగ, సైనిక చట్టమునకును నౌకాదళ చట్టమునకును భేద ముండగూడదని విన్టరుటనుగారు బదులు చెప్పిరి. సైనికచట్టము లోపభూయిష్టమని మొరలిడుచున్న పుడు, నౌకాదళచట్టమునందయినను ఆలోపమును తొలగింపవలదా? బాధ్యతగలవారెవరును, లారెన్సు గారు సూచించిన ఏర్పాటు సంగీకరింపరనియు, హిందూదేశమునకు వెలుపల నౌకల నుపయోగింప ఏలులేనిచో భారతీయు లవమానముగ భావించెద రనియు, ప్రజలదేశభక్తికి హద్దుల నేర్పరుపగూడదని యు, విన్టరుటగారు హెచ్చరించిరి. ఏమి వీరి హిం

దూదేశాభిమానము! భారతీయుల కవమానము దప్పించుటకై వీరు సలుపుచున్న ప్రయత్నములను మెచ్చకుండుటకు లేబరు ప్రముఖులెంత కృతఘ్ను లోగద! హిందూదేశమునకు కోపము వచ్చునని, విన్టరుటనుగా రిట్టి ఏర్పాటు గావించిరనుట ఎంత చోద్యమో యూహింపవచ్చును. భారతీయాభిప్రాయమును వీరెటుల కనుగొనిరో? శాసనసభవారితో ముందుగ నీవిషయమై యోచించిరా? హిందూ దేశము కోరుచున్న హైదరాబాద్ వర్తకనౌకలచట్ట మును వీరేల మూలద్రోసిరో, చెప్పరయిరి.

విదేశములలో నుపయోగించు భారతీయ సైన్యమునకుగాని, నౌకాదళమునకుగాని, హిందూ దేశము డబ్బు చెల్లింపగూడదను, ఏర్పాటు లేదు. పార్లమెంటు సభవారియంగీకార మున్న, చాలును. దీనిని మార్పుజేయుటకు, విన్టరుటనుగా రంగీకరింపక బోయిరి. నూతన చట్టము కేవల కన్సర్వేటివుల పక్షమువారి పట్టుదలచేతనే కొనసాగింపబడెను. లేబరుపక్షమువారు ప్రాతికూల్యము జూపిరి. నౌకాదళ వ్యయమునకు శాసనసభల యంగీకారము బడయవలయునని కన్సర్వేటివులు ప్రతిపాదించిన సవరణ నిరాకరింపబడెను. భారతశాసనసభకు హిందూ దేశపు రివిన్యూపై అధికారము నిచ్చుట వీలు గాదట. భారతీయులకు డిగ్రీలచొప్పున స్వపరిపాలనము నీయవలసియుండుటచే, ఇప్పుడప్పుడే ఎక్కుడుస్వాతంత్ర్య మీయగూడదని కలనల్ హెడ్ లాంగారు దెలిపిన వాక్యములు, కన్సర్వేటివుల దృష్టికథము నకు నిదర్శనములు. రెప్పచాటులో స్వపరిపాలన మెటుల నీయవలయునని వీరడిగిరి. ఇరువదియైదు సంవత్సరములలో సైనికోద్యోగములలో నగమువరకు భారతీయుల కొనగవలయునని స్క్రీకామిటీవారు చేసిన సూచనపట్ల ప్రభుత్వమువారు సుముఖత జూపలేదు. నౌకాదళచట్టమునందు హానికరమగు ఏర్పాటులను తీసివైచుటకు వీరంగీకరింపలేదు. ఇంకను స్వపరిపాలనవిషయమున చీమనడకల గావించ వలయు నని వీరు చాటుచున్నారు. ఇండియా మంత్రిగారు గోరెడి సహకారము న కిదియేనా ప్రతిఫలము? భారతీయులు సహకారమునలుపుచో, ఎట్టిలాభము గలుగునో విదితమగుచునే యున్నది. రాజ్యాంగసంస్కరణములతో బాటు, నౌకాదళ చట్టమును మరియొక కృత్రిమాలంకారము చేర్చబడెనది. ఇట్టి దుష్ప్రతిగాంచుకొలదియు, స్వపరిపాలనము వెంటనే లభించినగాని ప్రయోజనముండదని, స్పష్టమగుచున్నది. ఇక నయినను ప్రజలు స్వరాజ్యసంపాదనకై యావచ్చుకొని వినియోగించెదరా?

కాకోరీ కుట్ర కేసు: దారుణ శిక్షలు

కాకోరీ కుట్రకేసులో, 22 మంది ముద్దయిలలో ముగ్గురికి ఉరిశిక్ష విధింపబడెను. ఒకరికి దీర్ఘాంతరవాసశిక్షయు, ఒకరికి పదునాల్గు సంవత్సరములును, అయిదుగురకు చెరి అయిదుసంవత్సరములును ఇరువురకు చెరి ఏడుసంవత్సరములును, ఆరుగురకు చెరి అయిదు సంవత్సరములును కారాగృహశిక్ష విధింపబడెను. ఒకరిని వదలిపెట్టిరి. ఇరువురు అప్రావరులను డమించిరి. ముద్దయిలు రయిలు నాసి, బందిపోటుదొంగతనము జరిగినటులు, కేసు తీసికొనిరాబడెను. ఇది కేవలము బందిపోటునేరము కాదనియు,

విప్లవకరమగుకుట్ర కిది ఫలితమనియు, భోలీనువారి వాదము. ముద్దయిలు సంయుక్తరాష్ట్రములవారయినను వంగదేశముతో సంబంధము పెట్టుకొని పనిజేసిరట. కుట్రనేరము గొప్పదయినను, ఉరిశిక్షల విధించుట దారుణముగ తోపకమానదు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు సయితము న్యాయమును కరుణతో మిళితము జేయవలయు నని జడ్జిగారిని కోరియుండిరి. ముద్దయిలు స్వలాభము నిమిత్తము కుట్రలో జేరలేదని, న్యాయాధిపతి నమ్ముచున్నాడు. కాని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున కరుణ జూపుడని చేసిన విన్నపమును సయితము, న్యాయాధిపతి పాటింపలేదు. న్యాయాధిపతి దెలిపిన యీక్రింది కారణమును గమనింపవచ్చును.

“దయజూపు”డని విన్నవించునపుడు, నేరముల గావించినవారు పశ్చాత్తాపము జూపిరనియు, ఇక ముందొట్టి నేరముల జేయరనియు, అందుచే తేలిక శిక్ష సరిపోవుననియు జెప్పి కోర్టువారిని తృప్తిపరచుట ఆచారము. దయజూపవలయునని ఎవరితరపున దరఖాస్తు చేయబడెనో వారు నిజముగ పశ్చాత్తాపము గనుబటుచున్నారని నాకు స్వయముగ దెలియక బోవుటచే, నే నావిషయమును అంగీకరింపజాలను.”

న్యాయాధిపతిగారు తమ పరతులను ముద్దయిలకు తెలిపియున్నచో, ముద్దయిలు లందుకొడబడియుండు రని తలంపవచ్చును. ఉరిశిక్ష విధింపబడినవారిలో రామప్రసాదుగారికి 28 సంవత్సరములవయస్సనియు, లాహిరిగారికి 24 సంవత్సరములనియు, భూషణసింగుగారికి 33 సంవత్సరములనియు, తీర్పుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టిదారుణశిక్షలవలన, శిక్షల ప్రయోజనము విఫలమగును. శిక్షల నొందినవారి పట్ల ప్రజలకు సానుభూతిగలుగుట సహజము. ప్రభుత్వమువారయినను, శిక్షలకారిత్యమును తగ్గించి, కరుణ జూపుట యవసరము.

చీనా

నేటిదినము, కామన్సుభలో చీనాను గూర్చి చర్చ జరుగునని, ప్రధానమంత్రిగారు దెలిపిరి. పరిస్థితులను కామన్సు సభవారు విశాలభావముతో పరికించెద రని తలచెదము. ఏలన, చీనాపై పెద్ద జాతులన్నియు విజృంభించుచో, చీనా లొంగిపోవచ్చునుగాని, ప్రాకృతికమున బెరిగెడియశాంతి మిక్కుట మగును. బ్రిటీషు, ఆమెరికా, జపాను ప్రతినిధులు గలసి చీనాకు అంత్యసందేశముల నిచ్చెద రనియు, తమకోర్కెలను చీనా నిరాకరించుచో ముందొట్టిచర్యల నవలంబింపవలయునో వారు విచారించుచున్నారనియు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై ప్రయత్నించుచున్న చీనా అణగిపోకుండ జూచుట, కామన్సుసభవారి ధర్మము. లేబరు పక్షమువారు, విదేశసమస్యలగూర్చి ఎక్కుడు శ్రద్ధ వహించి, స్వయంనిర్ణయధర్మమును కాపాడుట యవసరము. హాంకో ఒడంబడికపరతు లిపుడు బయల్పడినవి. ఫిబ్రవరి నెలలో సంధికొరకై ప్రయత్నములు జరిగెను. బ్రిటీషు ప్రతినిధులగు ఓమాలీగారును, చీనా ప్రతినిధులగు చెక్ గారును సంతకముజేసిన ఒడంబడికగాంచిన, దానియందు విశాలభావము గనుపట్టును. బ్రిటీషు మ్యూనిసిపాలిటీ రద్దుగావలయుననియు, బ్రిటీషు ప్రదేశమును చీనా మ్యూనిసిపాలిటీ కి

మార్చి 15 వ తేదిన వచ్చునంత పెట్టవలయుననియు, ఆపిమ్మట పరిపాలనావ్యవహారముల నన్నిటిని చీనా వారే జరుపవలయు ననియు, ఒడంబడిక దెలుపుచున్నది. ఛేంబర్లనుగారు దీని నంగీకరించియున్నచో, శాంతి గుదిరెడిది. ఓమాలీగారి చర్య విమర్శింపబడెను. హాంకో మాదిరి ఒడంబడికయే, కియంకింగు ముషయమున గూడ జరుగునని, ఊహింపబడెను. కాని ఛేంబర్లనుగారి ప్రసంగమునకు పిమ్మట, పరిస్థితులు మార్పు జెందెను. బ్రిటిషు సైనికులను పాంగయిలో దింపిన పిమ్మట, చీనా జాతీయ ప్రభుత్వము వారు అసమ్మతి జూపిరి. ఇకనయినను ఓమాలీగారు ప్రారంభించిన సంధిప్రయత్నములను కొనసాగించుట వివేకమో, లేక ఛేంబర్లనుగారివలె నిర్బంధచర్యల గైకొనుట వివేకమో, కామన్సుభవారు యోచింపవలసియుండును. ఏ తెలుల మెలగెదరో చూడవలయును.

నిర్బంధ వైధవ్యము

బ్రిటిష్ కేసు కేసులో, హైకోర్టువారు ముద్దయిలగు తల్లిని, వితంతు కుమార్తెను నేరస్థులు గారని విడిచిపెట్టినను, నిర్బంధవైధవ్యమువలన గలుగుచెడుగుల నీకేసు తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. కూతురును, తల్లియు గూడ, బిడ్డ పుట్టినటుల అంగీకరించుచున్నారు. అవమానమువలన తానీసంగతి నెవరికిని జెప్పలేదని, కూతురు చెప్పెను. కూతురికి గలిగిన అవమానమును ఎవరితోను జెప్పవీలులేక మంత్రసానిపని తానే చేసితి నని తల్లి చెప్పెను. పుట్టిన పిల్ల హత్యచేయబడెనను విషయమై సాక్ష్యము లేదని జ్యూరీయు ప్రధానన్యాయమూర్తియు దలచి విడిచిపెట్టిరి. న్యాయస్థానములలోని కిట్టి కేసులు వచ్చుట, సంఘమున కవమానకరము. నిర్బంధవైధవ్యము వలన గలుగునప్యమాలను మాన్యవలయుననిన, పునర్వివాహమున కవకాశ మిచ్చుట, సాంఘికబద్ధము. చెడుగులను కండ్లారజూచుచు, కాలకర్మగతికి వదలిపెట్టుట నజీవమగు సంఘమునకు పాడిగాదు. సాంఘికాచారములు పరిస్థితుల ననుసరించి మార్పు చెందుచునే యున్నవి. మార్పు వలదనవారు గూడ, దేశకాలపరిస్థితుల నతిక్రమింపజాలకున్నారు. కాని బుద్ధిపూర్వముగ సంస్కరణముల గావించుటకుమాత్రము పలువు రంగీకరించుటలేదు. కాలమునకు దాసులై అది ఎటు యీడ్చిన నటుబోవుట వివేకమో, కాలమును వశపరచుకొని సాంఘికాభివృద్ధికై చేయవలసిన సంస్కరణముల గావించుట వివేకమో, ఎవరికి వారు ఊహించుకొనవచ్చును. హరిద్వారమున జరిగిన సనాతనధర్మకుంభనమ్మేళన కధ్యక్షత వహించి, వితంతువులదుఃఖముల గూర్చి ముచ్చటించినపుడు, పండిత మదనమోహన మాశ్రమ్యగారు కండ్ల నీరు గార్చినటులు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. హిందూసంఘనాయకు లికనయి నను మేల్కొనుట యవసరము గాదా?

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

పార్లమెంటు సభకు ఎన్నికలు త్వరలో జరుగక తప్పదని తోచును. ఏలనన ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనకుండ, కార్మికచట్టము బోలు తీవ్రనిర్బంధ చట్టమును ప్రభుత్వమువారు కొనసాగింపజాలరని, కార్మిక సంఘప్రముఖులు భావించుచున్నటుల తెలియుచున్నది. తమ ప్రాథమికస్వత్వములకే భంగము కలుగు నని లేబరు పక్షమువారు భావించుచున్నపుడు, వ్యవహార మూరకబోవునా? దీనికన్నను ఊపద్రవకరమగుచట్టము లేదని, రాష్ట్రమాక్డనాల్లు గారును, పగసాధించు చట్ట మని క్లిన్టన్ గారును, ముసులోనీ చట్టమని బ్రౌనుగారును, ప్రతికర్మకు డును జయిలులో నుండవలసివచ్చు నని కాపాక్ గారును, కార్మికుల జన్మస్వత్వములను నీటగలుపునని ధామసుగారును, కార్మికసంఘములు బలహీనమగునని హెడ్డరును గారును దెలుపుచుండ, దీని నామోదించువా రెవరుందురు? ఏర్పేరును బాధ్యతగల నాయకులగుటచే, కన్వెన్షియన్ ప్రభుత్వమువారు నూతనచట్టము నుపసంహరించుకొనవలెను. లేనిచో ఎన్నికలను జరిపి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనవలెను. అందుకు మారుగ సంఖ్యాబలము నాధారము జేసికొని, చట్టమును పార్లమెంటుసభలో కొనసాగించుచో, కన్వెన్షియన్ల పట్ల ప్రజలలో గలిగెడి ఏవగింపుకు మేరయుండజాలదు.

లంచము హబిబుల్లా రాయబారముపై తన కోపమును జూపుటకుగాను దక్షిణాఫ్రికా ప్రతికయొకటి కట్టుకథ నల్లినది. సర్ హబిబుల్లాగారు దక్షిణాఫ్రికామంత్రులకు లంచమిచ్చివారిని వశపరచుకొనిరని యీ ప్రతిక దెలిపెను. ఇంగ్లీషజ్ఞానముగలవా రెవరును ఇట్టికథను నమ్మియుండరు. కాని మొన్నటిదినము శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ముచ్చటించుచు, హబిబుల్లాగారు తమకు దెలియకుండ ధనపునంచించితే పట్టుకొనిపోయిరని ఎగతాళినిమిత్తము ముచ్చటించిరి. వార్తాసంఘము వారొకరు, ఇందలి ఎగతాళిని గ్రహింపక, లంచమిచ్చినసంగతి వాస్తవమే యని శాస్త్రిగారు దృఢపరచినటుల తంజినిచ్చిరట. అందుమీద కొంతయలజడి కలిగెను. సభలో నెవరును తమ యభిప్రాయమును గురించి అపోహపడలేదని, శాస్త్రిగారు బదులు జెప్పిరి. అయినను, శాస్త్రిగారు జాగ్రత్తగ ప్రసంగించియుండవలసిన దని, మద్రాసు మెయిలు ప్రతిక మందలించుచున్నది. కాని, శాస్త్రిగా రిందుకు బాధ్యులుగాజాలరు. శాస్త్రిగారి నెరిగినవారెవరును, అన్యధా భావించియుండరు. లంచపుకథను, పేతుజ్ఞానము గలవారెవరును నమ్మియుండరు. శాస్త్రిగారి బోలువక్తలను చమత్కృతిలేకుండ ప్రసంగింపవలయు నని కోరుట పాడిగాదు.

లంచము

కెనియా: తలపన్ను కెనియాలో భారతీయులపై తలపన్ను హెచ్చుగ విధింపబడుటచే, అసంతృప్తి ప్రబలెను. ఈపన్ను విద్యాభివృద్ధినిమిత్త ముపయోగింపబడెనని చెప్పిరేగాని, అందు కెట్టిప్రయత్నము గనుపింపదు. యూరపియనులపై గూడ నిట్టిపన్ను గలదని చెప్పి, భారతీయులను సమాధానపరుప జూచుచున్నారు. కాని, యూరపియనులపై గల పన్నును తొలగించు నిమిత్తము కాపైను ష్వార్ట్జుగా రొకతిర్మానము చెచ్చిరి. ఈవిషయమును విచారించుటకు, ప్రభుత్వమువారి రాకసెలెక్టు కమిటీ నేర్పరచిరట. యూరపియనులపన్ను తొలగిపోవు ననుటకు సందియము లేదు. ధనవంతులగు యూరపియనులకు పన్నులేకుండుటయు, బీదలగు భారతీయులపై విధించినపన్ను స్థిరముగ నిలిచియుండుటయు, నెంతవంతయో యూహింపవచ్చును. ఇం

డియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యము దీసికొనవలయునని, దేశాయిగారు కోరుచున్నారు. నీరి కోర్కె ఎంతవరకు నెరవేరునో చూడవలయును.

సంస్కృతసాహిత్యసభ

ఈనెల 15, 16, 17 తేదీలలో, సంస్కృత సాహిత్యసభ అవధానశిరోమణి మధ్వశ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులగారి ఉధ్యక్షతక్రింద బెజవాడలోజరుగునని, పాఠకు లెరుంగుదురు. సంస్కృత భాష యందభిమానము గల వారెల్లరును సభకు వెడలి, దాని విజయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. భారతీయ నాగరికసాంప్రదాయములను గ్రహింపవలయు ననిన, సంస్కృతభాషను పఠించుటయన సరము. మతరహస్యములన్నియు దేవభాషయందే కలవు. సంస్కృతమును మరచుట యనిన, స్వేచ్ఛరూపమును మర్చుటయేయగును. దేవభాషను పునరుద్ధరించుట భారతీయుల పరమధర్మము. సభాధ్యక్షులు సుప్రసిద్ధ విద్వాంసు లగుటచే, వారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జరుగు సభ నిర్విఘ్నముగ కొనసాగు ననుటకు ఏమాత్రము సందియముండదు. ప్రథమసమావేశము పండితుల ననేకుల నాకర్షించినది. రెండవ సమావేశము ఇంకను ఎక్కుడు ఆకర్షవంతముగనుండు నని నమ్మెదము. సభకు జయము చేకూరు గాక!

కలకత్తా కార్యరేఖను

ఆర్ధరుమెయిలు ఎన్నికలు కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6:—నేటిదినము సాయంకాలము వరకు కలకత్తా కార్యరేఖను ఆర్ధరుమెయిలు ఎన్నికల సందర్భమున 18 రు అభ్యర్థితృపు కాకితములను పంపియున్నారు. జె. యం. నేనుగుప్త, యస్. సి. బోసు, డాక్టర్ ప్రమోదనాథ బెనర్జి, మింటో, నుందర మోహనదాసుగార్లు, ఖురి మువ్వరు మొత్తముమీద 8 మంది అభ్యర్థులు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరినవారగు నున్నారు. యం. డాండుగారు మహమ్మదీయ అభ్యర్థిగనున్నారు. హిరేంద్రనాథ దత్తు, బి. కె. బాసు జె. యకా. బాసు, ఆడ్గాగార్లు స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన అభ్యర్థులుగ నున్నారు. రేపు 11 గంటలలోపుగ అభ్యర్థుల తమ తమ అభ్యర్థితృపు కాకితములు పంపవలెను. (ఆ. పే.)

కపర్దలా సంస్థాన విద్యావిషయక దర్బారు

శ్రీ తిక్కారాజాసాహేబువారి ఉపన్యాసము లాహోరు, ఏప్రిల్ 5:—సాంవత్సరిక విద్యావిషయక దర్బారునందు శ్రీ తిక్కారాజా సాహేబుగారు శుభ్రతన గూర్చి ఎక్కువగ ఏరను చెప్పజాలరనియు, విద్యార్థులు అది అలవడునట్లు చేయవలెననియు, కుచి ఆరోగ్యదాయకమేగాక ఆత్మగౌరవము, దైవభక్తి గలుగచేయుననిరి. సోదరులు మహారాజ కుమార కస్తూరు అమర్చితుసింగుగారి దాక్షిణ్యమున ఆశాఖ అభివృద్ధి నెందుచున్నది. రణభార కళాకాల రాష్ట్రమందలి కళాకాల లన్నిటికంటె ఉత్తమముగ నున్నది. (ఆ. ప్రే.)

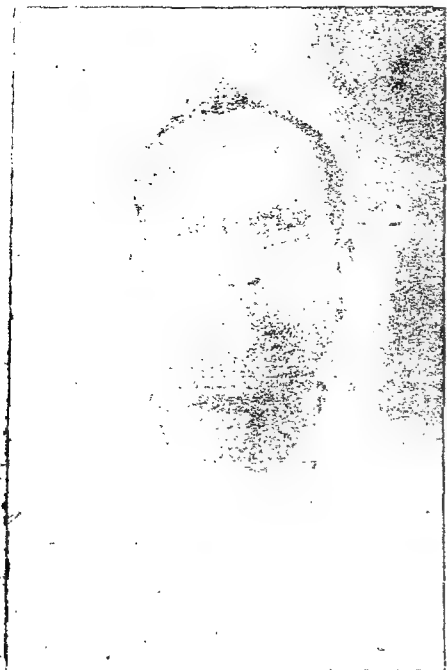
పందెపుగుర్రపు కేసు

న్యాయమూర్తి వాదిని సివిలుకోర్టుకు పొమ్మనుట బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5:—“మాన్” పందెపు గుర్రపుముజమాని తెచ్చినదావాలో గుత్తమును పట్టు (యజమాని) కప్పించి న్యాయమూర్తి వాదిని సివిలుకోర్టుకు పొమ్మనెను. (ఆ. ప్రే.)

వారణాసి వాస్తవ్యులగు రాజ మోతీదండుగారు 5 వ తేదీ సాయంకాలము వారణాసికి వచ్చియున్న నేపాలు మహారాజుగారి శ్లోక్షపుత్రునకు గొప్ప విన్వాసరి.

బెంగాలు నాయకులు

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు తగవును గూర్చి అ. భా. కాంగ్రెసు అధ్యక్షునితో సంప్రదింప మదరాసు వచ్చిన వంగరాష్ట్ర నాయకులు చేతు గోళలే హాలులో ఉపన్యసించుచు.

జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ గారు
వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమాధ్యక్షులు

వసంతకుమార మజుందారు గారు
(పె. భా. బి.)

జాతీయ వారము-సత్యాగ్రహోద్యమము

("స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు దృఢసంకల్ప మావశ్యకము" — శ్రీ జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ

"నిర్బంధవిమోచనకు రెండేమార్గములు" — శ్రీ వసంతకుమార మజుందారు

"ఒక జలియన్ వాలాబాగు వధతో కథ ముగియలేదు"

సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు నాయకులు, దేశభక్తులు, త్యాగశీలురును, వంగసంగముల శ్రీ జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ, వసంతకుమార మజుందారుగార్లు నిన్నటి సాయంత్రము జాతీయవాస ర ప్రారంభదినమందు హైకోర్టు సముద్రతీరమున జరుపబడిన సభలో సత్యాగ్రహోద్యమమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసముల గావించిరి. అబ్దుల్ హమీద్ ఖాను గారు సభ కథ్యక్షత వహించిరి.

అబ్దుల్ హమీద్ ఖాను గారు ప్రథమమున మాట్లాడుచు జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ గారిని సభ్యుల కెరిగించుచు వారు గొప్ప కాంగ్రెసువాదియనియు, అనేకవత్సరములు కళాశాలయందాచార్యులుగనుండి ఆపదలని విపర్ణించి సర్వస్వమును దేశమున కర్పించి కారాగృహమున కరిగిన దేశభక్తుడును మహాత్మాగి యని పలికిరి.

ప్రాఫెసర్ జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ గారు

సార్వభౌమములెవరైనా మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు నేతకునిగ నుండుటకంటెను తమయందెట్టి ఔన్నత్యము లేదనియు నిజముగ భారతీయు డెప్పుడుగాని కాంగ్రెసు నేతకునికంటె అధికముగ గౌరవమును, ఉత్సాహమును పొందుటకు హక్కు లేదనియు పలికిరి. (వినుడు వినుడు).

సత్యాగ్రహోద్యమము

వంగదేశముల మను మేము ప్రత్యేకముగ నీదినమున ఉపన్యసించుట కొక ముఖ్యకారణముగలదు. నేడు సత్యాగ్రహ దినము. రౌటుచట్టమునకు తమ అసమ్మతిని, ప్రకటించుటకై సత్యాగ్రహోద్యమము మొట్టమొదట ప్రారంభింపబడినది. రౌటుచట్టమును, వారిరిపార్టును దేశమందపుడే విస్మృతినొందెను. రౌటుచట్టముయొక్క ఫలితముగ దేశమునందలి యువకులలో ఉత్తములగువారు రెండువందలమంది నేటికినికారాగృహములందు నవయుచున్నారు. వారిపై నేరాకోపణ గావించబడలేదు. విచారణ జరిగియుండలేదు. ఎంతకాల మిట్లు దుర్భరకారాగృహవాస మొనరింపవలయునో తెలియదు. ఇవంతయుజేయు ప్రభుత్వము నాగరికతగల ప్రభుత్వమని చెప్పుకొనుచుండును! తమ పశుబూధికముచే నిరపరాధులును, అత్యుత్తములు నగు నవయావనులను కాలనిర్ణయమైననలేక నిర్బంధమునందుంచునట్టిదియే నాగరికత! (అనమానము) సత్యాగ్రహోద్యమముయొక్క ఆదర్శము సాధింపబడియుండలేదు. ఆశయస్ఫూర్తి యగునో వీరుజైల్లయందుండెడివారుగారు. సత్యాగ్రహోద్యమము జయించలేదనిన, సహాయ

నిరాకరణోద్యమాదిగాగల ఉద్యమములు జగమునబహుశలేదనిన ఆయుధ్యమతత్వమును గ్రహింపకుండుటయును మనయందు గల లోపమే అందులకు కారణము. అసహాయోద్యమమును జేపట్టి సగములో విరమించితిమి. మరియొక పనిని ప్రారంభించితిమి. దానినిగూడ సగములో ముగింప వత్సరము. మనయందుగల లోపమిదియే. ఒకానొక ఉద్యమమును అనలంబించినపుడు దృఢవిత్తముతో, కార్యదీక్షతో, సంకల్పశక్తి యగువరకు, అంతరాయములకు జంకి వెనుకంజవేయక ముందు కరుగుచుండవలెను. తాత్కాలికముగ మార్గముస్వయం దాటించుకొని కలిగిన కలలుగాక! నిర్దిష్టచేతములమై, నిష్కలంకదేశభక్తితో అడుగు ముందుకు వేయవలెనుగాని నిరంతరాహముగాని, నిరాశగాని చెందరాదు. చేపట్టిన పదుద్యమపవిత్రతను గమనించి, ఆత్మవిశ్వాసముగలిగి, దేశస్వాతంత్ర్యమును ఏయితర జాతిగాని చిరకాలము అరికట్టబాలదను ధైర్యముతో అచంచలవృద్ధయముతో ముందుకు సాగవలెను.

"ఒక జలియన్ వాలాబాగు వధతో కథ ముగియలేదు"

జలియన్ వాలాబాగునం దీజాతీయవారమునందే వందల కొలది దేశీయులు నిర్దాక్షిణ్యముగ వధింపబడిరిని స్ఫురింపజేసి కొనుటమంచిది. ద్వేషమునువర్జిల్చుటకు గాదు, ఒక జలియన్ వాలాబాగువధతో అధ్యాయము ముగియదు. రేపుగాని, మరునాడు గాని మరియొక జలియన్ వాలాబాగు జరుగుట అసంభవముగాను. 1920-21 సం॥ ప్రాంతములందు భారత సర్వము స్వస్వరూపమును, ప్రత్యక్షమొనర్చెను. నూత్న తేజఃమవిర్భవించెను. నవయుగారంభమాయెను. ఆవిమాత్స లేజము, ఆ నవోదయభాసు డంతలో మేఘావృతుడై దృష్టిపరముమండి మరుగుపడుట అంగీకరింపక తప్పదు. కాని అంతగాత్రమున అచనమితవదనులమై, కన్నీరుగార్చుచు భిన్నులముగాంగు. అటులానర్చిన సత్యాగ్రహోద్యమము యొక్కయు, జలియన్ వాలాబాగు వధయొక్కయు నిజతత్వమును గ్రహింపజాలని వాదమయ్యెదము. నేడు దట్టమగు మేఘములచే గగనమంబుల మాన్వ్యాభివ్యక్తియందుకు నిశ్చయమే! కాని మీ విధానమందు, మీయుద్యమమందు దృఢవిశ్వాసముగల వారైననో కారు ముట్టులు క్షణములోతోలగిపోగలవు. మరల ప్రజలందరు ఒక్కొక్కరి ముందుండచికిటను వశపరచుకొనగలరు. అని పలికిరి (కరతాళధ్వనులు)

శ్రీ వసంతకుమార మజుందారు గారు

మాట్లాడుచు వంగదేశమందలి విప్లవోద్యమ ఫలితముగ రౌటుచట్టము గావించబడినదని పలికిరి. వంగదేశ విభజనాం

దోశన నడంబులకు మొదట నీవట్ట ముద్దేశింపబడెను. ఆయాం దోశనయందు వంగదేశ విప్లవకారు లీ బ్రిటిషు ప్రభుత్వవారి నుండి తప్పించుకొనుటకు బ్రిటిషు ప్రముఖుత్వమును దేశమునుండి వెడల నడిపించుట కుద్దుత్వలెయుండిరి. అందు రహస్యమేమి యులేదు. అసహాయోద్యమ దినములందువలె నాడు జనసామాన్యముదే ఆందోళన విరివిగ వ్యాపించియుండెను. పిదప ప్రభుత్వనిర్బంధ విధానమువలన రహస్యవిప్లవ ప్రయత్నములు ప్రారంభమై ఆగస్టిక్ యుద్ధములు జరుగుచువచ్చెను. అందుపై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశ రక్షక శాసనము కిని రెగ్యులేషన్ తీర్మానించిరి. నేటికి ఈ సాధనములనే వారు పయోగించుచున్నారు.

రెండేమార్గములు

ఈ శాసనములక్రింద ఇప్పటికిని 200 మంది వంగయువకులు జైల్లయందు నిర్బంధింపబడియున్నారు. వీరి విముక్తికి రెండేమార్గములు గలవు. ప్రభుత్వ నిర్బంధమునకు తలయొగ్గి స్వాతంత్ర్యత్రయమునకు తర్కములు విడుచుట యొకటి. శత్రువుపై సంపూర్ణజయమును బడయుట రెండవది. ఇంగ్లీషు భారతవర్షమందు విప్లవోద్యమములడంచబడలేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తలంచుచున్నది. భౌతికయులంకను సంపూర్ణముగ వశంచదులుగాలేదని నమ్ముచున్నది. కాని అంతమాత్రమున నానము జయించినట్లు జెప్పుకొన వీలులేదు. మనమిపుడు రణమధ్యమందు వలెనున్నాము.

అసహాయోద్యమము దేశములో అడుగంటెననియు, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ క్షీణించిపోవుచున్నదనియు చెప్పువారితో నేనేకీభవింపజాలను. మనము నిస్సహాయులమనియు, దుర్బులులమనియు ప్రభుత్వమువారు తలంచిన మనదేశీయులెట్లు జైల్లయందుండియుండరు. స్వాతంత్ర్యముమృత్యుకొని వీరి జైల్లనుండి వెలుపలకు గొనివచ్చుటకు నేను సమ్మతించజాలను. కావున స్వాతంత్ర్యము కొరకై ఉద్యమమును సాగించుటయే మనవిధి. దేశమునందలి నాయకులకు, ప్రచారకులకు, ముఖ్యముగ యువకులకిది చాల సందిగ్ధనమయము. ఉద్యమము తీవ్రరూపమును దాల్చి దేశమంతటను విజృంభించుచున్న పుడుఉత్సాహముతో పనిజేయుట కడుసులభము. కాని ఉద్యమముల తగ్గియున్నపుడే ధైర్యముతో నిలువగలవారుండు టానశ్శక్తియు అని పలికిరి.

శ్రీ. యమ్. యస్. కుబ్రూర్ న్యాయరుగారు మాట్లాడుచు 1920-21 సం॥ లందువలె దేశీయులు మరల ఉద్యమమందు పాల్గొననినో స్వరాజ్యకాంక్షను వదలివేయవచ్చునని పలికిరి. కాననసభలద్వారా స్వరాజ్యము లభింపుట అసంభవము. దేశముకొరకై సమస్తమును అర్పింపగల యువకులు యుల్లెడలి దేశసేవ జేసినగాని స్వరాజ్యమును తలపెట్టజాలము. 1920-21 సం॥లందు బరెన్ హెడ్, రిడింసు ప్రభువులు మహాత్మాగాంధీ, దేశభక్తుల దాసుగారలతో రాజీకవిచ్చిరి. బ్రిటిషువారి దేశమందు కాశ్యతముగ మండబోర్లు. ఏనాడు భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమునకై కృతనిశ్చయమయ్యెదరో నాడే విదేశపరిపాలన మంతరింపగలదు అనిరి.

శ్రీ. ఓ. కందసామి శెట్టిగారు మాట్లాడుచు ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసము, వికమత్వము లుండుటావశ్యకమనియు, నాయకుల ఆజ్ఞలను భక్తిశ్రద్ధలతో అనుసరింపవలెననియు, సత్యాగ్రహవారముందు దేశసేవకు సంకల్పించుకొనవలెననియు, చెన్నపురి యందు జరుగనున్న కాంగ్రెసుసభను జయప్రదముగ గావించవలెనని పలికిరి.

డి. కొలంబై గారు మాట్లాడినదివలె సభ ముగింపబడెను.

విద్యార్థి మరణము

అగ్నిపురు, ఏప్రిలు 7:—ఇంగ్లీషు కేయేటునందు అగ్నిపురులో చదువుచున్న నైజామువారి అంగరక్షకులైన నవాబు హానీబాగ్లంజిగారి కుమారుడు మహమ్మదు అహమదుగారు టైఫాయిడువలన మరణించిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

బెంగళూరు, ఏప్రిలు 6:—మెసూరు ప్రభుత్వమువారు శ్రొతగ అధిక సబుజడ్డీలు జిల్లాజడ్డీలను మునసబు కోర్టులను నియమించుటకు ఉద్యోగులకు జీతము లధికములు జేయుటకు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

వ్యవసాయ విద్య

కలకత్తా, ఏప్రిలు 7:—ప్రభుత్వమువారు రాజమహి కళాశాలయందు వ్యవసాయవిద్య నేర్పు ఏర్పాటుచేయుట కాలోచించుచున్నారు. బసంతకుమారుగారిచ్చిన ధర్మనమునుండి దీని నేర్పాటుచేయుటకే చూచున్నారు. విద్య మాడేండ్లు నేర్పుదురు. డిప్లొమా (పట్టా) గూడ నిత్తురు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

వరసాపురం

ధర్మకర్తలు దేవాలయములందు పదుపుకొత్తలచే నాఖ్య
 క్రించుచుండుచు దేవతాయుత్సవములందు అవినితికి తావేర్పరు
 మునుండటంబు యెంతయు శోచనీయము. సానుబంధముగా నాఖ్య
 నయములుగాంచి దేవతాయుత్సవమును మాటచేయుచు యువ
 కులు దుర్మార్గ ప్రవృత్తి కములకు గడంగుచున్నారు.
 ప్రేమల నిట్లు అవమానపరచుట భావ్యము గాదు.
 నినమాసంతోషముకొని కేర్పడిన యువకరణముల మేమిట్లుచే
 నినను తప్పులేదని నుడువుటకు సామానియమన్నారు. కాన దే

కాకొరీ కుట్ర విచారణ

ముగ్గురకు ఉరిశిక్ష విధించుట

మిగిలినవారికి కఠినశిక్ష

“సాయుధవిప్లవమునకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పోద్రోయుటయే కుట్రయ్యుద్దేశము”-తిర్పు

తిర్పు, ఏప్రిల్ 6:- కాకొరీ కుట్రనేరమున ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి హామిల్టనుగారు నేడు తీర్పుచెప్పిరి. 22 ముగ్గురులలోను ముగ్గుర కురిశిక్షయు ఒకనికి 14 ఏండ్ల కఠినపరకమును 5 కరుకు 10 ఏండ్లను, ఇరువురకు 7 ఏండ్లను, ఆరువుకు 5 ఏండ్లను విధించిరి. ఇరువురకు నిర్దోషులని విడుదలచేసి ఇరువురు అప్రొచరులను క్షమించబడిరి. ఇది దేశమునందలి కుట్ర నేరములందు చాల పెద్దకేసు. ప్రాసిక్యూషను జరచున 250 కాళ్ళు విచారింపబడిరి. మొత్తము 11 వందల ఎక్కిబిట్లు విచారించబడినవి.

నేరము

1925 సంవత్సరము ఆగష్టు 9 వ తేదీన కొంద కాకపా పెంజరుబరడి నాసి లక్ష్మి జంక్షనుకు 10 మైళ్లదూరమున లూటుచేసిరి. ఈ బందిపోటును ఆచోకితీయగా పోలీసువారికి పెద్ద కుట్రయన్న విషయమును తెలియపరచెను. ఈ సంఘము సంయుక్తపరగజాలలోను మధ్య పరగజాలలోను వ్యాపించినట్లు పోలీసువారు తెలిసికొనిరి. వీరందరను బెంగాలులోని సంఘమువారితో సంప్రతించియే పనులచేయుమన్నటులు తెలియపరచెను. ఇట్లు తెలిసికొనినవారై పోలీసువారు సంయుక్త పరగజాలలో విప్లవకారకులని అనుమానముగలవారిపై కన్నుంచి వారి ఉద్దేశప్రత్యుత్తరముల చూడ మొదలిడిరి. 1925 సెప్టెంబరు 25 న తేదీన సి. ఐ. డిహార్త రుగారు రాష్ట్ర మందలి వివిధనగరములందు అరెస్టులకును సోదాచేయుటకును నారంభించిరి. మరునాడు అరెస్టులు జరిగెను. 30 మంది అరెస్టయిరి. సోదాచేయుటనకు ఆయుధములు గ్రంథములు విప్లవకర పత్రములు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు దొరకెను. ఉత్తరములవలన మరికొన్ని అరెస్టులు చేయబడెను. తుపాకిమందు ఆయుధములు పట్టుపడెను. కొందరు అరెస్టుగాక పారిపోయిరి. వారిలో 1925 నవంబరులో రాజేంద్రమూరలాపిరి దక్షిణేశ్వర బాంబు కార్యాలయమున పట్టుబడెను. 1925 సంవత్సరాంతమునకు అరెస్టయినవారిలో కొందరిపై కేసు లెత్తి పైచి 26 గురిపై సాక్షిభామునిపై యుద్ధప్రయత్నము కుట్ర హత్యలతోగూడిన బంధుబాంధు విచారణ జరిగిరి. 26 గురిలో ముగ్గురు కనుపడలేదు. ఇరువురు అప్రొచరులైరి. 21 మంది పెనుస్పృకంపబడిరి.

సెషన్సు విచారణ

విచారణలో దామోదరస్వరూప నేతుగారికి చాల జబ్బుచేసెను. ఆయన విచారణ నాయదా వేయబడెను. న్యాయ మూర్తిగారికి సంయుక్తపరగజాలయందు పెద్ద కుట్ర వ్యాపించియున్నదనితోచెను. దాని యుద్దేశము దౌర్జన్యపాత విప్లవమునకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పారద్రోలుటయే. ఈ కుట్ర మూలస్థానము ఎంగడేశము. సంయుక్తపరగజాలలో ఈ సంఘస్థాపనకై జోశేఫ్చంద్ర భట్టిగారు విచ్చేసియుండిరి. జి. సి. కారుగారు వారికి సాయపడిరి. సచింద్రనాథసన్యాలు గారు ఈ యుద్దేశములకు జన్మదామి. ఈ రాష్ట్రమున దా బీజము 1923 లో విసరబడెను. రామ ప్రసాదు లాహిరిగార్లు తగుపోషణచేసిరి. సంయుక్తపరగజాలలో రామప్రసాదు లాహిరిగారు ప్రధాన పురుషులు లాహిరి గారును ప్రధానులే. బెంగాలు సంయుక్తపరగజాల మధ్య రామబారి దక్షిణేశ్వరము, పోరాబజారు నేరములుగూడ ఈ కుట్రలోనివే. బెంగాలు సంఘభర్తృమేమన ఉత్తర హిందూ సానమం దంతటను ఆయుధముల విరివిగ వెదజల్లుటే. సంఘము లకు తగు ధనము సంపాదించుటకు ఈదిగువ నేరములుచేసిరిని న్యాయమూర్తి నిశ్చయించెను.

నేరముల జాబితా

- 1. 1924 డిసెంబరులో జరిగిన బల్లూరి బందిపోటు.
- 2. బిజ్జెపూరి బందిపోటు 1923 మార్చి.
- 3. 1925 మేలో జరిగిన ద్వారకాపురబందిపోటు.
- 4. 1925 ఆగష్టు రైలుదోపిడిలు.

మొదటి రెండు బందిపోట్లలో బందిపోట్లు చేయుటకు సాధారణదొంగ లనువారిలో చేర్చికొనిరి.

తిర్పు

తీర్పుచెప్పుచు న్యాయమూర్తి ఇట్లు తెలిపెను. “పట్టు ప్రాసిక్యూటరు నన్ను శిక్షల విధించునపుడు దయను మారము చేయవలసి కోరెను. యువకులందును అప్రధానులందును దయ

చూపమనెను. నకిల్లు తమ క్షయంబులకు దయ చూపవలసినదిగ గోరిరి. తమను పోలీసువాన సన్యాలు అందరకును దయతో శిక్షల విధించవలసి కోరెను. కావున నిట్లు చేసెదను.

ముద్దాయిలలో చాలమందికి కుట్రలో సంబంధమున్నవారే. ఇందు స్వలాభాపేక్షలేదు కుట్రయందు వారు జోక్యము గలిగింపకమును స్వలాభాపేక్షనలన గాదు. రామ ప్రసాదుపై గ్రోహమాపాదించిన బన్యారీలూగారు అజయబనార్సి గార్లను అనుమానించిరి. అది నిజమో అబద్ధమోనాకు తెలియదు. ఈకుట్ర ముఖ్యోద్దేశము దౌర్జన్యపాతవిప్లవమును ఏర్పాటుచేయుటయే కుట్రలోని ప్రభుత్వమును అయ్యును అయ్యుని పొంబల తయారుచేసిరి. మార్కులవల్ల క్రొవ్వకంద్ర యుక్తమునకు ఆరాజకమే గాదును. ఆరాజకమునందే గ్రోహము తమపనుల చక్కబెట్టుకొంగరు. ఈ ఆరాజకమును ఈస్థాయి అపబాలురుని నాకునమ్మము జాలను. దేశక్షేమ నుని లిని ఏదోయొక మా గ్గుమును పనిచేయుదుమీరి కి వ్యతిరేకమార్గమున పనిచేయువారి ధనమాన ప్రాణముల రక్షింపవలెను. బందిపోట్లుగూర్చి అప్రొచరుల సాక్ష్యములన్నవి. ఆందరు బంగిపోట్లు జగసునని తెలియదే ఉభయలగచేరిరి. రెండు బందిపోట్లలో సానాన్య గ్రోహులతో కుట్రధారులు కలిసి పనిచేసిరి. 4 బందిపోట్లలో 4 హత్యలు జరిగినవి. జమానో బల దేవుప్రసాదు చంకిరాగ్గాకు చెబ్బులు తగిలెను గాని అద్దపు వశమున బ్రదుకగలిగిరి. బిజ్జెపూరిలో తోట్టి కాళ్ళమధ్య సుడ్డలుపెట్టి కాళ్ళ బానపెట్టి ద్వారాక్షురమందు నలుగురు గాయపడిరి. వారి ఉసురు నారంజిరిని తగులెను. బందిపోట్లలో జరుగుచున్న కుట్రదారులకు తెలియనియనందున బనారసిపంటి వారికి అసహ్యము పుట్టెను. బిజ్జెపూరి బందిపోటునందు ఇంటి కప్పువెన్నువారే తుపాకులగొచ్చిరి. రైలుదోపిడిలో అమానుదాలీని వారు ఊరక చంపియుండు. కాని రైలుప్రక్కలందు పీల్చుటలనకు సవితమునందు ఏమాత్రము గౌరవమున్నట్లు కనుపింపదు. ఈకుట్ర ఈరాష్ట్రమేగాక ఇతరరాష్ట్రములందు గూడ వ్యాపించియుండునలన చాల ముఖ్యమైనది. మామూలుగా దయచూపించవలసినది గోరునపుడు కోర్టువారికి తామిక తప్పు చేయుమని నన్నుచెప్పుట మామూలు. నిజముగ విచారమును తెలిపినవాడు బన్యారి. అట్టివారితిరుగులకలెమా నాకు తెలియదు. ఇంకను యందు రనియే నానమ్మకము. అప్పుడు ప్రభుత్వము వారు నేను బన్యారివిషయమున చేసినట్లు చేయవచ్చును. నేనే అట్లు చేయుటకు వలనుపడదు.

కఠినశిక్షలు

రామప్రసాదు 28 ఏండ్ల వయసువాడు అతడే ప్రధాన పురుషుడు. కుట్రనాయకుడు బిజ్జెపూరిబందిపోటు, రైలుదోపిడిలందు పాల్గొనెను. అతనికి ఉరిశిక్ష విధించుచున్నాను.

రాజనీలాపిరి 24 ఏండ్ల వయసువాడు ముఖ్య కుట్రదారుడు. రైలు దోపిడిలో పాల్గొనెను. అతడును ఉరితీయబడవలసినవాడే.

రూపనుసింగుగారిపై కేసు రుజువైనది. 38 ఏండ్ల వాడు కుట్ర సంఘసభ్యుడు బ్రహ్మీ బందిపోటునందు పాల్గొనెను. అతడును ఉరితీయబడవలసినదే.

సచింద్రనాథ సన్యాలు కుట్రదారుడు బెంగాలునందు సంయుక్తపరగజాలయందును విప్లవకార నాయకుడు మన్యన నాగసుప్తాగారు కుట్రసభ్యులు బిజ్జెపూరి, రైలుదోపిడిలందు పాల్గొనిరి. వారికి 14 ఏండ్ల కఠినపరకము విధించిరి. గోవింద చరణకారు, ముకుందలాలు, రాజకుమారసింహ కుట్రదారులగునైలుదోపిడియందు పాల్గొనినట్లును రుజువైనది. 10 ఏండ్ల కఠినపరకము విధింపబడెను. రామకృష్ణ ఖట్రి జోగీషచంద్ర భట్టిగార్ల పదిఏండ్లు విధించిరి. విష్ణుకరణ దుబ్బిస్, సురేశచంద్ర భట్టాచార్యగార్ల 7 ఏండ్లను, భూపేంసన్యాలు ప్రణబేషుకు మారుభట్టి, ప్రీమకీషన్ ఖానా, రామ్మలారి, రామ్మధపాండి గార్లకు 5 ఏండ్లను, బన్యారీలూగారు తమతప్పిద మంగీకరించి విచారము తెలిపినందున 5 ఏండ్లు విధింపబడెను. సచింద్ర నాథబిన్యాసు, హరగోవిందు నిర్దోషులని విడుదలచేసిరి.

అప్రొచరుల విడుదల

అప్రొచరులు బనారసిల్లాలు ఇందు భూషణమిత్ర గార్లు క్షమింపబడిరి. హార్దనుగారి పనితనమునకు చాకచక్యమునకు న్యాయమూర్తి సంతసించెను. హార్దనుగారి న్యాయశీలము సాగడమిగిది. ముద్దాయిల తగవున గూడ అందరును న్యాయమూర్తితో నేకిభవించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

సనాతన ధర్మచారము

పండిత మాలవ్యాగారు బాల్యవివాహముల తొలగించి అనాధవితంతువుల సంరక్షించుట

కుంభనమ్మేశన ప్రారంభము

హరిన్యాసము, ఏప్రిల్ 6:- కుంభనమ్మేశనము పండిత మాలవ్యాగారి అధ్యక్షతక్రింద నేడు ప్రారంభమయ్యెను. గంగా నదీతీరమున ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడిన కాల అంతయు నిండిపోయెను. దేశీయ సంస్థానాధీశుల వద్దనుండి సానుభూతి సందేశములు చాలవచ్చినవి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసానంతరము పండిత మాలవ్యాగారు సనాతనధర్మధిక్కృతులగుగూర్చి ఒక గంట కాలము పవన వ్యసించిరి. సనాతనధర్మము నిరుపమానమయినదనిజెప్పి వర్ణవ్రతము ధర్మాధిక్కృతులగుగూర్చి విపులముగ చెప్పిరి. బాల్యవివాహముల తొలగించుట బ్రహ్మచర్యము, అనాధలను వితంతువుల సంరక్షణము ప్రాచీన ధర్మములగునని సగురులమును, ఋషిశిష్యుల ప్రోత్సహించుటగుగూర్చి ముఖ్యముగ చెప్పిరి. వితంతువుల యిక్కట్టులగుగూర్చి జెబుచున్న పండితమాలవ్యాగారి కండ్లనెట్లు నీరునచ్చెను. వారిసహాగూర్చి మనసుకరిగిపోవునట్లు విన్నపముగావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విరాపురం

సహకారోపన్యాసము

ది 30-3-27 తేదీ సాయంత్రము విరాపురం హైస్కూలు హాలులో దినాన్ బహద్రు ఆర్. రామచంద్రరావుగారు ఆంగ్లమున సహకారోద్యమముగూర్చి మహాోపన్యాసమిచ్చిరి. యెన్నేడు జవానగారు, యెన్నేడు యుద్వోగములు, హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు, పట్టణవాస్తవ్యులు ప్రభుత్వోద్యోగియులు సుమారు 200 మంది సభకు విచ్చేసిరి. ఉపన్యాసకులు సహకారోద్యమము ప్రభుత్వమువారిచే మనదేశములో ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు యింత అచిరకాలములో ఉద్యమమింత విజృంభించి ప్రజల నాకర్షించునని తలపబడలేదనియు, ప్రభుత్వోద్యోగియు ఉద్యమము తమచేతులనుంచి దాటి ప్రజలచేతులలోనికి పోవుటచే, సంఘములు స్వయముగా విమర్శించుటగాని, తగుతెలు నిర్వహించుటకు తగిన యేర్పాట్లుచేయుటగాని స్వాధీనము కాకుండెననియు, ప్రభుత్వమువారు యీ సంఘములపై లక్షణి చేయుటకు తగిన సిబ్బంది చేయుటకు డబ్బులేదనియు, సాగ్యముకాదనియు, అవకాశమున్నను ప్రజాసంఘములు ప్రభుత్వోద్యోగియులచే నిర్వహింపబడినచో ప్రజలు స్వాతంత్ర్యముతో యే కార్యము నిర్వహించుటకు స్వతంత్రులుగాక పారితంత్రులగుదురనియు, స్వయం సహాయముపై, సహకార సంఘములు, తమవిధులను నిర్వహించి ప్రజాక్షేమమునకు తోడ్పడినచో దేశప్రజల ఆర్థిక, నైతికాభివృద్ధికి తోడ్పడగలదని హెచ్చరించిరి. ఎన్నేడు గారుమాడ తమగ్రామాదులలోని గహితాంగ అభివృద్ధికి పరపతిసంఘములను నెలకొలిపి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడినచో ప్రజల విశ్వాసమునకును అభిమానమునకును పాత్రులు కాగలరని తెలియజేసిరి. సిమ్మట నరసింహదేవు సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమమునకు గలగు భాషములను ఆంగ్లమున ఒకగంటసేపు విపులముగ ఉపన్యసించిరి. పార్టీలతోను కక్షలతోను కులభేదములు వివాదాలతోను వివాశనముచేందుచున్న గ్రామాదులలో సహకారోద్యమ ఉన్నతాదర్శములు మహాదుద్దేశములు ప్రజలకు ప్రబోధించిన గ్రామాదులలో వికమత్యము క్షుప్తజీవనము స్వయంసహాయము స్వాతంత్ర్యాభిలాష వర్ధిల్లగలదనియు, ప్రజలలో సహకారభావములు వృద్ధియైనకొలది, ఉన్నతభావములు ఉన్నత ఆదర్శములు విజృంభించగలవనియు, అప్పులతోను, అజ్ఞానముతోను, క్రుంగిపోవుచున్న పట్టణానివాస్తవ్యుల తేవనెట్లుకు సహకారోద్యమము తోడ్పడగలదనియు విద్యాధికులెల్లరు యీ యుద్యమ ప్రచారమునకై తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. సిమ్మట ఎన్నేడుదినాను లగు నుబ్బారావు నాయకుగారు యువన్యాసకులకు వందనములర్పించి తమ యెన్నేడు గ్రామాదులలో ఉద్యమవ్యాప్తికి తోడ్పడెదమని వక్కాణించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

లండన్ పెలోర్నక ఫాయువార్ల ప్రచారము 3 తేదీ ని ప్రారంభమగును. ఆంగ్లో ఆస్ట్రేలియాబీము చరిత్రను ప్రజాకుగూడ ఇచ్చెదరు.

శ్రీరామతీర్థస్వామిలవారి వేదాంతోపదేశములు

అవ్వారి హనుమయ్య-శ్రీ రామకృష్ణాశ్రమము గుంటూరు

(10)

1. మానవులు పరమేశ్వరాంతో సంభూతులు. మానవుని ముందిమిడియున్న పరమేశ్వరతత్వమును ప్రకటించుటయే మనోబుద్ధివిత్త అసాంకారములతో గూడిన అంతఃకరణయొక్కయు కర్మజ్ఞానేంద్రియతత్వమున కరీరముయొక్కయు, ముఖ్యధర్మమైయున్నది. విశుద్ధమగు భగవత్ప్రేరేపకప్రదర్శనమునకు సాధనభూతములై యలరారుచున్న మానవశరీరవిషయములయందు ప్రకృతసానుభూతిని జూపవలసియున్నది. ప్రకృతినియములు సమసరించి, దేశకాలపాత్రముల కనుకూలముగ ప్రవర్తించుట అంతఃకరణ ధర్మమైయున్నది. దేశకాలపాత్రము లనవలయును నోవికాసమునకు దోడ్పడకుండుట మనకు యనుభవమే. కావున, సక్రమశిక్షనొంది నిగ్రహత్వముతో గూడిన గృహస్థు, కేవల దేశకాలపాత్రముల కనుకూలముగ ప్రవర్తించ ప్రయత్నింపక తనజీవితముఖ్యోద్దేశ్యము ననుసరించి న్యాయదూరుడుగాక, వ్యాపారానర్థమునై స్వజాతి, స్వదేశకల్యాణమును ముందుము కొని, వికాలవృక్షవృక్షముగలవాడై మనోవికాసము నొందించి, అంతఃకరణ విశుద్ధియును కలుగజేసి, పరమేశ్వరాంతము వ్యక్తపరుచుకొనుట కనువగు మార్గము నవలంబించవలెను. సంకల్ప బలములేనివాని మనస్సు ప్రపంచవాతావరణమునకులొనై, యక్కానిలేనియోడవలె పలువిధ కష్టపట్టముల పాలగును. ప్రవహించునీటిలో చంద్రుని ప్రతిబింబమెట్లు ఖండములుగ గాన్పడునో అట్లే సంకల్పరహితమై, అనేక కామ్యములకు లొనైన అంతఃకరణ, పరమేశ్వర ప్రేరేపకత్వములను పూర్ణముగ ప్రతిబింబింపవలెను.

2. సంకల్ప రహితుడగు మానవునికి ప్రపంచంబున స్థానము మానవసంఘమున లేదు. జీవితమును వికాసమునకు సత్సంకల్పము మలయుచురతము. స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ వైర్యసాహసములు పరోపకారకీలత, సదసద్వివేకవిచారణ మొదలగునవి సత్సంకల్ప లక్షణములు. సంకల్పము పరమేశ్వర ప్రేమాప్రతిబింబమే. కావున సర్వవిషయములందును పాల్గొనుట కర్హుడగు మానవుడు చిద్వివేక విచారణలు గలవాడైన తన్ను తానుదరించుకొనుటయే గాక లోకమును వైశము, సద్భూప్రదర్శనముచే ముద్దరింపగలడు. లోకమంతయు ప్రేమా పూరితమైయున్నది ప్రేమయన ఆత్మరక్ష; ఆత్మరక్షయే, గుణబంధములతో గూడినది. అందులననే వ్యక్తుల కనుకూలముగ సాంగత్యము లభించుచుండును. సజ్జనసాంగత్యము సర్వధర్మములకు మూలము. ఇట్టి సాంగత్యశక్తియు ప్రకృతి సిద్ధమైయున్నది. స్వభావైక్యముగల సర్వసత్త్వములకు తమ యవోన్యాయమును ప్రకటించుచునేయుండును. అర్హ్యము నలంకరించు షెట్లలో చేపగలచెట్లు మలయుచుగల తమ విదినంతమాత్రము చేతనే, తమ స్వభావమును వైశము మార్పుచేసి, ముగిసినంతమాత్రము లగుచున్నవి. కీటకము భ్రమరబుద్ధిఃకూలమై, తనసర్వస్వమును మార్చుకొని, భ్రమర రూపమును దాల్చుచున్నది. ఇళము అయస్కాంతముచే నెట్లా కర్మింపబడునో తెలియనివారుండరు. అదేవిధముగ, మనోబలము గలిగినవారిచే నాకర్మింపబడి తమ సహజదుష్టగుణపుంజములను నిర్మించిన బండ్లెండకోగలరు. కావున ఆత్మకల్యాణమునకు కావలసినపరి పరికరములన్నియు సృష్టియందలి ప్రతినస్తువునందును నేనమైయున్నవి. కాని యవి ఆకర్మింపబడి వ్యక్తము గావలెను. భగవత్ప్రేరేపకత్వమైననారి సత్సంకల్పము సర్వజన శ్రేయోదాయకమై యున్నది.

(3) అత్యున్నత క్రియాశక్తి మానవహృదయ పీఠికయం పారాయణం అబలులై యాక్రందనస్వరూప లానర్చయ క్రియా సూక్ష్మలై దుర్బలబలతో దారితోచక పడియున్న మానవ బృందములకు సూతనోత్సాహమును కలుగజేయ బూనిన జీవశిము సర్వసాధకత్వము. జెందినదని జెప్పవచ్చును. ప్రజలలో న్యూపింపజేయవలసినది క్రియాశక్తి విశ్వాభిము. సర్వశక్తి సమస్తమును పరమేశ్వరాంతచే నలంకరింపబడినవారు పరతంత్రులై నుండుట విచారకరమగు విషయము. కాని విచారపడవలసిన కాలముగతించినది. ప్రస్తుతము భారతదేశమంతయు ఒకేపర్యావరణము ప్రభోధింపబడలేనన్న నేలయు నింగియు దాళముతో గావించి అత్యుత్సాహముతో నాయుంపదగిన మనోదార్ఢ్యము గలిగినటువంటిన్ని కులపర్యంతములను నైతము యెదుర్కొనుట

తగిన శరీరబలము గలిగినటువంటిన్ని సాగరములేడింటిని ఒక్కముడి చేరదీయగల బుద్ధిబలమును నాలుగు దిక్కుల నొక్కచోటికి చేర్చగల దృక్పథ వికాలమును గలిగినటువంటిన్ని యువకులు పలువురు దేశారాధన జేయుటకు జీవికము నర్పింపవలెను. ఇట్టి యువకులు జాతీయనిర్భాగమునకు బూనుకొనిన ప్రజలు క్రియాశూరులగుటయే గాక బ్రహ్మాండ భాండంబు లన్నియును వికాసము గలవియగును.

(4) కాని భారతయువకులు నిఖిల ధర్మాధర్మవిప్రులుగావలెను. అంతరంగశుద్ధితో నతిశయించియుండవలెను. శిష్టసంరక్షణయం దాత్మార్థము మొనరించి దుష్టనిగ్రహమున కలవడి నవారై యుండవలెను. నీతిశాస్త్రనిపుణులైయుండవలెను. సకల శస్త్రాస్త్రపరిశ్రమ జేసినవారై యుండవలెను. మానవసేవా తత్పరులై ప్రజాక్షేమమును పాటించుచుండవలెను. ఇట్టి యువకులత్యాగము భారత ప్రజాశక్తి నన్నివిధముల వికసింపజేయును. క్రియాశక్తి ప్రబోధము గలిగిన తరువాతనే దారిద్ర్యము తొలగునుగాని, అంతవరకును తొలగదు. దారిద్ర్యము తొలగిననేగాని, వ్యక్తిగతము జనింపదు. వ్యక్తిగత విశ్వాసములముందు పారతంత్ర్యము నిలువజాలదు. కావున జేయవలసినది నిష్కామకర్మ. కావలసినది యుత్సాహము. న్యూపింపజేయవలసినది స్వశక్తి విశ్వాసము, శ్రద్ధ.

(5) భారత యువకులారా, మానవసేవ మీపవిత్ర ధర్మమైయున్నది. మానవసేవయన యీశ్వరసేవయే. పూర్వము నుండి పరమేశ్వర సేవాధరంధరులని పేరుగాంచిన భారతీయులకు దుష్టించి కర్మత్యూహులై యుండిన పరమేశ్వరు డానందింపడు. మీరు డబ్బులేదని పనిచేయుచుండుట తగదు. సర్వశక్తివంతమగుదివ్యకళలు మీయందున్నవి. మహాతపస్సంపన్నులగు ఋషులయొక్క అనుభవసిద్ధాంత చంద్రికలు మీమ్ము వరింపనున్నవి. కావలసినది దేశతరుణోపాయమును సమకూర్చు దృఢప్రతిజ్ఞ. అర్జింపవలసినది ఆర్థవిస్తాసము. త్యజింపజేయవలసినది పశుజీవితము. ప్రతిష్ఠింపవలసినది మానవప్రజ్ఞావి శేషములు. ప్రబోధింపవలసినది ధర్మనిష్ఠ. పారశోలవలసినది పారతంత్ర్యము. పురికొల్పవలసినది దైర్ఘ్యత్యాహములు. విరాజింప జేయవలసినది విజ్ఞానము. ఏనాడు భారతీయులు విజ్ఞాన విరాజిత దృక్పథ విశాలమై స్వచ్ఛందజీవితము ననుష్ఠింప సమర్థుల గలవారగుదునో, అనాటినుండియు ప్రపంచమందు కాంతి ప్రతిష్ఠింపబడును. పేటికాంత్యధర్మమునై మహాబుద్ధుల యనుభవము కరావిహీనముగ భారతప్రజావృష్యమున దాగియున్నది. యువకుల మహావత్సమను బయటికి దీయవలెను.

బెంగాలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు మహాసభ

సేనుకృష్ణగారి రాజీనామా

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:—సేనుకృష్ణగారి రాజీనామా సమీపకుండుటకు నిశ్చయించి రాజీనామా యంత్రులందు రెండు సంవత్సరములకు మించి వాతావరణము గలగునరకును మహాసభ నావలసినదని గోరిరి. (శ్రీ. వెను)

క్రొత్త వైద్యపాఠశాలలు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:—వైద్యపాఠశాలకు నడుపుటకు తలంపుచున్న విద్యార్థులలో కొలదియందైనను ప్రస్తుతపాఠశాలలో స్థలము దొరుకుటలేదు. కావున ప్రభుత్వమువారు పాఠశాల పాఠశాలను స్థాపించ నున్నారు. (శ్రీ. వెను)

ఖర్గ బహదరునింగు

ప్రేమహామండల తీర్మానము

బెనారసు, ఏప్రిల్ 6:—సుమారు మామనందల ప్రేమ సమాజేమై ఖర్గ బహదరునింగుగారికి శిక్ష దొరికింపవలసినదిగ గవర్నరుగారిని ప్రార్థించుచు తీర్మానించి అందరును సంతకము చేసి గవర్నరుగారికి మహజరునంపిరి. (అ. వె)

గొల్ల మిత్రగారి పర్యటనము

రంగూను, ఏప్రిల్ 6:—ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుడగు గొల్ల సర్ బి. యస్. మిత్రగారు కలకత్తానుండి ఆంగ్లోరాష్ట్రము రులో నేటిదిన ముహూం రంగూనుచేరిరి. పలువురు ప్రముఖులు వీరికి రేవుగద్ద స్వాగతముసంగిరి. నేటిదినము సాయంకాలము వీరు పేమిచూ వెళ్లెదగు. (అ. వె.)

12500 కానుకతో దూరశ్రవణయంత్రముద్వారా మాట్లాడువారి ముఖములూ జూముటకు పరిశోధనాగ్రామ ఒక కంపెనీ నెలకొల్పబడెను.

కర్నూలు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఏ డి కో లు.

కర్నూలు, 6-4-27 కోల్కత్తా మిమారియల్ హైస్కూలు ప్రెసిడెంట్ గారగు రెవరెండు బి. జె. రాక్వెడ్డు దొరగారికిని విషసురాక్వెడ్డు దొరసానమ్మ గారికిని సదరు పాఠశాల ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును వీడికోలుపత్రమును రజిత పాత్రలను ఒసంగి గౌరవించిరి. కోల్కత్తా పాఠశాల విద్యార్థులును, ఉపాధ్యాయులును వారికి వీడికోలు పత్రమును, పెండ్లిపత్రమును, నెమళ్లుకలిగి చమత్కారముగా నేయబడిన కంబలినీసంగి సత్కరించిరి.

7-వ లేదీ వీరు బయలుదేరి అమెరికాకు వెళ్లెదరు. వీరి బయలు క్రిస్టాఫెర్ దొరగారు వచ్చియున్నారు. సన్యాసవ్రతములచే పై పాఠశాలలవారు గౌరవించిరి.

ఖద్దరు డిపో

కోల్కత్తా ఖద్దరు డిపోను నూతనముగా స్థాపించియున్నారు. దానికి అనుబంధముగా నొక ఉచితపతన మందిరము కలదు. న్యాయవాదులగు బి. నారాయణ మూర్తిగారు ఉగాది పండుగకు ప్రతియింటికి షెల్లి ఖద్దరు ప్రచారమును సలిపి ఖద్దరు వస్త్రములు విక్రయించిరి.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము

సయంతిముగ రెవరెండు బి. జె. రాక్వెడ్డుగారును, కంబము రెవరెండు న్యూకంబు దొరగారును ఈ గ్రంథాలయమును దర్శించిరి. రాక్వెడ్డు దొరగారు కొన్ని పుస్తకములనొసంగిరి. అందులో ఏస్కిమా సహారా యంత్ర బెడ్డుపైట్లు మొదలగు జీవిత చరిత్రలతెలుపు 144 చాయా పటములు చాలా ముఖ్యములు. జిల్లా మునిసిఫ్ గారు మాడా గ్రంథాలయమును దర్శించి కొన్ని పాత్రముల దయచేసిరి. అందులో విజ్ఞానందస్వామిలవారి జీవిత చరిత్రను తెలుపు రెండు గొప్ప పుస్తకములు కలవు.

సత్తెన పల్లి (స్వకీయవిలేఖరి)

స్థానిక యూనియన్ బోర్డు

ఏప్రిల్ 6:—ఈ సంవత్సరము వైభోధ్వారి యజమాన్యముక్రింద యీపట్టణమున గల కొన్ని స్థానములకు మరమ్మత్తు చేయబడినవి. మహమ్మదీయుల పేరులలోనికి ఒక కంకరగోడ నూతనముగా వేయబడినది. మొదలమీద యూనియన్ బోర్డువారి పరిపాలనావిధానము తృప్తికరముగనే యున్నదని చెప్పవచ్చును.

ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీ మార్పు

సుమారు 1½ సంవత్సరముక్రిందల సత్తెనపల్లి తాలూకా బోర్డువారిచే యీపట్టణమున స్థాపింపబడిన దేవు సంగ్గయనందు ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును యాయూనంకి యీతాలూకాలో ఒక మూలనున్న సరిప్రభుమనకో, తేక కిరంగి పురమునకో మార్చుటకు మా బోర్డువారు ఉద్దేశించుచున్నారని తెలియజచ్చినది. యిది పురజులకు అత్యుచిత, ఆశాభంగమును కలుగజేయుచున్నది. పట్టణవాస్తవ్యులు సదరు బోర్డువారికి విన్నపములు పంపించుచున్నారు. వైద్యశాలయము యీకొలదికాలములోనే దినదినాభివృద్ధి గాంచి ఉన్నపరికరములతో నానభసామగ్రితో ప్రజలకు కీలనంతిహాయ మొనర్చి ఉపయోగకారిగా పరిల్లుచున్న పనుటకు ఎట్టి సందియము లేదు. బోర్డువారు యీపట్టణముందు ఆంగ్లవైద్యులయొక్క సంగతి ఎరిగియుండియు, యీలాటి దేవునై వ్యవిధానమును ప్రోత్సహింపవలసినదియు, అద్దాని ఆవశ్యకతను గుర్తించియు, వైడిస్పెన్సరీని కలకత్తావీరిగాని, వేరుకాదు. ఇప్పుడు యీసంగ్గయిచ్చుటనుండి ఏమరుమూలకో మార్పుల చేయుటకు తనమైన కాగణములు కనుసినపు పోని లోగర్త గ్రామములకు వైద్యసహాయ మందియ్యవలయునని అభిలాష బోర్డువారికి నుండిననో ఆలాటి శేంద్రగ్రామము లగు శైలముకొండ మున్నగు గ్రామములందు ఒకటి లేక రెండు ఆయుర్వేద ఔషధాలయములను నెలకొల్పవచ్చును. కాని, ప్రజల విశ్వాసమును చూరగొనిన నలువంటిన్ని, ప్రజోపయోగకరమైనటువంటి పై ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును బహుజనా క్షిప్తమైన తాలూకా పాడే క్వార్టరునుండి మార్చ జూముట దూరదృష్టిని వివేకమును సూచించుటలేదని వ్రాయుటకు కడు చింతిల్లుచున్నాము.

9 వ ఆంధ్రాయుక్తేద వైద్య సమేళనము-గుంటూరు

1927 నవంబరు 25-26-27 తేదీలనుండి 3వ వైద్య సమేళనములలో కొన్ని కార్యక్రమములు ముగియబడినవి. వైద్యశాలను సాపేక్ష ఆయుర్వేదమును ప్రోత్సహించు జమీందారులను ఆయుర్వేదకళాశాలను సాపేక్షములకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(6) ఆంధ్రవైద్య సమేళనసమితియవారియందు ఆవసరమైన మార్పులను గావించి రాబోవుసంవత్సరమునందుగాని అవసరమనవలసినవివర్యవార్ధము పంపుటకు ఈ క్రిందివారలను ఉపసంఖ్యముగా యేర్పాటు చేయడమైనది.

ద్వి|| వెంకటేశ్వర్లుగారు, పి.వి. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు- తిరుపతి, చి|| సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు మాజీవిడు, పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రిగారు నెల్లూరు, ములుగు రామలింగయ్యగారు తెనాలి, పి. వి. శర్మగారు ఆయుర్వేదాచార్య సామర్ల కోట, కా|| రాజలింగశాస్త్రిగారు తెనాలి, ఆవసరముగ నేనిత్యములను తెలిపిననూ చేర్చవచ్చును.

మండలి సమేళనములయందు యిదివరలో బహుముఖములనుండిన వ్యాసములనున్న టిపియండిలిముడించి ప్రకటించనందున వ్యాసరసయముకు ముద్రా ప్రచురణాద్యధికారములను కలుగ చేయుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆయుర్వేద శిరోమణి పత్ర. నేర్పాటుచేసినందుకు వారి కీసభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారుమాదా ఆయుర్వేదపరిక్షలను వెంటనే యేర్పాటు చేయవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

మద్రాసునందు ప్రభుత్వమువారేర్పరచిన యిండియన్ మెడికలుసుగ్రూపులో ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి సభ్యులకును, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య పాఠశాలలోనివిద్యార్థులకును శరణ్ణదాది, మరివైద్య పద్ధతులను అధ్యయనము చేసిననూ నేర్పించుట కనుమతి నిప్పించవలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

లోకలుబోధలోను మ్యునిసిపాలిటీలో స్థాపించిన దేశీయవైద్యశాలలను వైద్యులకును పాఠశాల విద్యార్థులకును ఆయా పట్టణములందుగల ప్రభుత్వపు ఆసుపత్రులలో శరణ్ణదాది శాస్త్రవైద్యపద్ధతులు నీలుకొల్పిని మాపించి తగువిధములను చెప్పటకు ఆనుమతి నిప్పించవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారిచే స్థాపించబడిన గవర్నమెంటు యిండియన్ మెడికలుసుగ్రూపు అను దేశీయవైద్యపాఠశాలకు విద్యావిషయమైన సలహాలిచ్చుచు నడుపుటకును దేశీయ వైద్యసంబంధమైన యితరకార్యముల నడుపుటకును ఒకదేశీయ వైద్యసంఘము నేర్పాటు చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యీవైద్య సమేళనమువారు కోరుచున్నారు.

ప్రదర్శనపరిక్షులుగా యీక్రింది 5 గురు వుపసంఘముగా నేర్పాటుచేయడమైనది.

- 1. వైద్యరాజు ద్వి|| వెంకటేశ్వర్లుగారు, 2 కంభంమెట్టు లక్ష్మీపతిగారు, 3 ములుగు రామలింగయ్యగారు, 4 దూర్యాసుల వెంకట్రామయ్యగారు, 5 చివుకుల సత్యనారాయణగారు.

ఆంధ్రఆయుర్వేద వైద్యసమేళనము అనుదానిని ఆంధ్ర ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యసమేళనము అనిమార్పుటకు మహమండలివారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదమండలి సభ్యులను, సభ్యేతర వైద్యులను, పంచములరెండ అస్పృశ్యతాదోషమును పారదోలి వారలకు వైద్య సౌకర్యమును కలుగజేయుటకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు. దేశీయ వైద్యులందరును, పరిత్రమైన ఖద్దరును ధరించుటకు కోరుచున్నారు.

శుభావగామును గూర్చియు ఆకాలమరణ నివారణమును గూర్చియు ఆయుర్వేద ఆరోగ్యమాత్రమును వ్యాపింపజేయుటకు బోధకులను తమ పట్టాతాలూకా స్థానికసభ్యులను యేర్పాటుచేయుటకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

రైలుబండిచోపడిన యమబాధ

అన్యూ,

గతమార్చి 29 తేదీ ఉదయం మద్రాసునెరస మైయిలుబండిలో ప్రయాణికులు - ముఖ్యముగా ఇంటర్మీడియేట్ తరగతి ప్రయాణికులు - పక్షియమున యమబాధయని చెప్పవలయును. ఈ విషయము ఇంద్రులు ప్రకాశింపుచున్నది. విశ్వులిందుకొనబడినది. ఇట్లు ఇంద్రులు క్రిక్కిరిసి యింపులయము ప్రయాణికులను తిమ్మలూడుటయును మనస్థైర్యమును ముగ్ధముగా జరుగుచున్నది. అట్టి నిత్యకృత్యావస్థల కిదియొక నిదర్శనము.

28 తేదీ రాత్రియంతయున కలకత్తామెయిలు ఇంటరు తరగతి 1968 (ఏ) సంబంధలపెట్టలో 50 మంది ప్రయాణికులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి.

కలకత్తామెయిలు దెజవాడకు 28 తేదీ అగ్రరాత్రివేళ చేరుసరికి 1968 సంబంధ ఇంటరుతరగతి పెట్టెలో 45 మంది ప్రయాణికులుండిరి. వారిలో 85 మంది మద్రాసుకు సరాసరి పోవలసియుండిరి. మిగిలిన 10 మందియును మద్రాసునకు కాకున్నను దెజవాడవాటి చాలామారము వెళ్లనుండిరి. వీరితో వీరిపెట్టెలు పరుపులు వస్తే రా సామాను పుష్కలముగా నుండెను.

దెజవాడవైపునలో 12 మంది ఇంటరుతరగతి ప్రయాణికులు యీ పెట్టెలోనే ఎక్కవలసియుండిరి. ఈ 12 మందిలో 7 గురు మద్రాసునకును పోవలసియుండిరి. వీరందరికిని సామాను పూర్తిగానుండెను. అదివరకే పెట్టె పిక్కటిల్లు నట్లుగా జనము ఉండినప్పటికిని ఆపెట్టెలోనే యీ ప్రయాణికులుకూడా లోపలికి కూరబడిరి.

దెజవాడలో ఎక్కబోయిన యీ ఇంటరు ప్రయాణికులు గార్డుతో మాట్లాడి మనవి చేసి కొనిరి. వేరే ఇంకొక ఇంటరు తరగతి పెట్టెను తగిలించవలసినదనియు లేదా ఒక మూడవతరగతి పెట్టెను ఇంటరుతరగతి పెట్టెగా మార్చవలసినదనియు లేదా కొందరిని రెండవతరగతి పెట్టెలో కూర్చుండననుష్ఠింపవలసినదనియు లేదా ఇంటరు తరగతిలో ప్రయాణము జేయుట మానుకొని మూడవతరగతిలో ప్రయాణము చేయదలంనుకొన్నవారి టిక్కెట్ల సంఖ్యలను గుర్తగా నమోదుచేసి కొని వారికి ప్రయాణపురేటు పెచ్చులేదా ముదరాతీసికొనుటకు పరిష్కమం యిప్పించవలసినదనియు వేడుకొనిరి. అదివరకే బండిలో క్రిక్కిరిసియున్న వారుకూడా యీక్రిందవాటిని లోపలికి త్రోయవలదని గార్డుకు మనవి చేసి కొనిరి. లోపలివారి మనవి కాని బయటవారిమనవి కాని చెప్పినట్లుక అందులోనే ఎక్కవలసినదని బయలుపెట్టెను. పాపము ప్రయాణికులుమాత్ర మేమిజేయగలరు? ముందుకొని పోయేవ్యాపారాలు, తొందరపనులు ఉండటంతో చేయునది లేక అసహాయులై కష్టములకొల్పి పరిపరివిధములైన అంగవిన్యాసములతో బడలివిరుపులతో ప్రక్కపోటిలతో కడలక మెదలక ప్రంభించి, పంచముబంధించి ప్రాణాలు బిగబట్టి ఎట్లో యొక్కయట్లు ఒంటికాలిమీద తపస్సుచేసినట్లుగా నిలుచుండిరి. డబ్బుపోయే శనివట్టెనన్నట్లు కొనితెచ్చుకొన్న కఠినపరకము ననుభవించిరి.

గాలిలేక ప్రయాణికులు క్రిక్కిరి చిక్కిరి కావలసిన వాకేగాని కొందరు ప్రయాణికులు ఆరైలు పెట్టెలకుపులు పూర్తిగా తెరచి గుమ్ములు కడ్డముగా కూర్చుండిరి. అట్లు చేయక విధిలేదు. గంటకు 50 మైళ్ల వేగమున పరుగెత్తుచున్న రైలుబండి తలుపులు తెరచియుంచుకొనడము మాట నిజమేకాని గాలిలేక ప్రాణాలు పోవునని తోచినప్పుడు అందులకు వ్యతిరేకముగా తలుపులు తెరచియుంచుట ఆపదరహితము. ఇందులకు రైల్వే ఉద్యోగస్తులే జవాబుదారులుగాని ప్రయాణికులుకారు.

ఆరాత్రి అనన్త తప్పించుకొనవలెనంటే ప్రయాణమును ఆపివేసి మరునాడు వెళ్లవలసినదేగాని అన్యథా శరణునాస్తి. మొర పెట్టుకొంటే వివేచనలేదు. ప్రయాణమాగితే పనులుఆగవు. నాన్యః పంథాఅన్నట్లు గత్యంతరములేక ప్రయాణముచేయవలసియే వచ్చినది.

నాపెట్టెలోని కలము కాగితము జనముమధ్య బయటికిలాగేటప్పటికి పెట్టెలందిగవచ్చినారు. పెట్టెలోనున్న ప్రయాణికులచేర్లను చిరునామాలను టిక్కెట్లనెంబర్లను ప్రయాణదూరములను వివరముగా ఒకకాగితముమీద పిల్లనంతవరకు నమోదు చేసినాను.

గార్డుగారు బహుశః తలవారేమో-అయినను -తెల్లనాలోనల్లవాళ్ళో నేపు బాగుగా గుర్తించలేదు. ఆగార్డుగారుగాని తెజవాడవైపును చూపుచూ గార్డుగాని యియము బ్రాహ్మ కండ్లార యూ విచారి. ప్రయాణికుల డినాలాపములను చెవులారబిగిగాని అయ్యో పాపముని యనలేదు. అంతిగొప్ప అధికారము గల్గినారై యుండియు అటుమాత్రమైనను సహాయముచేయలేదు.

ప్రయాణికులు అయినంతయుమాత్రముచేత హరియెడల నిర్దాక్షిణ్యముచేయరాదు. పొదుమిట్టిలో, యియలెటరుతరగతి ప్రయాణికులందరూను సంపన్నగృహస్థులే, సరాసామాన్యములే. విద్యార్థులే. కూటిపనినాంట్లు కాదే-ఆజ్ఞిపంద్యములే. రైల్వేఅధికారులు వైతెప్పిన 1968 సంబంధ పెట్టెలో మార్పుండనిర్ణయించిన మితసంఖ్యయను 27 మంది ప్రయాణికులకు కట్టింపు ప్రయాణికులను ఎక్కించుట ప్రారంభమౌతుక కృత్యము.

ఈవిషయమంతయు జనరలు ట్రాఫిక్ మ్యానేజరుగారికి నివేదించబడినది.

ఆనాటి రైలుపెట్టెలో యీక్రింద వేర్కొనిన పెద్ద మనుష్యులు ప్రయాణముచేసిరి.

- (1) ఆర్. సంజీవరావు బి. యే. శస్త్రప్రేక్షు స్నేహరు.
- (2) ఆర్. వి. సుబ్బారావుగారు (భూస్వామి)
- (3) దుడ్డు నరసింహమూర్తిగారు నుడ్డువారి అగ్రహారం, అమలాపురం తాలూకా.
- (4) దుడ్డు నూర్యకాంతంగారు (డిప్టీ చిరునామా)
- (5) వి. వి. రంగారావుగారు (జగ్గయ్యపేట)
- (6) ప్రేమచంద్ (రాజమండ్రి)
- (7) ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు (మచిలీ బండరు).
- (8) చెంచురెడ్డిగారు (నెల్లూరు)
- (9) చల్లపల్లిరాజాగారి ఏజంటు (దెజవాడ)
- (10) గాదిరాజు నూరపరావుగారు (మహాదేవపట్నం)
- (11) రామకృష్ణమిషను సాధువులు ఇద్దరు.
- (12) ఆర్. వి. వెంకట్రామయ్యగారు డి. పి. డబ్ల్యు నూపరు వైజరు, బరంపురం.
- (13) యం. వి. సుబ్బారావుగారు తిరువళ్ళిక్కేజి మద్రాసు.
- (14) సి. యం. చయనులుగారు, టీచరుకాలేజి, విశాఖ పట్నం.
- (15) సింగినేడు సుబ్బారాయుడుగారు.

ఇట్లు :

రామాప్రెగడ వెంకటసంజీవరావు.

ప్రభవాగమనము

మ|| శుభదృష్ట్యతో భరతావనిం బహివా-మృగ్ధి కపింద్రాళిక్ - విభవోపేతముగా నోసంగి కరముక - విశ్వంభరాస్తోకభాగ్యభవానేకమహాజనంబు లింకన - వ్యాకామహావార్ధి ఘోరభయానర్తమనం దగుల్కానక సీ-రంగప్రయత్నంబులక 'ప్రభవా'బ్రంబ! భవత్ప్రసాదనమునక-బ్రాజిల్లంగాకేయంగా సభయంబిచ్చుచున్నహింపునుపదా-వ్యాఖామకంపంబునక ఉ|| శ్రీలంకెలంగనిన్, 'ప్రభవ' - చెన్నువహింపగ నబ్బరాఖిలో మేలగుహాట నిర్మియు న - మేయమనోరధానదత్తతక ఏలికగాగడజేరె బర- మేశ్వరుడుక ముకుంబునట్లుగా లాలనసేయుచుకవులు-లక్షణయుక్తిని సన్నుతంపంగక. తే|| గీ|| అక్షయబంబు లోకము - నతులభిష్య కాటకంబునక బడద్రోచి - కదలె నిపుడు భవ్యచయముల నీవైనక - బరగ నిమ్మ, 'ప్రభవ' వత్సరమా! యికక - బ్రాభవమున.

కేసరి ఆదినారాయణశర్మ.

కాకోరి కుట్రనరము

నేతు భావోదరస్వరూపుగారు కాశీ, ఏప్రిల్ 5: కాకోరికుట్రనరమున విచారింపబడుచు బెయిలుపై విడుదలనందిన నేతుభావోదర స్వరూపుగారు ఉధయమున మందిప్పించుటకు ఢిల్లీ తీసికొనిపోయిరి. కొంచెము స్వస్థత చేకూరినను ప్రాణోపద్రవము తప్పలేదు. కాశీవిద్యాపిక రెజిస్ట్రారు బీర్ములుగారు వారిని అనుసరించిరి.

(ప్రేమ)

ఇంగ్లాండు చీనాపై యుద్ధమునకు

సిద్ధపడుట

జపాను ఇండియా దేశములకు విస్తృతము

(తామను మింగుపొంగుచోగారు) చీనావిద్యార్థుల

మానవత్రిక ప్రధానసంపాదకులు)

మరల ఇంగ్లాండులో ప్రైవేట్ ప్రదర్శనము జరుగుచున్నది. ఎందుకొరకు? ప్రాచీనమున బోవుచుండిన నేలను 18 ఏండ్లక్రిందుట పూర్తయ్యెను రేపులమున బాలురు హెచ్చరించుచుండెడివారు. అప్పుడు జర్మనీవారు ఆంగ్లేయులకు భయము గలిగించుచుండెడివారు. బానుబాల్లుని (ఆంగ్లేయునికి పర్యాయపదము) యిప్పుడెవరు భయపెట్టుచున్నారు?

చీనాలో పనిజేయుట కిప్పటికి 21000 నేలను పంపిరి. అందు పైనికులు ఆయుధపు మోటారుకాగిలు మెషినుగము, మందుగుండు సామాను, విమానములు గలవు. యాంట్రినది ముఖమునందు ఐగోపాయధానంతరమునుండి బయటికి రావలసినవంటి ఉత్పత్తియును (బ్రిటిషుయువకాఖలు బాదుదీర్చియుండును. ఎందుకొరకు? సాగోలోని నూలివాండ్రును అణచివేయుటకు.

బ్రిటిషు అధికారులు ఏమిజెప్పినను ఇంగ్లాండు యుద్ధముజేయుటకు సిద్ధపడుచున్నదనటకు సందియములేదు. అయినను తననేలప్రపంచముననుకూలము ప్రజలకు న్యాయముగ గనబట్టవలెనని యత్నించుచున్నది. వార్తాసంస్థలన్నిటిని స్వాధీనపరచుకొని సాగోలోని "దుర్నయచును" కొట్టాటలనుగూర్చి భయంకరమగువార్తల వ్యాపింపజేయుచు చీనాలోని విదేశీయుల సంతోషగూర్చి ఖిచ్చిలుగజేయుచున్నది. ఈ "దుర్నయచు" లేమన పనివాండ్రకు సంబంధించి స్వల్పకొట్టాటలయందు నెవరికిని అపాయము కలుగకపూర్వమే పోలీసువారిచే ఆఫ్రుచేయబడినవనియు తెలియవచ్చెను.

కాంటునీసు హాంకొంగునగరమును ముట్టడిజేసినపుడు బ్రిటిషువారు నెవ్వరిగ లొంగిపోయిరి. ప్రతీకారవర్తకు గడంగలేదు. సామాన్యముగ వారు ఇట్టివర్తకు నిరసనను జూపి చీనాను కాల్చివేసియుండుదురు. ఇప్పుడూకొనుట చీనాయెడల ప్రేమగల్గిరాదు. అదివారికెన్నడు నుండదు. చీనానుమోపుగా దెబ్బగొట్టడలచేను. కాని అప్పటికి సిద్ధముగ లేకుండెను. అందుచే లోలోన కాంటునీసుని తిట్టుకొని యూరకొనిరి.

చీనాలో విదేశీయులకు ప్రతికూలాంశోనదుర్నయములు జరుగుచున్నవని ప్రపంచముతెలుసు వార్తలు వ్యాపించెను. ఈవార్త లెక్కడనుండి వచ్చినవి? దైవమునకే యెరుకు! కాని వెంటనే చీనాఅంతర్భాగములందుండిన విదేశీయులందరు నెడలెదబ్బిరి. 1900 సంవత్సరములో వలె ఇంగ్లాండుపారి పోరవాటుజేయుదు. చీనాపై దండెత్తుటకు పూర్వము దక్షిణచీనాలో నున్న బ్రిటిషువారందరిని బయటకు పంపివేయవలెను.

ఈమధ్యజరిగిన విషయములను శ్రద్ధగగనునించువారందరును ఇంగ్లీషువారు చీనాలో రాజకీయనాయకత్వమును వాటి జ్య నాయకత్వమును గోల్పోయి రని తెలిసికొన గల్గుదురు. కాంటునీసు బ్రిటిషువారి వస్తువుల బహిష్కరించుటచే జానుబుట్టుకు నెలకు 5 నుండి 7 మిలియను సొనులు నష్టమువచ్చుచున్నది. హాంకొంగులో బ్రిటిషువారి నల్లమందువ్యాపారము తగ్గిపోయినది. నిడుడు చీనాలోని బ్రిటిషువారివస్తువులకు జపానువస్తువులదిగుమతి యెక్కువయినట్లు తెలియుచున్నది. ఇదివరకెన్నడును జానుబుట్టునకు చీనాలో వర్తకాధిపత్యము నిరాశూలముగ నుండుటచే ఇప్పుడేదెబ్బ మోపుగ తగినది.

చైనీయులందరిలోన కాంటునీసువారిచే యెక్కువ ఏ హ్యముగ జూనురు. దక్షిణప్రభుత్వము ఆంగ్లేయులను నిలువనిచ్చుటలేదు. జయప్రదముగ వచ్చుచున్న కాంటునీసు ధాటికొర్రలేక ఉత్తరనేలలు సాష్టాంగపడిన ఐనువార్త డానింగు స్త్రీలులోనివారికి రాత్రి నిదురలేకుండ జేసెను. కాంటినినుపక్షమువారధికారమునకు వచ్చినచో బ్రిటిషువారి నేమిజేయుదురో తెలియుచునేయున్నది.

ఇంగ్లాండును తిరిగిచీనాలో అధికారిగా నుండువలెనన్న నేలబలము నుపయోగించి శత్రువుల పడగొట్టవలెను. ఆపని జేయుటకు దృఢసంకల్పము గలిగియున్నది. విదేశీయులప్రాధానసంరక్షణ వెపమున ఛాంగ్లో నేల దించియుండును. తద్వారా

కాంటునీసునలకు ప్రతికూలముగ చాంట్రినిగారికి సహాయము జేయుచుండును.

ఇంగ్లాండు వాషింగ్టను (అమెరికా) తో ఒడంబడిక యేర్పరచుకొని యుండును. ఈ రెండుదేశములు జపాను రషియాలకు ప్రతికూలముగ కలసిపనిజేయుట కాలోచించి యుండువి. మెగ్సికో, పెంట్రలు అమెరికా, దక్షిణఅమెరికా, ఫిలిప్పైను దీవులందు అమెరికావారు యిష్టమువచ్చినట్లు ప్రవర్తించుటకు ఇంగ్లాండు అవకాశ మొసంగియుండెను. చీనాలో బ్రిటిషువారి విధానమున కడ్డుపడకుండుట అమెరికావిధి. రియరు అడ్మిరలు విలియముగారి నేనాధిపత్యముక్రింద అమెరికా నాకావళము చీనాసముద్రమును చేసెను. అప్పుట అమెరికనుల జీవన సంతోషకై యుద్దేశింపబడినదే గాని బ్రిటిషువారిని చీనావారుగాక యింకెవరైన నెదిర్చినచో బ్రిటిషువారికి తోడ్పడ నుద్దేశింపబడినది.

ఇంగ్లాండు ఇటలీతో సఖ్యతగనుండుటచే సఖ్యభాసముద్రమునం బామె కేమియు ప్రమాదములేదు. ఒకటేమాట. ఇంగ్లాండు సిద్ధముగనున్నది. ప్రాద్దేశమునందు యుద్ధముజేయుటకు ఆమె నేలనన్నింటిని సమకూర్చుకొనగలను. అందుచే ఏమయిన నెదురుదిరుగుటకు రషియా జాపానులపైనే ఆశపడవలసియున్నది. రషియా చీనాకు సహాయముజేయుననుటకు సందియములేదు. కాని వారిసహాయ మెక్కువదిగాదు. కాంటునీసు వారికి సలహాజేయ నిపుణులను కొందరిని పంపుటకై వేరేమియు జేయజాలను. చీనాలోని ఐగోపియును నెవరియధికారముగూడనుండగూడదని జాపాను పట్టుచున్నది. ముందూరియూను వశపరచుకొనవలెనని యిదివరకు రషియా యత్నింపగా రషియా-జాపాను యుద్ధము కలిగెను. జాపాను ముందునకు వచ్చి బ్రిటను చర్యల నిలిపివేయగల్గునా? అట్లు జరుగ నేరదు. ఏమన అమెరికావారి సహాయముగల బ్రిటనుతో యుద్ధముజేయవలసియుండును. అంత పెద్దయుద్ధమునకు జాపాను సిద్ధముగ లేదు. ఒంటరిగ పనిజేయజాలదు. ఎట్లుయినను యిప్పుడు మంచితరుగా మానన్న మెనది. ఆసియాలో బ్రిటిషువారి సామ్రాజ్యకాంక్షను యెదుర్కొనుటకు జాపాను చీనా సమష్టియత్నములు జేయుచో లేదో చూడవలసియున్నది. తమదేశీయభివృద్ధికిని, జాతీయగౌరవసంరక్షణకార్యము ఆశియావాసుల స్వాతంత్ర్యరక్షణకార్యము ఇవిరెండును కలియవలసియున్నది.

ఇండియా చీనాయెడల సానుభూతి గల్గియుండుననుటకు సందియములేదు. అప్పుడే భారతభాసనసభ్యులును, జాతీయపక్షమువాగును తమనేలను చీనానుబంధులను నిరసించియుండిరి. భారతీయుల ఆర్థిక పైనిక విదేశీయు విషయములు వారిస్వాధీనమునందు లేవు. కావున చీనావారి కనుకూలముగ వారేమియు పైన్యసహాయమును జేయజాలరు. కానివారు ఆశియా పఖ్యతోద్యమమును చీనాయత్నములయెడ మనఃస్ఫూర్తిగ సానుభూతి జూపినచో బ్రిటిషువారి నిరంకుశవర్తకు కొంత అభ్యంతరము గల్గించినట్లును, బ్రిటిషువారి నెదుర్చునపుడు బర్మివారి కెట్టి సహాయముజేసిరో అట్లే భారతీయులు తమకుగూడసహాయము జేయుదురని చీనావారు చలించుచున్నారు. భారతీయులు బ్రిటిషువారి చీపాకుల చేబూని తమ కెన్నడు నెట్టిహాని జేయని చీనావారితో యుద్ధము జేయరాదు.

చీనా ఇంగ్లీషువారితో యుద్ధము జేయుటకు తగినసితిలో లేదు. చాంటునీసుగారు జాతీయపైన్యములతో చేరిన, బ్రిటిషునేల నోడింపగల్గుదురు. కాని యిదిజరుగుటదుర్లభము. ఇంగ్లాండు చీనాపై యుద్ధముప్రకటించదు. అంతపనిజేయుట కవసరముండదు. హ్యంగ్ బ్రిటిషు కన్వెషను చేరవ నెక్కడైన జాతీయవాదులన్నచో యెదుర్కొనుచుండును. బ్రిటిషునేలలు యాంగ్లీనదిపై హాంకోవరకు బోవచ్చును. అప్పటికి జాతీయపక్షమువారి బలము తగ్గిపోయి చాంటునాయకత్వమును యెదిర్చజాలకుండురు.

ఈసందర్భమునందే ఇంగ్లాండునకు లాభముతక్కువగనుండదు.

చీనాలో బ్రిటిషువారు నేలతోగూడవచ్చి తల్లరిజేయుట అంతర్జాతీయశాంతిసంక్షోభకు విరుద్ధముగ నుండునని దూరదృష్టిగల స్త్రీపురుషులెల్లరు గుర్తింపవలసియున్నది. దీనిభరితముగ విదేశీయులందరియెడ ద్వేషముధిక్కుమను. ప్రస్తుతము మానముహించియున్నను ఇంగ్లాండునకునూలముగనున్న యితరులకు చీనావారికి సఖ్యతదుర్లభమును. విదేశీయులు తమనేలల యుద్ధాకాల సంరక్షణగల కొద్దిరేపుసలములందే వర్తకము చేసికొనుచుండవలెను. చాలవస్త్రపోవుదురు.

చీనాపై యుద్ధమునకుబోయి ఇంగ్లాండు లాభముపొందున దేదియు లేదు. చీనాలో వర్తకసౌకర్యములెక్కువగావు. ప్రస్తుతము యితరరాష్ట్రము లేమియు బ్రిటిషువారి నేల నడవడికి అడ్డుజెప్పకపోవచ్చును. అట్లు ప్రాద్దేశములందు బ్రిటిషు

వారి అధిపత్యమున కంగీకరించుకొనరాదు. చీనాలో వర్తకరాజకీయాధిపత్యము బ్రిటిషువారికున్నచో యికముం దా ప్రాంతములందు వివిధరాజ్యములమధ్య శాంతియుండనేరదు.

ఇంగ్లాండు 21,000 సిపాయిలును నాకావళమును సాంగే బంపుచున్నది. అమెరికా, నెలననుండుచే అంగీకరించినప్పటిమటయే. ముందూరియగ ప్రాంతములకు జాపాను తననేల నంపియున్నచో అమెరికా వేరువిధముగ ప్రవర్తించియుండును. బ్రిటిషువారు నేల నొకసారి చీనా పంపినచో మరల తమంతతాము మరల్చి జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ఈనేలలు కొంతకాల ముచ్చట నుండును. బాక్సరు తిరుగుబాటు తదనంతరము రషియా నేలను ముందూరియగను విడిచిపెట్టి నిరాకరించియుంటుండే యిట్లే జరిగెను. చీనాయందు అధికముగ బ్రిటిషునేలలను సముద్రతీరమున బలవత్తరముగ బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలుండలు జపానునకు ప్రమాదకరముగనుండును. రషియా-జూపా యుద్ధముండదు బ్రిటిషు వారి అధిపత్యము నధికముజేయు వర్తకు ప్రాంతుచేయూత నొసంగదు. ప్రాద్దేశములందు బ్రిటిషు కొంగుబట్టుకొని తిరుగుట న్యాయముగాదని అమెరికా మున్నందు గ్రహింపగల్గును. ఇట్టి అంతర్జాతీయ సంరంభము, యూర్పి పోటీ యుండుటచే మొన్నటి ఐగోపా సంగ్రామముకన్న యెక్కువ వినాశకరమును మహాసంగ్రామము సంభవింపగలదు.

చీనాలోని అంతః కలహము లందు జాపాను పాల్గొన రాదు. కాని ఇంగ్లీషువారు చేయి జేసికొనుచుండగ జపాను ఊరుకొనజాలదు. జపానురాజనీత్యము సృజితజేయుచు నరసియు మున్నందు చీనా జపాను సఖ్యత యేర్పరచుటకును ఆసియా స్వాతంత్ర్యసంరక్షణకార్యము ఇంగ్లీషునేలను చీనానుండి మరల్చవలెననిగోరుట న్యాయముగ లేదా? వారు చీనా తదితరరాష్ట్రాంతరినిధుల రప్పించి సరిసమానాధికారములుగల సంధియేర్పాటు జేయుటకు యత్నింపరా? జపాను నాయకత్వముక్రింద యితరదేశము లందరికీకృత్యపై చీనాలో బ్రిటిషువారి యుద్ధభాసము తొలగిపోవునని చలంచే నముగా? బ్రిటిషువారి ఆసియాప్రతికూలవిధానమును నిరసించుచు ఇండియాలో తీవ్రముగ ఆందోళన జరిపెనరుగాక. చీనా జాతీయోద్యమము యెడల జపానువారు సానుభూతిజూపి సఖ్యతగనున్న యెడల ప్రాగ్నిపంపమునందు శాంతిసంస్థాపన కెట్టి గూటంక ముండనేరదు— న్యాయార్థ 1927 జనవరి 29 (మాడరను రివ్యూనుండి).

లాహోరు పురపాలకసంఘ వ్యవహారములు

హిందువులు బహిష్కరించుట
లాహోరు, ఏప్రిలు 5:—లాహోరు పురపాలకసంఘ పూర్వపరసంస్కరము లన్నియు తెలుపుచు హిందువులు దాని బహిష్కరించుటను నూచించుచు ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి. "హిందువులు సాంఘిక ఎన్నికవర్గములను నంగీకరించుటయేగాక శక్తిగల సంఘమునకు తక్కువస్థానము లిచ్చినను తృప్తిపడకుటలేదు. హిందువులు మరేనూత్రమును నూచింపలేదు. వారిగల హక్కు ఏదన తాము ఎక్కువపన్ను లిచ్చుచుండుటయు తమకెక్కువయూ స్థియుండుటయు. అని సిద్ధాంతములకు బట్టిమాడ న్యాయమైనట్లుతోచదు. వారి సహకారమును గోరుచు మేముచేసిన ప్రయత్నములన్నియు నృపాయయ్యెను. హిందూసంఘమువంటి ప్రధానసంఘ మిట్లుచేసినందులకు ఎంతయు విచారింపుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

మదనుధియేటర్పు కంపెనీ యమకము

6 లక్షల పానులు తక్కువనుట
కలకత్తా, ఏప్రిలు 5:—స్టేట్సుమును పత్రిక కిట్లు తెలియుచున్నది. అమెరికను బ్రిటిషుకీల్లు కంపెనీలు మదనుధియేటర్పు కంపెనీని కొనుటకు సంకల్పించి చాల ధనమును యిచ్చుటకు సంసిద్ధులైనందున అమెరికా కంపెనీ ఏకైకము పాగా 6 లక్షల పానులకు కంపెనీని యమ్మవలసినదిగ గోరెనందున వారందలకు అంగీకరింపలేదనియు తెలియుచున్నది. కంపెనీవారు ప్రస్తుత ముప్పు దలచుకొనలేదు. మోహింపదగిన మూల్యమువచ్చిన ఆలోచించెదరని తెలిపిరట. (అ. ప్రె.)

రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు

అహమదాబాదు, ఏప్రిలు 5:—డాక్టరు రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు ఉదయమున జై పురమునుండి వచ్చి నేడు అంబాలాగారియింట బసచేసిరి. (కీ. ప్రె.)

జస్తిసుపార్తి - మంత్రత్వము

ప్రపంచములోని ఏ ప్రజాప్రతినిధిని ఏ పార్టీ మెంటులోను మనరాజధానిలోని జస్తిసుపార్తి వంటి శ్రేణిలము కలభేదముమీద నేర్పడినకీ మంత్రత్వ పేర్కొనబడుటను అధికారమును పొందుటకును ప్రయత్నించుచుండలేదు. (బ్రాహ్మణేతరపార్టీయని జస్తిసుపార్తి వారు పిలుచుకొనుచున్నారు. ఆ పేరుననే ఎన్నికలను పోయినారు. ఆ పేరుననే ఇదివరకు మంత్రత్వమును పొందినారు. తిరిగి మంత్రత్వమును పొందుటకు పోవలసివచ్చుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరపార్టీయని పేరు! బ్రాహ్మణులుకాని పొందువులని గదా వారిపార్టీ వారియుద్దేశ్యము. ఇట్టి యొక పార్టీ దేశమునందు గలవా యని విచారించిన తరువాత ప్రజలు. బ్రాహ్మణులు, కైత్యులు, క్షత్రియులు, కమ్మవారు, మొదలగువారు దేశమునందుగలవు; గాని బ్రాహ్మణేతరులను కులము దేశమునందు లేదు. బ్రాహ్మణేతరులను పోలీస్ తోరులు, పోలీస్ తోరులు, కమ్మతోరులు, మొదలగువనియు నుండవచ్చును గావున జస్తిసుపార్తి యొక్క బ్రాహ్మణేతర నామము కల్పితమును కల్పితముగాని యభిప్రాయముగాదు. రెండవది విజయన బ్రాహ్మణేతరపార్టీయే అయినచో బ్రాహ్మణేతరులు మంత్రముగానిచ్చినపుడు జస్తిసుపార్తివారు పోయియుండినట్లు తెలుసు. కాని ప్రతినిధులను రంగనాథం గుబ్బరాయనుగార్లు మంత్రత్వము పొందెడికి ఎప్పుడు తామువచ్చునా యని సతతము ప్రయత్నించుచుండెను. రామారాయంగారికి సాత్రోగారికి ఎంత బ్రాహ్మణేతర పొందువుల యభివృద్ధిపై యభిమానముగల చో గుబ్బరాయనుగారికి రంగనాథంగారికి అంతకున్న తక్కువ అభిమానములేదు. గావున జస్తిసుపార్తి బ్రాహ్మణేతరుల లాభముకొరకు పుట్టినది అనుటయు అసత్యమే. ఖిదర్, తాగుడు నిషేధము, రాజకీయశ్రేణిల పోకర్తలు, మొదలగువాటికి వ్యతిరేకముగా జస్తిసుపార్తివారు పనిచేసినపుడు ఎక్కడగాబాధపడినవారు నష్టపడినవారు బ్రాహ్మణేతరులే. జస్తిసుపార్తి నిజముగా స్వలాభాపేక్షగల వ్యక్తులబృందము. అందరిని బంధించుటకుచేరు రాజకీయనూత్రము గానక బ్రాహ్మణేతరమన నూత్రమును కల్పించుకొని బ్రాహ్మణేతరపేరున వ్యవహరించు కొనుచు ఎట్టిదేశోపామునైన గావించి కొందరువ్యక్తులు పైకి వచ్చుటకు ఏర్పరచుకొనిన ఒక పన్నుగడగలది. హిందూదేశము నకు స్వరాజ్యమువచ్చునలెనా నద్దా యని వంగుకొని విచారణకు వచ్చినపుడు ఈ బృందము స్వరాజ్యమునందు అని చెప్పుటకు సిద్ధపడగా దీనికి తన ప్రాత్యహుమ్యులకు పెంట్లాండు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిన కులభేదములను ప్రాధాన్యముగా రాజకీయరంగములోనికి తెచ్చుచున్న బృందముగావునన, కులభేదములు చురభేదములు దేశములో తాండవమాడుచున్నట్లు తమరాజ్యము సాగునని అంగీకరింపజేయువారి మతము గనుకన, ఈ జస్తిసుపార్తికి ప్రభుత్వమువారు నుంచినోపాదము కలుగజేసి చేయుత నిచ్చిరి. నాన్-కో-అపరేషనులో కాంగ్రెసువారు కాననభలను బహిష్కరించిన సమయమున జస్తిసుపార్తివారు కొద్దిమంది స్వకులకుల ఓట్లతో ఎన్నికలలో రాగనే వెల్లింగ్డన్ ప్రభుత్వమువారు జస్తిసుపార్తివారికి మంత్రత్వ మిచ్చి వారిచేత తమ నిర్బంధవిధానమును పూర్తిగా సమర్థింపజేసిరి. 1928 సంవత్సరములో మాడ. మనరాజధానిలో కాంగ్రెసువారు కాననభలలో ప్రవేశింపజేరి. అందువల్ల కులభేదములమీద ఆధారపడి విచేత్రప్రభుత్వమునకు చేయూత నిచ్చిన జస్తిసుపార్తివారు ఆరు సంవత్సరములు అధికారములో నుండిరి. ఈ ఆరు సంవత్సరములలో ఈపార్టీవారు తమయొక్క యావత్తు అధికారమును పలుకుబడిని వినియోగించి కులభేదము, భిక్షాచమును దేశములో తాండవమందునట్లు చేసిరి. (బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర, కమ్మ, కాపు, రెడ్డి, నెలమి ద్వేషములు పూర్తిగా విజృంభించెను. ఈభేదములు ఈద్వేషములు దేశములో విచ్చల విడిగా నంతరించి నన్నట్లు దేశమెక్కడో స్వరాజ్యమెక్కడో విచేత్రప్రభుత్వ విజృంభణమునకు అడ్డొక్కడో కులభేదములను పెచ్చుగా నీయక అందరును కలిసి దేశముయొక్క ముక్తికై పాటుబడుటకు నేర్చుకొనకపోయినచో స్వరాజ్యము రానేరదు. అందుకు అడ్డుపడుచున్నది జస్తిసుపార్తి. ఈపార్టీకి ధర్మబలము లేదు. అధికారబలమువల్లనే దేశములో వ్యాపించ గలిగెను. ఇప్పుడు యధికారము మంత్రత్వముపోగానే పోయినది. ఇక దీనిని ప్రజలు మరచిపోవుదురు. ఇక ఈపార్టీవారు ఇవ్వదగ్గ ఉద్దోగములుగాని గౌరవోద్దోగములుగాని లేవు. వీరుచేసెడి లాభములేకపోగానే ప్రజలకు వీరిపేరు రుచించదు. అధికారము ఉద్దోగము తప్ప వీరు ప్రజలకివ్వదగ్గ సంక్షేమలేదు. గావున జస్తిసుపార్తి తిరిగి అధికారములోకి రాకుండ సర్వప్రయత్నములు చేయుట దేశాభిమానుల కర్తవ్యము. కాననభలలో రాజకీయకృతులు కావలెను గాని కులకృతులు మాడ

దు. జస్తిసుపార్తికి అధికారము రాకపోగానే క్రమముగా విచ్చిన్నమై యాపుహాసితవును. ఈపార్టీసభ్యులు దీనిని వదలి ఇతరపార్టీలలో చేరిపోవుదురు. ఇందునిమిత్తము కొంతకాల మాగవలెను. త్వరలో అధికారమును సాధించునని చెప్పి దీని నాయకులు దీనిని కొనయాకిరిసిో యుంచినారు. అధికారమునకు వచ్చు ఆశ నిరాశకాగానే ఈపార్టీ దానంతట ఆశిశిల్పమై పోవును. ఇది మా రాజధానికి ప్రభావమైన సమస్యగా పరిణమించినది.

(వి. వి. చౌదరి.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం|| ఏప్రిల్ 7 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు	85 0 0	మొదలు	112 8 0	వరి	112 8 0
బియ్యముబస్తాలు					
కుసుమ తెనాలి	,,	వ 42 గల	రు	18 12 0	14 12 0
నెలూరి	,,	డిబ్	,,	15 8 0	16 0 0
డిబ్	,,	డిబ్	,,	16 4 0	17 0 0
రాగులు	ర. 164	బస్తా 1-కి	,,	9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	,,	,,	22 0 0	25 0

2. ధాన్యము పవ్వులు.

కందులు	బస్తా-1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 0 0
సెనగలు	,, డిబ్	,,	15 0 0	16 0 0
పెసలు	,, డిబ్	,,	16 0 0	17 0 0
మినుములు	,, డిబ్	,,	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	,,	12 12 0	13 0 0

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వునూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
పేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు	129	మిషకనూనె	127 0 0
అముదము బా 1-కి	,,	118 0 0	119 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	,,	68 0 0	70 0 0
మారపసుపు	,,	40 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	122 0 0	140-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు	40,48	
కాకాపాడిపాయకట్టు	,,	50,58	
తెల్లము బా 1-కి	రు	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	21 0 0	66 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,,	81 0 0	82 8 0
చదరం	,,	81 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	38 0 0

6. నూలు.

నెం 20 తెన్ని సింహం	,,	7 1 0	
నెం 6 తెన్ని ధర	,,	4 4 0	
నెం 24 ,, సింహం	,,	7 4 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 4 0	
నెం 80 ,, కారం తెన్ని	,,	9 0 0	
నెం 40 ,,	,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	,,	5 8 0	
నెం 20 1/2 నూకాటక	,,	6 5 0	
నెం 12 1/2 చూక	,,	5 8 0	
నెం 16 1/2 ,,	,,	5 14 0	
నెం 20 1/2 కాపురజి	,,	6 3 0	
నెం 40 జామ్యరు	,,	9 10 0	
నెం 44 సాండ్	,,	4 15 0	
నెం 4 తెన్ని	,,	3 12 0	

7. దూద.

కోండాచుట్టు గాగున 1-కి	రు	800 0 0	
తల్పాడుదూద	,,	145 0 0	

8. లోహములు.

కండి 100 కులంబ	,,	61 8 0	
బంగారు, కులంబ 1-కి	,,	21 0 0	21 2 0
పవరూ 1-కి	,,	13 9 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	284 0 0	288 0 0
బా 1-కి	,,	254 0 0	258 0 0

నెల్లూరు

(స్వకీయచి లేఖరి)

విజయవిలాస తదే వ్యాఖ్యానములు

శ్రీయుత ఆంధ్రవికారము తానీ ధర్మారావునాయుడు ది ఎస్. యం. ఆర్. ఎ. యస్. గారు విజయవిలాస తదే వ్యాఖ్యానములగురించి ప్రాగ్జ్యోతి యూనియనువారి పక్షమున ఇప్పటికి రెండుసార్లు సభలు గావించిరి. వీనిలో కొంతవేలానికి కళాశాలలోని ప్రధానపండితులు బ్రహ్మశ్రీ గుర్జును బ్రహ్మశ్రీ శర్మగారును రెండవదానికి యూనియను అగ్ర్యులు శ్రీమంత్ మాడభూషి నరసింహాచార్యులు బి. ఎ. డి. ఎల్. గారును అగ్రాసనాధిపత్యము నొందిరి. శ్రీనాయుడుగారు విజయవిలాసమునకు సంతముగా వ్యాఖ్యానము ఒకటి వ్రాయునన్నారు. దానిలో పూర్వవ్యాఖ్యాతలు వదలి వేసిన కొన్ని భమ తార్కమములు వారు కొన్ని యోజనలపైన పారపాటులును విమర్శించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బ్రహ్మశ్రీ వేదం వెంకటరాయ శాస్త్రిలవారు విజయవిలాసమునకు వ్రాసిన లఘుపాదాలన్న అభిప్రాయముతోనే తాము ఈవ్యాఖ్యానరచనమునకు పూనుకొంటిమని ఉపన్యాసము తెలిపిచ్చిరి. ఈవిషయమై యింకను కొన్ని ఉపన్యాసములు జరుగనున్నవి.

వెంకటగిరి మహారాజాగారికి విందు

శ్రీవారు ప్రభుత్వమువారిచలన బడసిన మహారాజువీరు డమున కట్టినదియందు కాతేజీకమిటీవారును ఉపాధ్యాయులును గడచినవారము విందుగావించిరి. ఆ సందర్భమున రాజాగారు కాతేజీయొక్క భవిష్యదభివృద్ధికొరకు యత్నించి త్వరలోదానిని మొదటితరగతి కళాశాల కావించుమని వాగ్రుచ్చిరి. ఈ వాగ్దాన మెప్పుడు సఫలీకృతమునా యని పౌరులు నీరీక్షించుచున్నారు.

వెంకటగిరి రాజాగారి పాఠశాల సంస్థాపకస్మరణము

సంవత్సరాదినాడు కాతేజీకమిటీవారు ఈ పాఠశాలను స్థాపించిన కీర్తిశ్రేష్ఠులైన శ్రీమంతు నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠి. బి.ఎ. గారి స్మారకముహూర్తమును జరిపిరి. విద్యార్థులకు వివిధగా ఫలాహారములు పెట్టినపిదప మ.రా.శ్రీ బంగోలు వెంకటరంగయ్య (వీటిలు)గారు శ్రీశ్రీగారి అమూల్యజీవితమునుండి గ్రహింపబడిన కొన్ని అంశములను ఉపన్యసించిరి అది ఒక చిన్న పుస్తకముగా ప్రకటింపబడినది. ఈముహూర్తమున శ్రీయుత కానీశ్వర శీతాపతిరావు పంతుగారి యాజమాన్యమున జయప్రసముగా జరిగినది. ప్రతివత్సరమును సంతకరాదినాడు ఈ ప్రకారమే స్మరణదినము జరుపబడునని తోయుచున్నది.

శ్రీ ఉడిపి అధ్యక్షులు

మరస్యాములవారు

గతవారమున స్వాములవారిని సందర్శించిన

గ్రముఖుల వేర్లు

శ్రీ విజయప్రియతీర్థ స్వాములవారు ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో వరదాము త్రియప్పనువీక్షిలో నారాయణ గురజుల్యశ్రేష్ఠిగారి సత్తములో (111 నంబరు) శ్రీ కృష్ణభగవానుని పీఠమును నెలకొల్పి ఆరాధించుచున్నారు. ప్రధానమంత్రి హాసరలు డాక్టరు సి. గుబ్బరాయను, నెనుక తిరువాన్కూరు దివానుగా నుండిన దివాను బహదరు ఎం. కృష్ణనాయరు (ఎం. ఎల్. సి.), దివానుబహదరు వి. మాళిమణిశిల్ప, రావుబహదరు వి. రంగనాథం శ్రేష్ఠి, జే. పి. పాల్లానా ఎం. ఎల్. సి.టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యర్ బి. పి. బి. ఎల్, కొలంబేలు మొదలగు గార్లు గతవారము నీస్వాములవారిని సందర్శించి శ్రీ కృష్ణభగవానుని నేమిచి కృతార్థులైన రాఘవేంద్రరావుగారు వ్రాసిరి.

స్వాండుపార్వ సువేదిక

ప్రకటితమైనది. ప్రభుత్వమువారింకను ఆలోచించనేలేదు. ఎన్నియోక్తాత్సంగములు బయల్పడినవి. ఇండియా ప్రభుత్వముగాని ఇండియామంత్రిగాని ఒక్కరుగా పరిష్కారము చేయలేని సమస్యను స్వాండుపార్వ కమిటీవారు పరిష్కారముజేసిరి. యుద్ధకార్యాలయము, వైమానికమంత్రి యభిప్రాయములను ఆలోచించవలసియున్నది.

ఇతరులతో ఆలోచించకుండ ఏమినిశ్చయించుటకును వీలులేదని వింటర్ ప్రభువు బదులిడెను.

కానుబంగారమునకును, మంచి వెండిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేటి, సామంతులపేట మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన కార్డులూగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు :

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కనులాపి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచింపబడి పదపడి యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిచిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- వెలువడిన గ్రంథములు
- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితములైనవి. ౧-౪-౦
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీపసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందుఁ జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్మండు: (అయిదంశముల నాటకము) నార్యేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

ప్రకటన

3588

వేదం వేంకట్రాయశాస్త్రి ప్రణీతంబులు

నాటకపంచ రత్నములు

ప్రతాపరుద్రుని నాటకము	రూ 1-4-0
బాబ్బిలియ్యద నాటకము	1-0-0
కాకుంజల నాటకము	1-0-0
రత్నావళి నాటకము	0-12-0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1-0-0
శ్రీ పునర్వివాహ, దుర్వాద నిర్వాహము (శ్రీలకు పునర్వివాహము శాస్త్రీయము గాదని నిరూపించు శ్రుతి, స్మృతులయందలి ధర్మసూత్రముల ఆధారముతో)	రూ 1-0-0
తిక్కన విజయము	0-8-0

నా యితరపుస్తకములు గోరువారు జాబితాకు వ్రాయుడు.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారు.

నెం 4, మల్లికేశ్వరరు పేటి, మద్రాసు-అని వ్రాసేది.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతియాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతోషమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0

పాలసుగంధి లేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహపాడలు, ముచ్చలు, యితరవర్మకోగములు క్లిష్టనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు వేరు. 75 పి.సి.వి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి. నెల్లూరుజిల్లా

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్ణేతలగు

బ్రా పసుమర్తి యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రిగారి

“సావిత్రి” (6 అంకముల నాటకము)

నెల రు 1-0-0 మాత్రమే. పాస్తేజి ప్రత్యేకము. వర్తకులు ప్రత్యేకధరలు (వాసి తెలుసుకొనవచ్చును. 3559

కార్యదర్శి, విద్యత్ప్రసాదనభ, బందరు.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

ఆత్మరచేయువారికి, సబ్బులు చేయువారికి కావలసినట్టి అవకాశములు అనగా సారముగల చమరులు, సువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరువత్తులు, పొగాకు, నవ్వుము, మరలత్తులు, బొమ్మల వర్తకము మొదలగువాటికి కావలసినవస్తువులు, సుప్రసిద్ధమైన హీకో ఆత్మరలు మొదలగునవి మానదర్శ చాల సరసమైన సర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల జాబితా యినాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను. 3581

డి.జి.గోర్, 31, మంగల్ దాస్ రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

మహాసూర్యావర్తి

ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమైనది. తలతిరుగుట, నోటినిరూపుట, కాళ్లుచేతులు మంటలు, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు పైత్యవికారమునకు వజ్రాయుధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయినది—నెల రు 1-కి రు 5/- 2126

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

వక్ర

2598

దివిష్కత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బహుబ్రాయుటకు రూ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను.

హనుమాన్ జ్యోతిషమును, తిరు వ్రణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీరామ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, తెజవాని.

గురు ప్రసాదము

లఘుశబ్దేందు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విగ్రహము. శేఖర సిద్ధాంతము ను స్థాపనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి రు 5-0-0 పండితులచే సిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయువారికి పోస్టు ఖర్చులు లేవు. చిరునామా—మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, విజయనగరము.

3499

శ్రీ కాళహస్తి

2118

పండిత మంత్రోత్తమ కప్పగొంతుల

చంద్రమాళేశ్వర శాస్త్రి వ్యక్తిపూర్తి

ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౪ స్వామీ భానువారం 15-5-1927 జరుగును. వారి గ్రంథములన్నియు 7 సంపుటములుగా అచ్చు ప్రారంభించిరి. ఆ 7 సంపుటముల నెల 20 రూపాయలు. చందాధనము అద్వాంసుగా పంపవలెను. ఒకేసారిగా పంపలేనివారు దరఖాస్తుతో 5 రూపాయలున్నా మిగత 15 రూపాయలు నెల 1-కి 8 రూపాయల చొప్పునను 5 వాయిదాలుగాను చెల్లించవచ్చును. మనియూర్చు ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలయును. మునుపు రిజిస్టరు చేసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు నాణె భరించి 7 సంపుటములను పంపబడును. కొద్ది ప్రతులే అచ్చుకు ఆరంభించిరి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను.

- 1 సాలగ్రామ లక్షణదర్శనము.
 - 2 సర్వమత సారావళి
 - 3 శేషేశ్వర సంవాదము.
 - 4 కలిమాహాత్య్య సంగ్రహము.
 - 5 హిమాలయ యాత్రాప్రదర్శి.
 - 6 అపేక్ష్యర కరపూజాపద్ధతి.
 - 7 లక్ష్మీ స్వసింహేశ్వర నిత్యపూజాపద్ధతి
- దరఖాస్తులు మణిమూర్తరు ను వర్గ రాలకు చిరునామా పండిత మంత్రోత్తమ కప్పగొంతుల చంద్రమాళేశ్వర శాస్త్రి శ్రీ కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లాఅని పంపవలెను.